

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

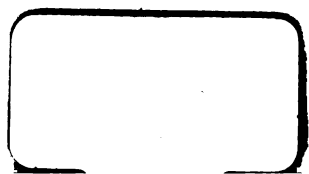
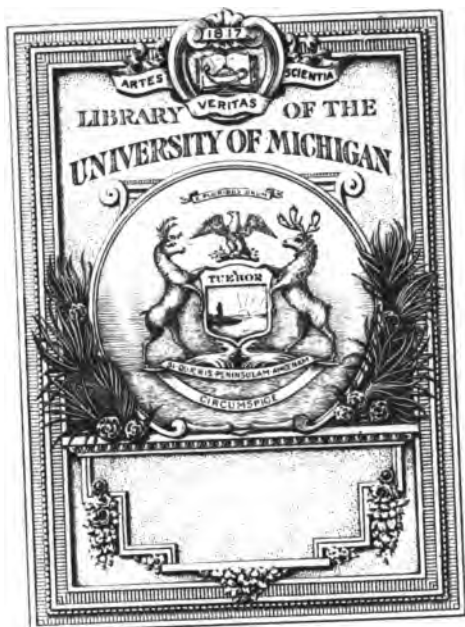
Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

A 401578

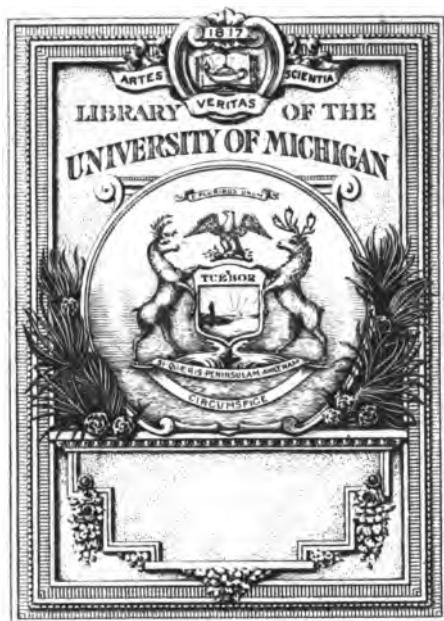
DUPL

yes

E
165
.Z 818

gra

34

E
165
.Z.818

faure
SCHETSSEN

UIT EN OVER

DE VEREENIGDE STATEN,

DOOR

D^r. OTTO ZIRCKEL,

*vroeger luitenant der prussische huzaren, thans kapitein der infanterie
van Ohio, en sedert veertien jaren geneesheer en grondbezitter in
de nabijheid van Columbus in den Staat Ohio der Ver-
eenigde Staten van Noord-Amerika.*

—
UIT HET HOOGDUITSCH.
—

TE GRONINGEN, BIJ
J. B. WOLTERS.
1851.

24

Libr.
Birkmann
9-14-42
46315

VOORWOORD.

Het boek, dat thans in een nederlandsch kleed aan het publiek wordt aangeboden, is oorspronkelijk met een praktisch doel geschreven. De schrijver, een Duitscher van oorsprong, had daarbij voornamelijk op het oog, om zijne vroegere landgenooten, die lust gevoelden naar Amerika over te steken, en in 't bijzonder diegenen, welke in 't bezit van eenig fortuin waren, met den werkelijken toestand van Noord-Amerika bekend te maken.

Daar de schrijver zijne lezers vooral wil waarschuwen voor de gevaren, waaraan men zich blootstelt, en hen wil onderrigten, op welke wijze die te boven zijn te komen, zoo kan het hieraan eenigzins worden toegeschreven, dat vooral de schaduwzijde van zijn nieuw vaderland daarin geteekend is. Die schaduwzijde is echter, niettegenstaande de achteloosheid des schrijvers, wat den stijl betreft, zoo levendig geteekend, dat dit werk ook als „eene reeks van schetsen” de lezing waard schijnt te zijn. Het is uit dit oogpunt, dat de vertaling is geschied, en daarom zal het den vertaler niet ten kwade geduid worden, dat hij hier en

daar het een of ander heeft uitgelaten, dat alleen voor den Duitscher, die zijn vaderland voor N. Amerika wil verruilen, eenige waarde heeft. Met uitzondering echter van die enkele uitlatingen, heeft men den duitschen schrijver geheel gevolgd, en zich geene omwerking van hetgeen hij geschreven had, veroorloofd.

DE VERTALER.

I N H O U D.

<i>Inleiding</i>	Blz. 1.
<i>Zeereis. Aankomst te Nieuw-York</i>	„ 11.
<i>Het Oosten, het Zuiden, het Westen</i>	„ 22.
<i>De Landbouwer</i>	„ 36.
<i>De Geneesheer</i>	„ 71.
<i>De Predikant</i>	„ 94.
<i>De Onderwijzer</i>	„ 106.
<i>De Regtsgeleerde</i>	„ 111.
<i>De Koopman</i>	„ 116.
<i>De Dagbladredacteur</i>	„ 117.
<i>Geldbelegging en Windhandel</i>	„ 119.
<i>Staatschuld</i>	„ 168.
<i>Schuldbrieven der Staten en der groote handelsteden</i>	„ 187.
<i>Spoorweg-aandeelen</i>	„ 189.
<i>Geldbeleggen</i>	„ 192.

INLEIDING.

Mijn dagboek, hetwelk ik gedurende den mexikaanschen veldtocht schreef en 't welk in het vorige jaar in Halle is gedrukt, heeft in Europa een welwillend onthaal gevonden. Hierdoor aangemoedigd, besloot ik gedurende dit jaar weder een werkje voor de drukpers gereed te maken en geloof nu daardoor eene bestaande behoefte te vervullen. Het ontbreekt Europa niet aan geschriften over Noord-Amerika. Raadgevers en Gidsen zijn bij dozijnen in het licht verschenen; geheele dagbladen wijden hunne kolommen dagelijks of wekelijks aan het belang der landverhuizers; men zoude dus denken dat de Europeër, die zich met deze litteratuur heeft bekend gemaakt, bij zijne aankomst in de nieuwe wereld zich geheel te huis zoude gevoelen en, deze getrouwe raadgevers volgende, dadelijk een in het vaderland reeds gekozen beroep zoude kunnen beginnen met de zekerheid om er een goed bestaan in te vinden. Ongelukkig verkrijgt hij schielijk de overtuiging, dat de wezenlijkheid maar al te zeer afwijkt van het beeld, dat zijne verbeelding hem voorspiegelde; en heeft hij eenige middelen medegebragt, besluit hij om, zoo als het dikwijls gebeurt, blindelings zijn vooraf gemaakt plan te volgen, neemt hij een beroep bij de hand zonder

nog met de zeden en wetten van het land bekend te zijn, zoo eindigt zijne onderneming negen malen van de tien met het verlies van zijn geheel vermogen. Deze teleurstellingen, dit verlies treffen voornamelijk de duit-sche middelklasse. Voor ieder beroep kan men als eersten grondregel aanraden, dat men een vol jaar na de overkomst moet besteden, om gedurende dezen tijd zoo veel mogelijk bedaard en zonder vooroordeelen den toestand der amerikaansche maatschappij gade te slaan. Is de aankomeling genoodzaakt spaarzaam te zijn met zijn geld, zoo neme hij zijnen intrek in eene der afge-legenste voorsteden van eene groote handelsplaats, waar hij eenen diepen blik zal kunnen werpen in den toestand van het land, zonder groote uitgaven voor zijn onder-houd te doen; een klein huisgezin kan op deze wijze voor 300—400 dollars (750—1000 gl.) gedurende een jaar stil leven. Geene pen is in staat om dit proefjaar overtollig te doen zijn; daarom ook hebben deze blad-zijden alleen ten doel het zoo veel mogelijk te verkorten, het zoo weinig mogelijk kostbaar te doen zijn en om de klippen aan te wijzen, waarop door onvoorzigtigheid reeds zoo menig klein vermogen geheel en al schipbreuk heeft geleden.

Verre zij het van mij om het grootste gedeelte van degenen, die over Amerika hebben geschreven, van opzettelijke onwaarheid te beschuldigen. Het waren gedeeltelijk wetenschappelijk opgeleide mannen, die het noorden en het zuiden van Amerika in weinige maanden hebben doorgevlogen en die den indruk, welken zulk eene oppervlakkige beschouwing op hen maakte en op iederen beschaafden mensch maken moest, voorttreffelijk schilderden. Gedeeltelijk ook waren het lieden, die twee of drie jaren in de Vereenigde Staten doorbragten, die zich in eenen beperkten kring bewogen

en die door het gemis van eene meer beschaafde opvoeding niet in staat waren, om eene veelomvattende schets van het amerikaansche leven te geven, hoewel zij naar waarheid schilderden wat hun gedurende hun verblijf aldaar onder de oogen kwam, zonder echter tot den grond der zaak door te dringen. Deze soort van menschen beschrijft uitsluitend den toestand der arbeidende klasse en put zich uit in aanprijzingen en loftuitingen, die niet onverdiend zijn. Andere schrijvers zijn republikeinsche enthousiasten, die zich zelve bedriegen, geloovende, dat zij in den republikeinschen regeringsvorm den steen der wijzen gevonden hebben en die hem eveneens aan anderen willen opdringen, alsof men in holle leerstellingen een geneesmiddel zou kunnen vinden voor alle menschelijke ellenden; of wel zijn het menschen, die zich in Amerika bitter bedrogen hebben en die nu alles als door een dikken nevel zien, menschen die gemeend hadden in den Amerikaan een hooger wezen te vinden, en die nu een volk voor zich zien met dezelfde zwakheden, gebreken en ondeugden als het volk in Europa behebt. Beschrijft men alleen de schaduwzijden van den een of anderen toestand, dan is het gemakkelijker, om zonder eene onwaarheid te zeggen, eene hel te schilderen; beschrijft men alleen de lichtpunten en laat men de schaduwzijde weg, dan verschijnt dezelfde toestand als van een bovennatuurlijken glans omgeven, en ook hier kan de schilder op feiten wijzen, die hem voor iedere beschuldiging van eenen groven leugen gezegd te hebben vrijwaren.

Als een voorbeeld van eenen in dezen laatsten smaak geschreven en op veel waarheid gegronden roman, zal ik slechts de Dudensche brieven aanhalen, die in 1830 in het licht zijn verschenen. Geen boek over Amerika werd toen zoo veel gelezen als dit, en hon-

nistische plannen van den nieuwen tijd schiep en voedde; zij was het, die de aarde met zoo veel bloed heeft gedrenkt en mogelijk ook in het vervolg nog zal drenken. Men behoeft slechts al die zoogenaamde volksleiders, welke Duitschland, Frankrijk, Engeland, Italië en Hongarije als ballingen op ons strand wierpen, na te gaan en hunne taal te hooren, om zich te overtuigen, dat de politieke vrijheid op zich zelve voor hen zonder waarde is. Hun doel is geweest om alle maatschappelijke instellingen omver te werpen en een chaos voort te brengen, waaruit alleen door eenen terugkeer tot het oude wederom orde had kunnen geboren worden. Het is tegen den wil van het Opperwezen, dat wij even als de dieren in het woud volkomen gelijk zouden zijn; was dit niet zoo, dan zoude men niet bij alle volkeren der aarde, bij de wilden zoo wel als in Europa, van den tijd der aartsvaders tot den huidigen dag, het eigendom erkend zien. Dan zoude ons de geschiedenis niet leeren, dat, waar soms door de wet het eigendom werd afgeschaft, hetzelfde binnen kort weder werd ingevoerd.

De zoo straks genoemde doorluchtige bannelingen, afgevaardigden, ministers en generaals, schimpen hier dapper op ons en alle onze instellingen. Daar de maatschappelijke inrigting geheel dezelfde is als in Europa, zoo verachten zij de republiek van Washington even diep als de monarchiën van Europa. Zij verlangen slechts naar troebel water, om er in te kunnen visschen. Hun wrok wordt natuurlijk niet verminderd door hunne drukkende geldelijke omstandigheden; velen zijn genoodzaakt om, in plaats van zoo als vroeger, aan hunne geheimschrijvers brieven te dicteren, nu als koffijhuisjongen een glas cognac voor dorstige kelen in te schenken; anderen dienen als dienstknecht, terwijl wederom anderen zich te vergeefs beijveren eene dusdanige plaats te bekomen.

Dat er door eene communistische wijze van arbeiden veel werk en geld gespaard wordt en er dus meer door gewonnen wordt, valt niet te ontkennen; maar de gehechtheid aan het eigendom werd ons door de godheid ingeplant, en hier in Amerika, waar de wet aan iedereen vrijheid geeft, om volgens zijne leerstellingen te handelen, is het alleen dan mogelijk geweest het communismus in praktijk te brengen, wanneer een sterke gedsdienstige band de enkele deelen verbond, zoo als in de kolonie Harmonie onder Rapp, en in de kolonie Zoar onder Bäumlér en in de Shaker-kolonie; alle andere veelvuldig gedane proefnemingen, om dergelijke gemeenten te stichten, hebben geheel en al schipbreuk geleden. Na een te zamen wonen van naauwelijks eene maand, hebben de leden twist gekregen, hebben zij elkander afgerost en zijn uit elkander gestoven.

Ik herinner mij nog levendig, hoe, toen ik, nu vijftien jaar geleden, in Amerika kwam, onze binnenboot bij de kolonie Zoar aanlegde; wij stegen uit om de inrigting te bezien en vonden alles in de beste orde; betere landbouw is er mogelijk in den geheelen staat Ohio niet te zien, terwijl op huizen en stallen, kleederen en voedsel geene de minste aanmerking kon gemaakt worden. Hierna voeren wij in een bootje de rivier Tuskawara over en troffen aan de andere zijde eenen duitschen landverhuizer aan, die de ellebogen door de mouwen van wambuis en hemd, met zijne gelapte broek en zijnen vormloozen hoed er wonderlijk uitzag. Al pratende zeide hij ons: „gij komt juist van den anderen oever en hebt de kolonie bezien; ik ben maar een arm man en bezit slechts vijf morgen gronds; mijne hut van boomstammen steekt evenzeer bij hunne fraaije huizen af, als mijne lompen bij hunne uniform, en toch moge God mij bewaren, ooit lid van de vereeniging te worden.

Iederen morgen geeft Baumlér aan ieder op, wat hij gedurende den dag moet doen; ik ben in mijne lompen een vrij man, zij zijn fraai gekleede slaven." Dit gezegde van den eenvoudigen, armen man zoude ik gaarne aan iederen communist willen toeroepen; het weinigje, dat hij bezat, had hij zich zelf verworven en hij was er even trotsch op als de rijkste grondbezitter op zijne geërfde landgoederen.

Bij de vestiging der republiek der Vereenigde Staten bestond nergens een algemeen stemregt, alleen onbezwaard grondeigendom gaf stemregt; sedert heeft de democratie in de noordelijke staten jaarlijks voordeelingen gemaakt en wij hebben daardoor nu overal, op eene enkele uitzondering na, een algemeen stemregt. In de zuidelijke staten heeft ieder eene stem; doch de rijke grondbezitters hebben er meer, al naar mate van de hoegrootheid van hunne goederen. Deze laatste inrigting is wel de beste: zij stelt de magt in handen van de middelklasse, die alleen in staat is, er met mate gebruik van te maken. Eigendom is zonder twijfel geen stellige waarborg voor vaderlandsliefde en regtschapenheid, maar bij het onvolkomene der menschelijke instellingen is het toch datgene, hetwelk dezen waarborg het meest nabij komt, en geen inwoner van eenen staat heeft zoo veel belang bij zijnen bloei en zijne welvaart als de grondbezitter. De meerderheid van onze burgers zijn grondbezitters, de overigen hebben de hoop, ja bijna de zekerheid van het eens te worden; daarom heeft de menigte ook belang bij het in stand houden der wetten en maatschappelijke instellingen.

De geheel en al vrije drukpers heeft ook hier eene menigte vuile, bandeloze dagbladen te voorschijn gebracht, waarvan de redacteurs gewetenloze demagogen zijn; menschen, die wekelijks den arbeid tegen het uit-

vloeisel van den arbeid, het kapitaal, ophitsen en die niet schuwen zouden, om de ruwste hartstogten te hulp te roepen, wanneer zij er slechts eenig voordeel door konden behalen. Door deze pestbuilen der maatschappij zoude de anarchie ook hier reeds lang in de plaats van orde getreden zijn, indien de mindere stand niet begreep, dat eene omkeering van het bestaande ook wel voor hen eene twijfelachtige uitkomst konde hebben, terwijl zij met weinig of geen kapitaal grondbezitters kunnen worden en alsdan de zekerheid verkrijgen, om voor hun huisgezin den kost te kunnen verdienen. De gemakkelijkheid, waarmede men hier de gewone levensbehoefden en het grondbezit verkrijgt, is de eenigste veiligheidsklep, die onzen toestand boven dien van Europa verheft, tot dusver eene losbarsting voorkomen heeft en dit ook nog wel voor eenen geruimen tijd doen zal.

Het is bespottelijk, om van eene hoogere beschaving, van een zedelijk beter karakter der Amerikanen te durven spreken. Hier bestaat geen greintje meer vaderlandsliefde en onbaatzuchtigheid, en, om bij dezelfde vergelijking te blijven, nog eenige oncen hartstogt meer dan in de oude wereld. Met betrekking tot de algemeene wetenschappelijke volksbeschaving heeft Duitschland zonder twijfel den voorrang, hoewel de Amerikaan van minderen stand eene uiterlijke welgemanierdheid bezit, die den oppervlakkigen beschouwer steeds bedriegt en die ook wezenlijk zeer voordeelig tegen het lompe gedrag der Duitschers van dezelfde klasse afsteekt.

Misdaden nemen hier van het oosten naar het westen in dezelfde mate af, als de bevolking vermindert, of hetgeen hetzelfde is, als de mededinging minder en de kostwinning gemakkelijker wordt. De statistiek der misdaden in Nieuw-York behoeft voor geen

stad in de oude wereld onder te doen. Welke gevolgen de tegenwoordige worsteling in Europa ook moge hebben, zoo is het toch waarschijnlijk, dat vele huisgezinnen van den bemiddelden en onbemiddelden burgerstand in de eerstkomende jaren een tweede vaderland in Amerika zullen komen zoeken. — Aan deze klasse zijn voornamelijk deze bladzijden gewijd. Getrouw en waar wil ik den toestand schilderen, waarin degenen onder haar, die tot ons overkomen, zich geplaatst zullen zien, daar de zoodanigen hier zich zoo dikwijls bedrogen vinden. De arbeider, van der jeugd af aan werken gewoon, heeft alleen voor ziekte te vreezen; vermijdt hij die klip, zoo is hij zeker van zijne zaak; het zweet des aanschijs wordt hier veel beter beloond dan in de oude wereld en de vlijtige, matige en verstandige werkman kan zeker zijn hier een bestaan te vinden. Geheel anders staat het met de beschaafde middelklasse. Het is eene stellige waarheid, dat geen land der aarde aan de landverhuizers zulke groote voordeelen aanbiedt als Amerika, en desniettegenstaande vind ik mij verplicht, na een onvermoeid waarnemen en nadenken van zestien jaren, om der beschaafde klasse waarschuwend toe te roepen, om niet dan na het rijpste nadenken tot de landverhuizing te besluiten.

ZEEREIS. AANKOMST TE NIEUW-YORK.

Afscheid te nemen van zijne bekenden en vrienden, van zijne bloedverwanten en van zijn vaderland, dit te doen met de gedachte dat het voor eeuwig is, is zonder twijfel een zware, een zeer zware stap. Heeft iemand echter na ernstige en rijpe overweging hiertoe besloten, zoo gedrage hij zich ook in dit pijnlijk uur als een man, hij verkorte zoo veel mogelijk de laatste tooneelen en hij zie na den laatsten handdruk, na den laatsten blik op de verdwijnende kust, getroost en hoopvol zijne bestemming te gemoet. De zeeziekte maakt ook gewoonlijk een einde aan alle gemoedslijden, de reiziger verzinkt er door in eene volslagene gevoelloosheid, zijn lot en dat zijner medelijders is hem geheel onverschillig en hij zoude de mededeeling des kapiteins, dat het schip zinkende was, met de grootste kalmte aanhooren.

Ik spreek hier van hen, die vrij erg ziek zijn; ongelukkig is dit de groote meerderheid, het kleinste gedeelte lijdt er in verschillende lichtere graden aan, en van de 200—300 landrotten, zoo als zij door het scheepsvolk betiteld worden, komt mogelijk één zonder den minsten aanval er af; en toch zal geen dezer gelukkigen mij wijs maken, dat hij zich op zee gedurende de eerste dag of drie even wèl bevond als op het land. De duur der ziekte is zeer verschillend; de groote meerderheid wordt, wanneer de zee niet onstuimig is,

na drie, vier of zes dagen beter en bekomt eenen sterken eetlust, waardoor het ligchaam binnen korten tijd de door het vasten verlorene kracht terug erlangt. Bij anderen houdt de ziekte langer aan en eenige weinigen genezen in het geheel niet en behouden de ziekte tot aan hunne komst in Amerika, waar zij echter bij de eerste schrede op vasten wal als door een tooverslag verdwijnt. Bij allen hangt de graad van de ziekte van den toestand der zee af, en wie zich ook in het laatste gedeelte der reis bij windstilte volkomen wel gevoelt, wordt toch door eene onbehagelijkheid overvallen, zoodra de wind zich verheft en de onstuimige baren het schip bovenmatig bewegen. Oude zeelieden hebben mij de verzekering gegeven, dat, hoewel zij door de gewoonte altijd in staat waren om hunne dienst te verrigten, zij echter soms nog in eenen storm tot braken werden genoodzaakt. Duizende middeltjes worden er voor zeeziekte aan de hand gedaan, maar het is hiermede als met andere kwalen; waarvoor men eene groote lijst van aangeprezene geneesmiddelen heeft, men kan er zich op verlaten, dat geen van allen helpt. De geneesheeren van het vaste land raden gewoonlijk zwavel- of azijnether aan, de zeelui een morgendronk van het kristalheldere, parelende zeewater, hetwelk echter walgelijk is. Hoewel ook dit laatste, zoo afschuwelijk middel geenszins de kwaal op eens zal doen verdwijnen, zoo geloof ik toch, dat het haar zal verkorten. In gewone gevallen is de ziekte zonder enig gevaar en een aanhoudend verblijf op het dek in de vrije lucht, waarmede men des ochtends de zeewaterkuur kan verbinden, zal in 99 van de 100 gevallen toereikende zijn, om de lijders in weinige dagen aan het werkelijk leven terug te geven.

Er zijn echter enkele zwakke en ziekelijke gestalten,

voornamelijk van het vrouwelijk geslacht, voor wie dit onophoudelijke worgen en braken bedenkelijke en zelfs doodelijke gevolgen kan hebben; voor deze zal ik het eenige, bijna onfeilbare middel opgeven, waarbij echter de bevrijding van de zeeziekte gekocht moet worden met een onophoudelijk liggen; het is de hangmat. De liggende houding op een bed doet reeds zeer veel goed en dikwijls verdwijnt alleen hierdoor alle onpasselijkheid; zeer gevoelige gestellen braken echter ook nog in deze houding. Het zal wel moeilijk zijn, zich in Europa de zuidelijke, als een net gebreide hangmat aan te schaffen; met geringe moeite kan men zich echter eene soortgelijke, even goed bruikbare laten maken. Men neme hiertoe eenen dubbelen, zeer sterken lap katoen of linnen, ter lengte van zeven en ter breedte van acht voet, men snijde dezen aan weerskanten zoodanig naar de beide einden af, dat deze op twee voet breedte uitloopen, waarna men denzelven met een sterken en breedden zoom omboordt, om het uitrafelen en inscheuren voor te komen. In dezen zoom make men op gelijken afstand kleine gaten, waarin koperen ringen worden bevestigd. Door deze gaten worden touwen gestoken, die twee voet boven den lap in eenen ijzeren ring zoodanig worden vereenigd, dat de middelste twee of drie duim langer blijven als die, welke aan de einden zijn vastgemaakt, waardoor het ding eene trogvormige gedaante verkrijgt, wanneer men de ijzeren ringen in twee, elf voet van elkander verwijderde haken vasthecht. Om voor te komen, dat de beide zijden niet al te veel te zamen trekken, hetgeen anders door een aanhoudend gebruik zoude veroorzaakt worden, kan men kort bij de beide einden kleine dwarsstokjes in de zoomen vastmaken. In de hangmat wordt nu eene smalle matras gelegd en alles verder als een gewoon bed opgemaakt.

Komt de lengte niet uit, zijn de ijzeren haken op grooteren afstand dan elf voet van elkander geplaatst, zoo is dit gemakkelijk te verhelpen, door het verlengen der touwen. Hierin zweeft nu de lijder, zonder van het slingeren en stampen van het schip iets te merken. Op de meeste schepen is het mogelijk, dezen toestel bij dag zelfs op het dek vast te hechten, maar de prijs waarvoor men de ziekte afkoopt, het werkeloze plantenleven gedurende verscheidene weken, is zoo duur, dat het middel slechts in den uitersten nood mag aangewend worden.

Daar er maandelijks eene der beide stoombooten Washington en Hermann van Bremen vertrekt, zoo moet de landverhuizer reeds dadelijk zich bepalen, of hij met eene stoomboot of wel in een zeilschip de reis wil doen. Ik heb op beide wijzen zeereizen gedaan en zoude steeds de slechtste plaats op eene stoomboot verkiezen boven de beste in de kajuit van een zeilschip. De omgang met opgeruimde en vrolijke reisgenooten kan wel is waar, nadat de zeeziekte voorbij is, de weken aangenaam en pijsnel doen voorbij vliegen, maar niet iedereen is zoo gelukkig er zulke te vinden, en zonder deze moet de eentonigheid op zee tot doodelijke verveling leiden. Lectuur kan wel is waar den toestand verligten, maar blijft toch ook slechts een gebrekkig middel. Het zeilschip is zoo geheel en al afhankelijk van den wind en de westewinden hebben over den geheelen aardbol zoo zeer de overhand, dat men, van Europa naar Amerika zeilende, geheel en al buiten staat is, om den duur van den overtocht te berekenen. Veertig dagen is een gemiddelde tijd, maar het gebeurt niet zelden, dat zeilschepen drie maanden en langer op zee ronddobberen. De beide stoombooten der bremer linie zijn almeê van de slechtsten, die wij hebben, en terwijl de engelsche den afstand van Southampton en

Liverpool naar Amerika in 9—12 dagen afleggen, verlaten deze beide booten den 15den van elke maand Bremerhaven, leggen in Southhampton aan, om steenkolen in te nemen, steken den 20sten weder van land en bereiken zelden de amerikaansche kust vóór den 6den of 7den van de volgende maand. De prijs eener plaats in de eerste kajuit, op eene dezer booten, is f300,00, voor eene plaats in de tweede kajuit, waar lieden uit den middelstand nog alles zullen vinden wat zij wenschen, betaalt men f200,00. In zeilschepen is de prijs voor de kajuit gewoonlijk f160,00 en eene plaats op het tusschendek loopt van f80,00 tot f100,00. Hij, die spaarzaam moet zijn met zijn geld, wordt dikwijls genoopt zijne toevlugt te nemen tot het tusschendek; ik raad echter aan, om dit slechts in de uiterste noodzakelijkheid te doen. Op ieder schip heerscht eene gestrengte aristocratie: de tusschendeks-passagiers zijn van de kajuit verbannen en zelfs op het dek mogen zij eene zekere lijn niet overschrijden. — De lucht in het tusschendek komt het meest nabij die, welke men in eenen vochtigen kelder vindt; brengt men zich dit verblijf nu voor den geest, zeer spaarzaam verlicht door de opene toegangen en door eenige weinige ronde vingerdikke glasschijven, die in het dek zijn bevestigd, en verder de ruimte zelve beperkt door uit ruwe planken getimmerde slaappleatsen, waarvan er drie of vier boven elkander zijn, terwijl de in het midden open gelatene plaats opgepropt is met kisten, kasten en zakken, die de pakkaadje der passagiers bevatten, dan heeft men een getrouw beeld van dit verblijf. 120—200 landverhuizers van beiderlei geslacht, meestal uit de laagste klassen der maatschappij, hebben hier hun verblijf genomen. Het grootste gedeelte, reeds vroeger niet bijzonder aan zindelijkheid gehecht en nu door eene ge-

drukte stemming en de ook hierop ongunstig werkende zeeziekte onverschillig geworden, glimt letterlijk van vuiligheid. Men voege bij de vochtige, koude lucht nog de uitwaseming van alle deze menschen, en men zal eene zeker niet zeer aanlokkelijke reeks van onaangenaamheden verkrijgen; in de eerste dagen der zeeziekte is het letterlijk eene hel, later wordt de zware beproeving voor de reukorganen eenigzins verligt, doch daarentegen heeft het gevoel daarvoor te lijden, daar dan de kleeder-luizen, door de omstandigheden begunstigd, in scharen haar bezoek plegen af te leggen. — De toege-deelde scheepskost brengt er ook toe bij, om den toestand van hem, die slechts eenigzins aan zindelijkheid gewoon is, ondragelijk te maken; men heeft er een vuilbruin kooksel, onder den naam van koffij, zwarte scheepsbeschuit, waarmede men zelfs in den diksten schedel een gat zou kunnen werpen, vatboter, die even ondragelijk is voor den reuk als voor den smaak, gezouten varkensvleesch, aardappelen en boonen, en den volgenden dag tot afwisseling boonen, aardappelen en gezouten varkensvleesch; heeft men dan nog een weinigje van den door de zeelucht opgewekten eetlust overgehouden, dan wordt dit toch geheel en al verdreven door den aanblik van den kok, die, glimmend van vet en vuiligheid, met eenen naar eenen emmer gelijkenden lepel, aan ieder zijne portie toedeelt. Het spreekt van zelf, dat men in zulk eenen toestand niet op genoegelijke oogenblikken kan hopen, en echter gebeurt het dikwijls, dat de ijzeren nooddwang den beschaafden man gebiedt, zich met zulk eene onaangename plaats te vergenoegen. Hiervoor zal ik de middelen opgeven, waardoor men den toestand ten minste eenigzins kan veraangenamen.

De reiziger moet zich altijd eenige dagen voor de

afvaart van het schip in de haven waar het uitzeilt bevinden, daar moet hij trachten zich met eenigen zijner reisgenooten te verbinden, die of van zijnen stand zijn, of ten minste tot de beste klasse van de tusschendeckspassagiers behooren; vervolgens moet hij met dezen den kapitein van het schip opzoeken, om hem zijnen toestand openhartig te bekennen en hem te verzoeken, of om eene afgescheidene plaats of, wanneer dit niet kan, dan ten minste voor zich en zijne bondgenooten, om eenen bijzonderen hoek op het tusschendeck; de meeste kapiteins zullen deze niet tegen hunnen plicht strijdende gunst toestaan. Nu verlate hij zich ook niet geheel op den scheepskost, daar na het verdwijnen der zeeziekte een wolfshonger volgt. Het eten is voorzeker reeds in de gewone omstandigheden des levens een genot voor den mensch, maar dit is het nog oneindig meer bij de eentoonige, werkelooze leefwijze, waartoe de reiziger op eene zeereis gedwongen wordt; hij zorge er daarom voor om eenige levensmiddelen mede te nemen, waarvan het gebruik hem een wezenlijk genot zal verschaffen. Ik raad hiertoe aan: sprout, anchovis, goed gerookte ham, ganzeborsten, gedroogd ooft, chocolade, koffij en thee. Maakt hij zich den kok door eene fooi tot vriend, dan zal deze hem zekerlijk de vergunning niet weigeren, om zijn potje mede op het vuur te plaatsen; ook is het van belang om op dezelfde wijze de vriendschap van den hofmeester te winnen. Het beste scheepswater is nog slecht; het middelmatige staat echter hem, die geen zeeman is, zoo tegen, dat het alleen bij razenden dorst mogelijk is de walging te overwinnen; daarom is het raadzaam zich zoo wel van andere dranken te voorzien, als van ingrediënten, om het scheepswater drinkbaar te maken. Hij voorzie zich van een goeden voorraad

seitzerwater, hetwelk men zich te Bremen zeer goedkoop kan verschaffen, als ook van eenige flesschen ouden wijn en cognac. Op zee kan men eene veel grootere hoeveelheid sterken drank verdragen dan aan wal. Om het scheepswater drinkbaar te maken zijn citroenen en suiker het meest geschikt. De passagier in de kajuit behoeft zich slechts van eenige flesschen wijn en citroenen te voorzien, al het andere wordt hem geleverd.

Toen ik in het jaar 1834 met het bremer schip *Isabella* naar Nieuw-York voer, werd ik aangenaam verrast door de sierlijkheid der kajuit; sedert dien tijd is de pracht in het maken der kajuiten nog zeer vermeerderd en in het bijzonder munten de amerikaansche schepen hierin uit. De stoombooten, bijna alleen voor het vervoer van reizigers bestemd, overtreffen nog verre de zeilschepen, en het van rozen- en mahonij-hout gemaakt, met goud versierd houtwerk, de kostbare spiegels, de prachtige tapijten, de doelmatige en sierlijke inrigting der afzonderlijke kajuiten (*state-rooms*), de uiterst zindelijke bedden met hunne van zijde en fluweel vervaardigde gordijnen, de schitterende verlichting en de keurige tafel, laten ook den meest verwende niets te wenschen over. Niettegenstaande deze pracht en de oplettendheid, waarmede men alle wenschen voorkomt, kan slechts eene zeer langdurige gemeenzaamheid de menschen aan de zee doen gewennen, en ook wanneer de zeeziekte geheel verdwenen is, wanneer zelfs het gezelschap niets te wenschen overlaat, dan zal de reiziger, nadat hij eenige malen het opkomen en het ondergaan der zon heeft bewonderd en de lichtende streep, die het schip des avonds achter zich laat, heeft waargenomen, nadat hij bij dag troepen bruinvisschen, dolfijnen en vliegende visschen heeft gezien en in eene windstilte heeft nagegaan, hoe de haai, „de hyena van de zee,”

met de rugvin en den staart boven water het schip zachtjes nazwemt, om gulzig alles te verslinden, wat de kok na den maaltijd over boord werpt; wanneer hij, in één woord, alles, wat zijne opmerkzaamheid kan opwekken, eenige malen heeft aanschouwd, dan zal hij reikhalzend het uur te gemoet zien, waarin hij wederom den voet op vasten grond kan zetten. Eindelijk klinkt het vreugdegeroep „land!” van den voor- tot den achtersteven en het ingespannen oog bemerkt aan den uitersten westelijken horizon eene smalle, blaauwachtige streep, die het ongeoeffend oog eerst voor eene wolk aanziet. Langzamerhand worden de lijnen duidelijker en reeds kan men den omtrek der boomen op de heuvels herkennen, hoewel het geheel zich nog als in een blaauwen nevel gehuld voordoet. Snel als eene zeemeeuw komt er een schip aanzeilen; 't welk de kleine vlag aan den masttop als eene loodsboot doet kennen; de boot houdt stil, de kleine jol wordt te water gelaten, de loods springt er in, roeit naar het schip en wordt door den kapitein, de bemanning en de reizigers met eenen hartelijken handdruk ontvangen; een korf, die hij medegebragt heeft, bevat versch rundvleesch, de beste groenten van het jaargetijde en de nieuwste dagbladen.

De kust komt allengs duidelijker te voorschijn en de nevelachtige glans begint te verdwijnen, de voorwerpen aan het strand vertoonen zich in hunne natuurlijke kleur, en sedert weken van zoodanig gezigt verstoken, weidt zich het oog voor het eerst weder aan het groen der boomen, die nette buitens beschaduwden en gedeeltelijk verbergen. Schielijk daarop ratelen de zware ankerketenen en het schip ligt bij Staten-eiland stil, de quarantaine-arts komt voor den dag, onderzoekt de bemanning en de reizigers en geeft aan de passagiers

in de kajuit verlof om aan land te gaan, terwijl de bewoners van het tusschende last krijgen om alle hunne goederen, kleederen en linnen te zuiveren en te waschen. De boot van het schip wordt uitgezet en roept met de begunstigden naar land. Gevoelloos moet hij zijn, die na eene langdurige zeereis niet eenen dankbaren blik naar boven slaat, wanneer hij voor het eerst wederom den vasten grond betreedt. Ieder grashalm, ieder struik, ieder boom, ieder vogel, ieder schepsel wordt door hem met eene vroeger ongekende belangstelling beschouwd. Maar de bel der stoomboot, die hem naar Nieuw-York zal overbrengen, stoort hem in dit aangenaam genot en roept hem aan boord. De stoomketels zuchten, de raderen geeselen de golven en in weinige minuten houdt het vaartuig bij de batterij aan en de vreemdeling bevindt zich plotseling in het gewoel van het half millioen inwoners van Nieuw-York, die tweede handelstad der wereld.

In dit oogenblik moet de passagier eenige voorzigtigheids-maatregelen nemen. Zijne pakkaasje bevindt zich nog op het voor Staten-eiland ten anker liggend schip, daarvoor behoeft hij dus vooreerst niet te zorgen; daarentegen is hij bij zijne aankomst onmiddellijk door landslieden omgeven, die hem of hunne vrienden of zich zelven aanbevelen om hem gedurende zijn verblijf te Nieuw-York te huisvesten. De toonen zijner moedertaal in een vreemd werelddeel, waar hij aan alle kanten woorden hoort van talen, die hij gebrekkig of in het geheel niet verstaat, klinken hem als een syrenengezang in het oor en hij is maar al te geneigd om aan een landsman zijn geheel vertrouwen te schenken. Ik raad hem echter ten sterksten aan, zich zoo spoedig mogelijk van hen allen af te maken door hun te zeggen, dat hij reeds voorzien is, en om dan voor de eerste twee of

drie dagen een der beste logementen der stad te betrekken. Deze voorkomende, volgens hun zeggen zich opofferende landslieden zijn bijna zonder uitzondering schurken, die er op uit zijn om vreemdelingen door list of geweld te bedriegen en te bestelen. Hun ontbreekt dikwijls niets, wat hun een fatsoenlijk uiterlijk kan geven; hunne zwarte kleeding is van het fijnste laken, een fraaije glimmende hoed bedekt het hoofd, uit het vest van zwarte zijde hangen gouden horologieketen en hunne hupsche, voorkomende manieren zijn het waas eener uiterlijke beschaving, waaraan het ongeoefende oog den welopgevoeden man meent te herkennen. Duizenden zijn op deze wijze bedrogen; men bragt ze naar plaatsen, waar zij, opgeruimd door de welvolbragte zeereis, verleid werden iets meer te drinken dan vader Matthews veroorlooft en ontstal hun in hun beschonken toestand hunne beurzen; of men ging met meer overleg te werk, men gaf hun eerst huisvesting, liet hunne pakkaadje den volgenden dag halen en men beroofde ze dan op eene min of meer grove wijze. De mindere klasse der Amerikanen is er voor bekend, dat zij eene buitengewone behendigheid bezit om listig te bedriegen; ongelukkig vindt zij bij een gedeelte der Duitschers zeer vatbare leerlingen, bij dezen valt echter de listigheid weg, waardoor iemand, die door een Amerikaan bedrogen wordt, nog dikwijls moet lagchen; het lompe bedrog der Duitschers kan slechts walging veroorzaken. — Gedurende de eerste dagen van zijn verblijf kan de aankomeling de gelegenheid waarnemen om de achtbare Duitschers op te zoeken, aan welke hij is aanbevolen. Heeft hij geene dusdanige aanbeveling, dan kan hij zich tot het *duitsche gezelschap van Nieuw-York* wenden, waarvan de heer Leopold Bierwirth president is. Deze heeren, aan welke hij een onbe-

paald vertrouwen kan schenken, zullen hem den besten raad geven; het best is dien letterlijk op te volgen zoo wel gedurende zijn verblijf te Nieuw-York, als op zijne reis in het binnenland.

HET OOSTEN, HET ZUIDEN, HET WESTEN.

De landverhuizer moet nu eene keus doen van eenen werkkring en van de plaats waar hij zich wil vestigen. De groote zeesteden in het oosten hebben iets zeer aanlokkelijks, de levenswijze heeft er veel meer overeenkomst met de europesche dan overal elders, en de Europeaan kan er zich alle noodwendigheden des levens veel gemakkelijker aanschaffen; evenwel kan ik hem slechts in zeer weinige gevallen aanraden zich daar neder te zetten. Kooplieden, die aanzienlijke middelen hebben, die met vele overzeesche handelshuizen in betrekking staan, kunnen hier dikwijls goede zaken maken, wanneer zij zich ten minste eerst grondig bekend gemaakt hebben met de hier heerschende gebruiken; ook gebeurt het somtijds dat beschaafde Duitschers hier in andere betrekkingen een goed bestaan vinden, maar dan zijn het toch altijd uitzonderingen, daar bijna alle vakken bovenmatig bezet zijn. Uit den rijken koopmansstand en uit de nakoelingen van vroeger door den handel rijk geworden lieden is in deze steden eene aristocratie ontstaan, die mede tot de hoogvliegendste der gansche aarde behoort en die door den beschaafden en verstandigen Amerikaan niet te onregt de stokvisch- en pekelharing-aristocratie

genoemd wordt; de alvermogende dollar heerscht hier met ijzeren scepter en de hoeveelheid gouds ragelt den verschillenden rang in deze klasse. Daar een gedeelte van onderen op begonnen is en in de jeugd in het geheel geene wetenschappelijke of algemeene kennis verkregen had en het andere deel reeds in de wieg leerde, dat rijkdom zijn lot zou zijn en hij dus volstrekt niets van datgene behoefde te leeren, waarmede de andere stervelingen hun brood moeten verdienen, zoo behoeft men zich dus niet te verwonderen, dat men bij deze klasse niet zelden in het geheel geene en zeer dikwijls slechts eene zeer oppervlakkige geestbeschaving vindt. De rijke ouders hooren wel de wetenschappen en de schoone kunsten, waar zij niets van begrijpen, door de drukpers aanprijzen en hebben er ook een onduidelijk begrip van, dat de bekendheid er mede in staat is om aan het bezit van goud eenen hooger en glans aan te brengen en trachten dan ook aan hunne kinderen iedere gelegenheid te verschaffen om er zich mede bekend te maken. Daar zij echter van de zaak zelve niets weten, zoo beoordeelen zij de degelijkheid der leermeesters slechts naar den prijs, waarmede deze hun onderrigt laten betalen, en daardoor zijn de jongelieden van deze klasse gewoonlijk toevertrouwd aan gladgepolijste weetnieten, die hunne wereld verstaan en die door het naäpen van goede manieren de ouders hebben weten te betooveren. Gebeurt het al eens bij toeval, dat de knapen werkelijk in goede handen vallen, zoo leert hun de dagelijksche ondervinding, hoe diep, in de schatting der ouders, het bezit van kennis beneden het bezit van geld staat, en het is niet te verwonderen, dat zij zich niet al te zeer inspannen om datgene met moeite te verkrijgen, hetwelk in den kring, waar zij in verkeerden, zoo weinig geacht wordt. Een diep

zag heeft deze klasse voor adel; in het bijzonder voor den engelschen, en de prins, lord of baron, die deze kust bezoekt, kan er stellig op rekenen, dat hij dagelijks tot feesten zal worden uitgenoodigd, waaraan niets ontbreekt, wat men voor geld kan verkrijgen. Deze denkwijze verleidt dikwijls kamerdienaars, die in Engeland gedurende eenige jaren achter de stoelen van hunne meesters stonden en zoo doende iets van de uiterlijke vormen der groote wereld leerden, om hunne heeren in Amerika te vertegenwoordigen en om onder den titel van lord of baron de gastvrijheid, de huldgingen en vleijerijen van de aristocratie aldaar zeer genadiglijk aan te nemen. Menigeen gelukte het op deze wijze zich meer dan een vlugtig genot te verschaffen en een meisje weg te kapen, welks vader zijn vermogen bij honderdduizenden dollars telde.

Voor vijf jaren viel een dergelijk geval te Nieuw-York voor en de gelukkige schoonvader zag eerst na verloop van eenige maanden zijne dwaling in, toen hij, trotsch op het adelijk bloed van zijnen schoonzoon met zijne dochter en haren gemaal, zijne dagelijksche wandeling op de Broadway deed. Een, juist niet naar de nieuwste parijsche mode gekleed, persoon naderde den jongen lord, sprak hem met den naam „Tom” aan en verheugde zich van harte hem, zoo kort na zijn ontslag uit de dienst van lord A., in zulk een goed doen in de nieuwe wereld weder te vinden. De jonge lord, hoewel niet weinig verlegen, trachtte de grootste verwondering te veinzen en deed wanhopige pogingen om den vreemdeling, die in hetzelfde huis rijknecht was geweest, te overtuigen, dat hij zich in den persoon moest vergissen. Deze, eene eerlijke, trouwe ziel, vond zich door den terugstootenden trots van zijnen vorigen kameraad beledigd en bragt zulke onomstootelijke bewijzen bij, dat den ouden mil-

lionair de oogen wel moesten opengaan. Met wederkeurig goedvinden werd het huwelijk verbroken en de gelukkige kamerdienaar verkreeg 10,000 dollars, terwijl hij nog daarbij gedurende eenige maanden een schoon meisje tot vrouw had gehad.

Even vleijend als de engelsche adel worden dichters, tooneelisten, toonkunstenaars, schilders en beeldhouwers, die eenen europeschen naam verkregen hebben, ontvangen, daar men weet, dat de uiterst beschaafde aristocratie van Engeland zich beijvert om wetenschappen en kunsten aan te moedigen; ieder vreemdeling daarentegen, die niet tot de bovengenoemde klassen behoort, kan er op rekenen, dat hij terugstootend en koel zal behandeld worden. Deze rijke stand maakt, zoo als van zelf spreekt, slechts een gering gedeelte der bevolking uit; de welgestelde middelstand neemt den hem aanbevolenen vreemdeling gastvrij op, zoekt hem volgens zijne beste krachten van dienst te zijn en tracht hem te regt te helpen. De mindere stand in deze oostelijke steden bewoont, even als zulks in Europa plaats heeft, zekere gedeelten der stad, in Nieuw-York de *Fivepoints*, in Philadelphia *Moijsamensing*, welke de vreemdeling, wanneer hij verstandig wil handelen, niet zal bezoeken. Zulk een beeld van dierlijke onzedelijkheid, als hem hier voor oogen zal komen, kan hij slechts in London en Parijs aantreffen. Bij de nog zeer onvolmaakte politie-instellingen is zulk een bezoek reeds bij dag gevaarlijk, des nachts zoude het echter volslagene dolheid zijn deze straten door te gaan met eene kleeding, waaruit men zou kunnen vermoeden, dat de eigenaar meer dan 5 centen*) bij zich droeg. Al deze lieden zouden, wanneer zij wilden arbeiden, weinige mijlen van de stad een goed bestaan kunnen vinden, doch het is de vloek van groote

*) Cent = $2\frac{1}{2}$ cent nederlandsch.

steden, dat zij tot verzamelplaats strekken van alle verbonden des lands, die, te lui om te werken, liever door bedrog, diefstal en andere misdaden een weinig geld zoeken magtig te worden, waarmede zij hun werkeloos leven in morsigheid, dronkenschap en in alle mogelijke ellende voortslepen.

Om aan te toonen, hoe hoog het zedebederf in Nieuw-York gestegen is, zal ik hier een uittreksel uit het rapport mededeelen, hetwelk den eersten Januarij 1850 door den politie-directeur aan de stedelijke regering ingezonden is. „In verband met de statistieke opgaven van mijn rapport,” zegt hij, „gevoel ik mij verplicht uwe opmerkzaamheid in het bijzonder te vestigen op een beklagenswaardig, steeds toenemend kwaad, dat zich vooral over de drukste gedeelten der stad verspreidt, een kwaad, dat ons tot schande verstrekt en waartegen de wetten geene middelen aan de hand geven. Ik bedoel het steeds toenemende getal der jeugdige, rondslenterende en aan de ondeugd overgegevene kinderen van beiderlei kunne, waardoor onze pleinen, straten en logementen letterlijk belegerd worden. Deze omzwerrende kinderen groeijen in onwetendheid en losbandigheid op; hunne eenige bestemming is om een ellendig, schandelijk en misdadig leven te leiden en ten laatste het in de gevangenis of aan den galg te eindigen. Hun getal is bijna ongeloofelijk groot, en voor hem, die niet van nabij er mede bekend is, zullen de afschuwverwekkende, schandelijke zeden dezer kinderen, hunne daden in de school der gemeenheid en der ondeugd en hun ontuchtig leven even ongeloofelijk zijn. Zonder uitzondering toebehoorende aan ligtzinnige, meest onmatige, dikwijls onzedelijke en niet zelden ongetrouwde ouders, betreden zij nooit den drempel eener school; onze voortreffelijke openbare inrigtingen van onderwijs kunnen gezegd wor-

den voor hen als 't ware niet te bestaan. Bij dag en nacht aan zich zelven overgelaten, zwerven zij naar welgevallen rond en maken zich iedere gelegenheid ten nutte om te stelen of om te bedelen, wanneer er niets te stelen valt. Het vrouwelijke gedeelte van deze jeugdige vagebonden, meisjes die pas van acht tot twaalf zomers oud zijn, is buitendien aan de vreesselijkste ongebondenheid overgegeven en ieder jaar vermeerdert het getal dezer ongelukkige voedsterkinderen der zonde en der schande; uit deze verpeste poel vloeit een onuitputtelijke stroom, die onze gemeenste nacht-, werk- en tuchthuizen bevolkt. Ik heb de rapporten der commissarissen van de 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 7°, 8°, 10°, 11° en 13° wijk ontvangen, waaruit blijkt, dat in deze districten alleen dit leger van kinderen 2955 hoofden telt, waarvan twee derde meisjes zijn van 8—12 jaren; ik vrees echter, dat deze opgaven nog merkelyk beneden het werkelijk cijfer blijven. Hoe ontzettend het ook moge schijnen, zoo is het toch maar al te waar, dat in deze stad duizende ouders gevonden worden, die hunne kinderen tot diefstal en eene bijna dierlijke ontucht aanzetten. Om in vadzigheid en liederlykheid te kunnen leven, verkoopen zij het ligchaam en de ziel van hen, wier vleesch hun eigen vleesch is. Men kan deze toekomstige ligtekooijen en misdadigers in verscheidene klassen verdeelen. Men kan eerst de zoodanigen noemen, die zich op de kaaijen verzamelen, waar koopwaren ontscheept worden. Listig en handig in hun bedrijf, plunderen zij dagelijks uit de vaten, balen, zakken en kisten, die gewoonlyk op de werven opeengestapeld zijn, eene ongeloofelyke hoeveelheid boomwol, suiker, wijn, brandewijn, koffij en thee, en bij gebrek aan deze artikelen stelen zij de geelkoperen knoppen der huisdeuren, de looden of koperen waterbuizen en zelfs de zinkplaten der daken.

Onder het oog des eigenaars snijden zij op eene zoo listige en kunstige wijze eene koffijbaal open, dat hij gelooven moet, dat de zak van zelve is geborsten, en ontvreemden in eenige weinige seconden 15—20 pond koffij, die zij in hunne voorschooten of wijde zakken medenemen. Het is niet zeldzaam, dat een vat suiker, door middel van een geboord gat, van 50—100 pond lighter wordt gemaakt. Eens werd eene geheele baal boomwol van 400 pond langzamerhand weggebracht en de daders werden eerst ontdekt, toen zij terugkwamen om den van grove stof vervaardigden zak ook weg te halen. De tweede klasse dezer jeugdige vagebonden bestaat uit de veegsters van de overgangen *) der straten; deze zijn van de eersten geheel onderscheiden en zijn nog veel dieper gezonken. In lompen gekleed en even morsig in haar uiterlijk als liederlijk in haar spreken, is het wezenlijk vernederend ze voor een deel der maatschappij te moeten erkennen. Deze klasse bestaat voornamelijk uit kleine meisjes, waarbij men te vergeefs naar het geringste overblijfsel van kinderlijke onschuld zou zoeken. Hare schaamteloze onbeschoftheid en hare lage, ontuchtige taal dringen ons onwillekeurig de vraag op: „welke wrange vruchten zal eens dit zoo vroegtijdig uitgestrooid zaad der zonde voortbrengen, wanneer het kind eens volwassen zal zijn?” Onze burgers gelooven eene weldaad te doen, wanneer zij aan deze kinderen eenige centen geven; daarin dwalen zij echter. Hetgeen zij des daags verdienen, verkwisten zij des nachts in de galerijen der kleine schouwburgen of in de gemeenste hollen der dronkenschap, van welke men er zoo vele in de Fivepoints en

*) In Nieuw-York schijnt men even als te Londen gemacadamiseerde straten te hebben, waar men dan bij regenachtig weder op eenige punten smalle banen veegt, voornamelijk daar, waar twee straten elkander kruisen.

daaromstreeks vindt. Op dezelfde wijze brengen zij veel geld in bacchanaliën en ontucht met half volwassene knapen van denzelfden stempel door. De derde klasse is wederom van de tweede onderscheiden; zij bestaat eveneens bijna uitsluitend uit meisjes, die echter netjes gekleed zijn, die er ingetogen en zedig uitzien en die dikwijls een gunstig uiterlijk hebben. Hare erkende kostwinning bestaat in het verkoopen van noten, vruchten, kousen, tandestokers enz. Onder dit voorwendsel verkrijgen zij den toegang tot kantoren en andere vertrekken, waar zij niet zelden achter de gesloten deuren haar ligchaam gedurende den geheelen dag voor 2 of 3 dollars op eene afschuwelijke wijze veil hebben. Dit geld, waarvoor het ongelukkige kind haar heil hier en hier namaals verkoopt, wordt gretig door de veelal beschonkene ouders gegrepen, die maar al te wel weten, op welke wijze het werd verdiend. De commissaris van het 11e district zegt, van deze klasse sprekende, dat deze kinderen meest van duitche of iersche afkomst zijn en dat van de vijf hoogstens één in Amerika geboren is. Ware het noodig, dan konde ik zich elken nacht herhalende tooneelen aanvoeren, die in dierlijke gezonkenheid alle geloof te boven gaan. De vierde klasse bestaat uit knapen, aan wie men den bijnaam van bagagedieven (*bagagemachers*) heeft gegeven; zij verzamelen zich bij de aanlegplaatsen der stoombooten en bij de spoorweggebouwen, onder voorwendsel om de pakkaadje der aankomende reizigers naar de logementen te brengen. Het grootste gedeelte van dezen heeft geen onderkomen, zij stelen zoodra er zich eene gelegenheid toe opdoet, leiden een werkeloos liederlijk leven en slapen onder den blooten hemel. Zelden genieten zij de weelde van een bed. Zij zijn meestal ouder dan de vorigen en hebben

meer overleg en ervaring in het misdrijf, zoodat zij zich niet zelden aan diefstal en braak schuldig maken. De vijfde klasse heeft veel overeenkomst met de vierde, echter met dit onderscheid, dat zij een onderkomen heeft en somtijds uit kinderen van achttingwaardige ouders bestaat. Uit zwakheid en zorgeloosheid laat men hun toe, zich des avonds en op de zondagen aan de hoeken der straten te verzamelen, waar zij de buurt en de voorbijgangers door hunne kloppartijen, schandelijke taal en gemeene vloekwoorden lastig vallen. Zij stelen dikwijls en verlaten de woning van hunne ouders soms gedurende verscheidene weken om in markt-wagens en andere bedekte plaatsen te slapen en om hunne bacchanaliën met de laagste klasse van het vrouwelijk geslacht te vieren. Buiten deze vijf klassen leven er in de opgesomde politie-districten nog 2383 kinderen, die nooit in eene school komen, hoewel zij er de jaren voor hebben.” —

Betere vooruitzichten heeft de landverhuizer in het binnenland der oostelijke staten, maar het is hem in allen gevalle aan te bevelen om, voordat hij eene vaste woonplaats kiest, eerst dieper in het land door te dringen, hetwelk hij, bij de door stoombooten en spoorwegen zoo gemakkelijke manier van reizen, zonder groote opofferingen van tijd en geld kan doen; volgt hij dezen raad op, dan zal hij zelden naar de oostelijke staten terugkeeren. De woorden „slavernij en slavenstaat” hebben voor het oor van den Europeër een zoo onaangename klank, dat hij reeds met een vooroordeel tegen het zuiden hier aanlandt, en evenwel raad ik den beschaafden man aan de plantaadje-staten te bezoeken, hij zal er den toestand der slaven en hunne betrekking tot hunne meesters anders vinden dan zijne verbeelding hem die had voorgespiegeld. Om landbouwer te worden in het

zuiden, moet hij niet onaanzienlijke middelen bezitten; als koopman zal het hem er even gemakkelijk zijn geld te verdienen, als in het oosten of westen, maar ook hiervoor moet hij reeds in het begin over een aanzienlijker kapitaal kunnen beschikken. De planters spelen hier de hoofdrol, zij zijn als vorsten met souvereine regten geboren; door hunne omstandigheden in staat gesteld om een gedeelte van hunnen tijd aan de wetenschappen toe te wijden, trachten zij ook aan hunne kinderen eene wetenschappelijke opleiding te geven.

De knibbelaarsgeest der kooplieden van het oosten en westen is hun een gruwel en zij hebben als 't ware een ridderlijk gemoed, hetwelk niet zonder invloed is gebleven op de overige klassen; men kan zeggen, dat er hier eene aristocratie der kleur bestaat, ieder blanke behoort als het ware tot den adelstand en tracht zich op eene waardige en met dezen rang overeenkomende wijze te gedragen. De hartstogten der inwoners van het zuiden zijn heftig en vele oneenigheden, die in de noordelijke staten voor het geregt komen, worden hier man tegen man, door vuurwapenen of met blank geweer, beslist; de wet is hier voor deze gewelddadigheden even gestreng als elders, maar de gewoonte van het volk heiligt echter het gebruik en bindt de jury de handen. In de groote steden, vooral in degene, welke aan den grooten polsader des handels, aan de Mississippi liggen, heeft zich wel is waar een goed getal spitsboeven verzameld, die dikwijls zelfs met geweld trachten te stelen, maar desniettemeenstaande zal de reiziger in het zuiden in eene week niet zoo dikwijls getuige zijn van gemeene, lage daden als dit in de noordelijke steden in eenen dag het geval is. Onbemiddelde, beschaafde jongelieden, die de noodige vereischten hiertoe bezitten, kunnen hier dikwijls als muziek- en huisonderwijzers fortuin maken; echter

is eene grondige kennis der fransche taal hiervoor even zoo onmisbaar als die der engelsche. In Louisiana kan iemand, die wèl opgevoed is en tevens goed fransch spreekt, hierdoor alleen den toegang verkrijgen tot de huizen der fransche Kreolen, en heeft hij dezen verkregen, dan oefent men jegens hem eene gastvrijheid uit, zoo als die in Europa slechts in de middeleeuwen bekend was. Vernuftige handwerkslieden zijn hier ook zeer gezocht en verdienen tweemaal zoo veel als in de vrije staten, daarentegen is het aan gewone arbeiders en onbemiddelde landbouwers niet aan te raden, naar het zuiden te trekken; dit werk wordt slechts door slaven verrigt en is volgens de begrippen der blanken vernederend. Daar de groote meerderheid der landverhuizers tot de laatst aangevoerde klasse behoort, zoo bevolken zij jaarlijks bij honderdduizenden voornamelijk de noordelijke staten, en dragen zij er toe bij om hunne hulpmiddelen te ontwikkelen en om hierdoor eenen vooruitgang te bewerken, zoo als de geschiedenis van geen anderen staat er tot nog toe kan aanwijzen.

Wanneer men de bewoners van het zuiden opmerkzaam maakt op de in eene zoo veel geringeren graad klimmende bevolking van hunne staten, antwoorden zij: „Wij begeeren deze naar Amerika stroomende europesche bevolking niet, wij hebben thans geen gepeupel en verlangen het ook geenszins uit de armenhuizen, gevangenissen of werkhuisen der oude wereld hier bij ons in te voeren. In het noorden begint reeds nu de strijd tusschen arbeid en kapitaal, een strijd, die bij de vermeerderende bevolking al heviger worden en eindelijk in bloedvergieten en in burgerkrijg eindigen moet. Zie, hoe uwe volksleiders, om de stemmen der onwetende menigte te verkrijgen, steeds de armen tegen de rijken opruijen en hoe zij de kleine

bezitting, welke de arbeidzame man zich heeft verworven, afschilderen als eene inbreuk op de regten der niet-bezitters. Bij ons vindt gij die kweekscholen van het grove communismus niet, welker algeheele invoering door alle natuurwetten onmogelijk gemaakt wordt, maar hetwelk echter, door de proefnemingen, die men er mede doen wil, het land voor geruimen tijd aan den rand des afgronds brengen kan. Alle onze burgers zijn broeders; die minder heeft, gaat hand in hand met den rijkere, en heeft een blanke door ongelukken zijne have verloren, dan trachten wij hem als eenen broeder er weder op te helpen. Wij zijn ware, belangelooze republikeinen, verheven boven de kleingeestige zorgen des levens; het is bespottelijk eenen man van vrijheid te hooren spreken, die, van den eersten Januarij tot den laatsten December, als een lastdier den zwaarsten arbeid moet doen, om voor zich en zijn huisgezin den kost te verdienen." — Ik moet iederen Europeaan, die eene reis in de zuidelijke staten doet, ten sterkste afraden, zich openlijk tegen de slavernij uit te laten, of zelfs zich met slaven over hunnen toestand te onderhouden. De republikeinsche vrijheid van spreken houdt hier op, en een vreemdeling kan door zulk eene onvoorzigtigheid zijn leven in gevaar brengen. Deze onverdraagzaamheid, deze wantrouwende argwaan bij iedere, zelfs zijdelingsche aanroering der slavenvraag door eenen vreemdeling, is in den laatsten tijd ontstaan door het dikwijls schaamteloos gedrag der noordelijke dweepers. Deze waren, hun eenzijdig doel in het oog houdende, dikwijls, even als de Jezuiten, geheel onverschillig omtrent de middelen. In hunne oogen was de slavernij eene misdaad en het bevrijden van slaven derhalve verdienstelijk; zij zonden in het geheim zendingen met duizende vlugschriften, waardoor zij de

negers tot oproer aanzetteden, en zij schaamden zich niet de buitendien reeds dierlijke driften der zwarten, door ontuchtige afbeeldingen van een minnehandel tusschen een neger en eene blanke vrouw, te doen ontvlammen. Andere zendelingen wisten zich, onder het een of ander voorwendsel, den toegang te verschaffen in de huizen der planters, genoten daar gedurende verscheidene weken de gastvrijheid dezer regtachapene menschen en toonden dan hunnen dank voor de vriendelijke ontvangst, door ettelijke slaven over te halen, om met hen de vlugt te nemen, terwijl zij dan verder aan hunne gunstelingen de middelen gaven, om naar Canada de wijk te nemen.

Kan men zich wel verwonderen, dat deze schandelijke handelwijze eindelijk eene reactie te weeg bracht en dat de inwoners van het zuiden, met opzigt tot de slavenvraag, jegens alle vreemdelingen met wantrouwen bezielde werden. Dit zoogenoemde slavenstelen wordt in de zuidelijke staten door de wetten streng gestraft; wordt de schuldige echter op heeter daad betrapt, dan neemt men dikwijls niet eens zijne toevlugt tot de wet, maar straft den schuldige op staanden voet en zonder vorm van proces. Voor twee jaren gebeurde het, dat een jongeling van Connecticut aanbevelingsbrieven aan eene planterfamilie van Tennessee had gekregen, waarom hij dan ook als kind van huis werd ontvangen; en reeds was hij sedert maanden huisgenoot, toen een getrouwe neger aan den planter bekend maakte, dat de vreemdeling hem en tien anderen tot de vlugt had aangezet, dat zij het aanbod in schijn aangenomen hadden, dat de kapitein eener stoomboot beloofd had de behulpzame hand te bieden en dat men afgesproken had, om in den volgenden nacht de vlugt naar den oever der Mississippi te nemen. De planter hield zijnen gast tot

zulk eene snooder ondankbaarheid niet in staat, maar maande zijnen getrouwen neger aan, om nog verder bereidwilligheid te veinzen, daar hij zich zelve wilde overtuigen. Hij wachtte zijnen gast des nachts in eene hinderlaag op en zag dan ook werkelijk; hiel deze met de negers de vlugt wilde nemen. Het zuidelijke bloed van onzen planter geraakte in beweging: hij maakte zich van den schuldige meester; zond naar verscheidene zijner bureu; door dezen werd nog denzelfden nacht de misdadiger verhoord en na de schuldigverklaring boog men den top van eenen sterken boom ter aarde, waaraan het eene einde eener koord werd vastgehecht, terwijl het andere einde, door middel van eenen strik, om den hals des veroordeelden liep. Men gaf den boom de vrijheid weder, met veerkracht sprong hij terug en de terechtstelling was voltrokken.

In het zuiden is het voor den landverhuizer nog van meer belang dan in het westen, om op eene gezonde streek acht te slaan. De zoodanige is te vinden; echter zijn de koorts-distrikten zeer uitgebreid en de aldaar heerschende koortsen veel gevaarlijker, dan in het noorden. De hitte in den zomer is groot en een blanke is niet in staat, lang in de zon te werken. Een warme zomerdag in Ohio heeft wel is waar dezelfde warmtegraden als een dergelijke in Louisiana, maar in dezen staat is de hitte van veel langeren duur. De beschaafde Européaan, wien het gelukt zich een bestaan in het zuiden te verschaffen, zal zekerlijk zijne woonplaats met geen ander gedeelte des lands willen verwisselen, maar toch zal slechts een klein gedeelte zich hier nederzetten; behalve te Nieuw-Orleans vindt men in alle zuidelijke staten slechts zeer weinige Duitschers. Van het geheele getal der landverhuizers vallen negentiende aan de westelijke en middelstaten ten deele deze

zijn het paradijs der arbeiders en werklieden en bieden ook aan de middelklasse de meeste waarschijnlijkheid aan, om er voor zich en hunne huisgezinnen een bestaan te kunnen vinden, dat echter dikwijls met opoffering van vele, tot behoefte gewordene, genoegens gekocht moet worden.

DE LANDBOUWER.

Over den amerikaanschen landbouw zijn er voor Europa eene menigte boeken geschreven. Ongelukkig waren de schrijvers geene praktische landbouwers en lieten zij zich door vertellingen en hun eigen, hoogst oppervlakkig oordeel, hetwelk hun slechts een verwrongen denkbeeld van den werkelijken toestand der zaak gaf, wegslepen; er is daarom hierover meer onzin geschreven, dan over eenige andere amerikaansche inrigting. In het vorige jaar is er een werk in het licht gekomen, hetwelk den amerikaanschen landbouw getrouw, waar en grondig behandelt. De titel is: „De amerikaansche landbouwer. Een boek voor landverhuizers naar de Vereenigde Staten, van C. L. Fleischmann. Gedrukt bij G. F. Heyer te Giessen.” Dit boek kan ik dringend aan een ieder aanbevelen, wien het om waarheid te doen is; zelfs de houtsneëplaten der woningen van een landontginner in het westen, van de landbouwkundige instrumenten en werktuigen zijn getrouwe afbeeldingen van de werkelijkheid. Om echter een diepen blik te werpen in het huiselijk leven,

dat den landbouwer in het westen te wachten staat, moet men den lezer in het blokhuis zelf binnenleiden, en dit kan de man uit den middelstand alleen, die het gedurende eenen geruimen tijd bewoonde. Deze voorstelling is des te noodzakelijker, daar het niet alleen de landbouwers zijn, die zoo dikwijls gelooven, dat de boerenstand in Amerika in een waar Eldorado leeft, maar omdat ook de geheele europesche middelstand, welke eenig fortuin bezit, deze dwaling deelt. Het landleven heeft, zelfs voor den landbewoner, veel bekoorlijks; voor den stedeling, die er alleen de aangename zijde van heeft leeren kennen, stijgt dit bekoorlijke tot betoovering; het vrije bezit van een stuk vruchtbaar land is streelend; men weet, dat, door de bearbeiding van den grond, men alle noodwendige levensbehoeften voor zijn huisgezin kan verkrijgen, en ieder, die aan onze kusten landt, gelooft, dat hij kan arbeiden, ook dan wanneer hij het nooit beproefd heeft, een waan, die maar al te dikwijls door eene duur gekochte ondervinding vernietigd wordt. Dit levensplan wordt nog aanlokkelijker, daar de vreemdeling door dat middel van bestaan meent bevrijd te zijn van een beroep te beginnen in een land, waarvan de gewoonten hem geheel onbekend zijn. Hij beeldt zich in, zich door zijn afgezonderd leven buiten de landstaal te kunnen redden en volgens de zeden en gebruiken van zijn vaderland te kunnen blijven leven. Al deze omstandigheden vereenigen zich om den landbouw aan te bevelen, en toch vindt geene klasse zich ten opzigte van Amerika meer te leur gesteld, dan de theoretisch opgeleide landbouwers van den middelstand. Zij hooren in Europa van den onuitputtelijken rijkdom van onzen bodem en van de lage prijzen van het land spreken en maken daaruit op, dat

de landbouw aan den theoretisch en praktisch opgeleiden landman eenen onmetelijken rijkdom moet aanbrengen. Zij komen hierheen, zien in de rivieraanslibbingen velden, die opafgebroken sedert vijftig jaren turksch koren voortgebracht hebben en waarop de laatste oogst nog geene vermindering van opbrengst heeft gegeven, vinden den prijs dezer landerijen in de middelstaten reeds zeer hoog, maar hoogen daarentegen, dat men in het verre westen nog dergelijk land kan verkrijgen voor geringe prijzen; gaan dan, zonder zich den tijd te gunnen om eenen diepen blik te werpen in de hier plaats vindende gesteldheid des landbouws, naar het westen, koopen aan de grenzen eene aanzienlijke streek gronds, waardoor zij hun kapitaal uitputten en vestigen dan daar hunne woonplaats. De lezer zal, door eenige brieven en eenige uittreksels uit het dagboek van een mijner vrienden, die dit plan volgde en die nog in Missouri leeft, een meer helder begrip verkrijgen van den toestand dezer lieden, dan mijne eigene schildering hem zou kunnen geven.

St. Louis Missouri, April 1842.

Hier ben ik in Missouri, in het land van den aangestriekten grond. Nog berouwt het mij niet, dat ik uwen raad niet gevolgd heb; alles wat ik gezien heb op mijne reis, die wel is waar weinig gelegenheid gaf om opmerkingen te maken, daar zij grootendeels te water geschiedde, versterkt mij in mijn besluit. Het verre westen is door zijne ligging, zijne rijkdommen, door de onuitputtelijke vruchtbaarheid van zijnen bodem bestemd om de schoonste parel van Amerika's kroon te worden. Gij zeidet mij, dat moeite, inspanning, ontberingen en gevaren mij te wachten stonden; ik geloof u, maar verlies daarom den moed niet. Van middel-

bare jaren en krachtig zijnde, voel ik slechts mijnen
 moed klimmen bij het naken van bezwaren en geyaren,
 wanneer een guldan doel mij slechts wenkt. Gij boek-
 wormen kunt u niet verbeelden, met welken wellust
 wij den maagdelijken bodem beschouwen, die slechts
 op den ploeg wacht om duizendvoudige vruchten te
 dragen. Gij gingt van het denkbeeld uit, dat ik, als
 pachter van groote bezittingen in Duitschland, niet ge-
 arbeid had en daarom ook niet zou kunnen arbeiden.
 Op menigen oogstdag ben ik van 't paard gestegen en
 heb ik mijne arbeiders geholpen, waarom zoude ik het
 hier ook niet kunnen? Gij zeidet, dat het kappen der
 boomen om den grond geschikt te maken tot ontginningen,
 het splijten der dwarshouten voor de omheiningen, een
 arbeid was, welke zelfs een europesche houthakker
 eerst moet leeren om het te kunnen en dat dan slechts
 eene langdurige oefening hem in staat stelde, het den
 Amerikaan na te doen. Ik geloof dit ten deele, doch
 ik werp eenen blik op mijne welgespierde armen en
 geef den moed niet op. Met betrekking tot mijne vrouw
 ben ik niet geheel onbezorgd; zij vindt zich bedrogen
 in het klimaat, 't welk zij zich milder had voorgesteld;
 het maagdelijke woud, dat zij met een duitsch bosch
 vergeleek, heeft, door de ontelbare gevallene en rottende
 takken en boomen, hare verbeelding niet bevredigd en
 de blokhuisen hebben op haar, toen ik zeide, dat wij
 waarschijnlijk gedurende verscheidene jaren een dergelijk
 gebouw zouden bewonen, geen gunstigen indruk achter-
 gelaten; tot dus ver heb ik haar getroost met de verze-
 kering, dat het klimaat van Missouri milder was dan dat
 der oostelijke en middel-staten, dat het woud, hoewel in
 denzelfden ruwen staat, echter veel grootscher was, dat,
 door medewerking van eene gunstige luchtgesteldheid,
 het wonen in blokhuisen niet onaangenaam was; zij

schijnt evenwel somtijds niet veel acht te slaan op deze troostgronden. Thans is zij tevreden, daar zij te St. Louis eenige vriendinnen uit het vaderland heeft weêrgevonden. Ik laat haar en de kinderen hier achter, heb mij een paard aangeschaft en denk morgen op te breken om naar de westelijke grenzen van den staat te trekken en den koop van het land te sluiten.

A. GUTZKOW.

Graafschap Missouri, den 16 April 1842.

Na eene, door nat en ruw weder zeer onaangename reis, kwam ik hier aan, zocht en vond eene streek gronds, waarvan het zien alleen een waar genot aan eenen landman schenkt. Het gansche stuk is anderhalve sectie groot, een gedeelte ligt aan de beide oevers eener kreek; in dit lage gedeelte heb ik met de spade gegraven en gevonden dat de aangeslijkte grond vijf voet diep was. Een squatter*) had zich op het land gevestigd, had er een blokhuis gebouwd en vijf akkers op de ierlandsche wijze †) tot bebouwing gereed gemaakt. De omheining is in vrij slechten staat en, daar ik dezen zomer turksch koren op het veld wil zaaijen, moet mijne eerste zorg zijn, haar te verbeteren. Ik had wel een kleiner stuk kunnen koopen, maar de grond is zoo goed, de landverhuizing uit Europa neemt zoo toe, dat ik mij verzekerd houd, het reeds na twee jaren, met 100 procent winst, weder te kunnen verkoopen. Ik verzeker u, dat men van deze 975 acres §) in de geheele wereld de weerga niet zou kunnen

*) Een squatter is iemand, die zonder eigenaar te zijn, zich op de staatslanderijen vestigt.

†) Dit bepaalt zich tot het omhakken en verbranden van alle boomen, die in doorsnede geenen voet dikte hebben, de zwaardere worden drie voet boven den grond rondom gekerfd, sterven daardoor en trekken dan geene kracht meer uit den grond.

§) *Acre*, een weinig grooter dan $\frac{2}{3}$ van een bunder.

vinden; wat zoude de bezitter van het riddergoed V... wiens pachter ik was, er niet voorwilleu geven, om er eigenaar van te worden, en dan dat hout, die duizendjarige eiken! Hierbij schiet mij te binnen, dat houthakken niet zo bijzonder gemakkelijk is, niettegenstaande de voortreffelijkheid van de amerikaansche beetvormige bijl. Eene mijl van mij verwijderd woont een Pensylvaniër van duitsche geboorte, die 80 acres gekocht heeft en die hier sedert twee jaren leeft, ik ga bij hem in den kost. Het bed is een streezak, het ontbijt bestaat uit koffij, gebraden spek en maisbrood, het middageten uit maisbrood, gebraden spek en koffij en het avondeten uit dezelfde gerechten als het ontbijt. De man zegt mij, dat hij nog slechts 1/4 schepel aardappelen heeft, dat hij deze tot poters moet gebruiken en dat men in den ganschen omtrek er geene kan verkrijgen. Deze schaarsheid komt blijkbaar alleen van de achteeloosheid dezer lieden, zij bekennen, dat men hier alle groenten verbouwen kan, en dat in het bijzonder de aardappelen, in het vorige jaar, goed gelukt zijn. Aan het maisbrood kan ik mij maar niet gewennen, het is geelachtig en ziet er kostelijk uit, maar wij zijn er niet aan gewoon, de meeste Amerikanen hebben eenen dergelijken afkeer van ons roggenbrood. Maar om weder op het hout terug te komen, ik maakte, dewijl wij tot de zeer noodzakelijke herstelling van het huis planken benodigd zijn, eene overeenkomst met mijnen gastheer om, met zijn span ossen, twee balken voor mij naar den, vijftien mijlen ver, verwijderden zaagmolen te brengen. Ik besloot om de hiertoe benodigde eiken zelf te kappen. Met eene splinternieuwe, onder het toezigt mijns gastheers scherp geslepen bijl begaf ik mij om zes uur des morgens aan het werk, hieuw en hakte totdat de hoog aan den

hemel staande zon mij den middag verkondigde. Toen ik aan het middageten ging aanzitten, wees mijn gastheer glimlachend aan zijne vrouw mijne handen, in welke vier groote blaren van mijnen morgenarbeid getuigden. „Slechts den moed niet opgeven!” was altijd mijne spreuk; ik ging daarom, na het eten, weder aan het werk, van twee tot zes klonken mijne bijlslagen in het woud; doch de boom stond nog altijd. Te zes uur kwam mijn gastheer, had medelijden met mijne nu geheel gewonde handen, nam mij met de woorden: „dat boomhakken moet je nog beter leeren,” de bijl uit de handen en hieuw den boom binnen weinige minuten om. Door deze proefneming ben ik overtuigd, dat ik het kappen der boomen aan anderen moet overlaten. Daar de pogat, wanneer ik de vijf gereed zijnde acres met mais bezaai, naauwelijks voldoende zal zijn om het vees door den winter te brengen, zoo had ik het plan om gedurende het voorjaar nog vijf akkers in gerteedheid te laten brengen, om dan in den herfst wat tarwe te zaaijen en tevens eenige acres tot weideland te kunnen maken. Ik zadelde daarom, des morgens na den merkwaardigen houwddag, mijnen schimmel en reed naar eene, vijf mijlen ver, verwijderde plaats, waar ik, naar het zeggen mijns gastheers, eenen man zoude vinden, wiens kostwinning het was om met de zijner boomen te kappen, het hout te verbranden en de velden met omheiningen te voorzien. Na hem gedurende eenigen tijd gezocht te hebben, vond ik hem druk aan het werk op een stuk gronds, hetwelk een landspeculant in het oosten toebehoort, die eenen zaakwaarnemer had gezonden om er een gedeelte van ter bebouwing gereed te laten maken. Van meer dan tien acres waren de kleinere boomen reeds omgehakt, de man zelf sleepte met een juk ossen de in stukken ge-

kapte boomstam hoopen te samen en stak er den brand
in, terwijl de vier kinderen, van acht tot zestien jaren
oud, de afgebrokene en afgekapte takken in het vuur
wierpen. De man was barach, maar nam toch aan
sluit in den loop des zomers, tegen eene vergoeding van
vijftig dollars, vijf acres voor mij gereed te maken ter
bebouwing en om ze met omheiningen te voorzien.
Honderde vuren brandden er rondom en verspreidden
eene rook den guren dag zeer aangename warmte.
Het was middag geworden en ik werd ter maaltijd ge-
noodigd, welke in eene sbort van tent, gemaakt van
takken en verscheurde dekens, werd opgedischt. De
gerechten waren dezelfde als bij mijnen gastheer, slechts
met bijvoeging van een in stukken gesneden en gebraden
kalkoen, doch ik had gaarne dezen overvloed wil-
len missen, als slechts dezelfde vrolijkheid aan tafel had
geheerscht. De zaakwaarnemer, een jongeling van een
niet zeer innemend voorkomen, at zonder te spreken,
terwijl de oude houthakker nu en dan eenen verwaarijken
blik op hem wierp; de vrouw, juist geen toonbeeld van
zindelijkheid, zat schuw en ingetrokken neer, de kin-
deren alleen lieten van tijd tot tijd iets van zich hooren
en schopten elkander onder de tafel. Daar wij na het
eten eene wugt kalkoenen zagen, nam ik mijn gewaar
en volgde dezelve. Het geluk bekroonde mijne poging
niet en na eenige uren keerde ik zonder buit naar de
ruken terug. Het was echter reeds vijf uur geworden
en daar ik niet zeer zeker was den weg te kunnen
vinden en de zaakwaarnemer mij beloofde om mij den
volgenden dag te vergezellen, daar hij naar St. Louis
terug dacht te keeren, zoo besloot ik er dien nacht
door te brengen; wij gebruikten het avondeten onder
dezelfde omstandigheden als het middageten, ik onder-
hield mij nog eenige uren met den zaakwaarnemer en

legde mij eindelijk ter rust op eene plaats, die genoegzaam door het vuur werd verwarmd. Geen twintig schreden van mijne rustplaats stond een hickoryboom *), die door eene bij het kappen op hem gevallen pijnboom gedeeltelijk was ontworteld; de losgescheurde wortels hadden aarde medegenomen en zodoende eenen kuil gevormd, welke door den uit wortels en aarde zamen gestelden klomp als door een dak werd beschut; daar die kuil zich ook in de nabijheid van een koesterend vuur bevond, zoo had de zaakwaarnemer er mos en drooge bladaren in verzameld en er zich in nedergelegd, na zich in zijne dekens te hebben gewikkeld. Mijne slaapstede, ofschoon goed warm, was echter niet zoo behagelijk als de stroozak in het huis van mijnen Pensylvaniër; ik konde daarom gedurende verscheidene uren niet slapen en zag, dat de houthakker eenen grooten hoop hout onder den omgekaptten pijnboom droeg; dicht bij de plaats, waar deze over den neergedrukten, half ontwortelden hickoryboom heen lag; en dat hij er den brand in stak. Ik dacht niet na over de mogelijke gevolgen dezer daad en sliep in. Toen ik des morgens ontwaakte en naar den zaakwaarnemer vroeg, toonde de man mij de plaats, waar den vorigen dag de kuil geweest was. De pijnboom was doorgebrand; de hickoryboom, bevrijd van het hem neerdrukkend gewigt, was met veerkracht teruggesprongen en had den slapenden ongelukkige verpletterd. Ik rilde, maar zeide niets en reed huiswaarts. Toen ik het gebeurde aan mijnen gastheer vertelde, zeide hij mij, dat ijverzucht de oorzaak was der misdaad, daar de houthakker voor eenige dagen zijne vrouw en den zaakwaarnemer te zamen in eene zeer verdachte houding had ontdekt. Hij eindigde zijn verhaal met den

*) Amerikaansche walnotenboom.

welmeenenden raad: „hou je toch maar stil; hier op de grenzen moet men het zoo naauw niet nemen, anders krijgen we nog maar een tandenstoker van Arkansas *) tusschen de ribben.”

Daar het jaargetijde reeds ver gevorderd is en ik nog dit jaar mijne vijf acres met mais denk te bezaaijen en het zaad der tuinvruchten ook nog in den grond moet, zoo denk ik morgen naar St. Louis terug te keeren om mijn huisgezin te halen; ik moet u bekennen, dat ik den indruk eenigzins vrees, dien het bloke huis en de omstreken op mijne vrouw zullen maken. Aan den Pensylvaniër heb ik last gegeven om, gedurende mijne afwezigheid, de balken te laten zagen en van de verkregene planken eene vloer te leggen, en om eveneens eene zoldering voor de kamer te maken, dingen, die door den squatter als eene geheel overbodige weelde waren beschouwd. De tusschenruimten tusschen de balken, die voor muren dienen, door welke, zoo als zij nu zijn, eene kat kan springen, zal hij met leem aanvullen; in het eenige, vier schijven groote venster, dat het licht slechts door eene daarvoor geplakte courant toeliet, zal hij glasruiten zetten, den van takken en leem gemaakten haard verbeteren en de groote, ruw gespletene dakplanken zoo leggen, dat de regen minder gemakkelijk binnendringt. Voor u zullen deze soort van gebouwen wel geene nieuwigheid zijn, daar ze nu nog in Ohio, zelfs in de nabijheid der steden, niet tot de zeldzaamheden behooren, echter zend ik u de afbeelding van mijn huis, zoo als de squatter het heeft verlaten. Mijne uitgaven loopen vrij hoog; de sectie was reeds sedert een half jaar in het bezit van eenen tien mijlen van hier wonenden landbouwer, ik verkreeg dezelve naar $2\frac{1}{2}$ dollar voor het acre, zij

*) Een twee voet lang jagtnes.

kostte mij derhalve 1600 dollars, de halve sectie was nog congresland en ik verkreeg dezelve voor den gewonen prijs, 400 dollars; aan den squatter gaf ik voor zijn werk en het huis 50 dollars, aan den Pensylvaniër voor kost, het vervoeren der balken en de nog te maken verbeteringen van het huis 20 dollars; de reis van St. Louis en terug zal mij ongeveer 20 dollars kosten; zoodat mijne beurs, bij mijne terugkomst te St. Louis, 2090 dollars lighter zal zijn. Daar zal ik, zoo schielijk mogelijk, paarden en wagen, zoo als ook de noodige akkergeredschappen en het huisraad, benevens meel en hetgeen ik in het eerste jaar nog meer benooidigd ben, koopen en dan de reis naar mijne nieuwe woning aannemen.

Graafschap Missouri, den 1^{en} Julij 1842.

Mijne vrees; ten opzichte van mijne vrouw, was niet ongegrond. Ik had mij in St. Louis al het benodigde voor 300 dollars aangeschaft en pakte alles op den wagen; daar wij echter nog eenen voorraad bedden en linnen uit Duitschland hadden medegenomen, zoo moest ik nog eenen wagen met vier paarden voor 50 dollars huren, om ons huisraad te vervoeren. Wij hadden, Gode zij dank, goed weder om te reizen en mijne vrouw onderhield zich met het vele nieuwe, dat zich aan haar vertoonde; slechts wilde zij bij ieder huis, waar wij langs trokken, weten of het onze er op geleek, ik wachtte mij wel om eene onwaarheid te zeggen; doch waagde het ook niet om er eene getrouwe schildering van te geven. Na acht dagen kwamen wij eindelijk aan. Toen onze nieuwe woning zich voor het eerst aan onze blikken vertoonde, zwommen de oogen mijner vrouw in tranen. Wij stegen uit den wagen en werden door onzen Pensylvaniër ontvan-

gen, die juist met eenen troffel vol leem het laatste gat had dichtgesmeerd. „Nu,” zeide hij met zijn goedhartig gezigt aan mijne vrouw, „daar heb je nu een huis; zoo als de heele buurt er geen mooijer kan aanwijzen.” Door hare gemoedsbeweging niet in staat zijnde te antwoorden, ging zij hem zonder te spreken voorbij en liet het aan mij over om den onden man te bedanken voor de moeite, die hij zich klaarblijkelijk had getroost. Op de plaats stonden ook twee melkkoeijen met de kalveren, die hij, op mijn verzoek, voor mij had gekocht. Nu ging het aan het uitpakken, en daar bleek het dan al schielijk, dat het achttien voet lange en zestien voet breede huis onmogelijk al ons goed konde bevatten; nadat de zeer lage zolder volgepropt was, bleef er nog een goed aantal pakken over, die niet geborgen konden worden. Onze Pensylvaniër wist ook hier raad voor; onder zijn toezigt en met zijne hulp, maakte ik van de overgeblevene planken en eenige stokken eene soort van tent, die vooreerst tot beschutting kan dienen, totdat het mij mogelijk zal zijn er eene meer stevige van boomstammen te maken. De eerste dagen gingen, hoewel niet zeer vrolijk, voorbij; het weder was ondertusschen zeer fraai; ik liet niet na mijne vrouw te prijzen over hare kunst om doelmatig en net aan ieder ding zijne plaats te geven, en het is wezenlijk onbegrijpelijk, hoe veel eene vrouwenhand er aan kan doen om aan eene ellendige hut een bewoonbaar en bevallig aanzien te geven. Door deze lofprijzingen en door de verzekering, dat het slechts een voorloopig verblijf was en dat ik reeds in het volgend jaar een woonhuis van betere bouwstoffen dacht op te trekken, gelukte het mij mijne vrouw weder in eene meer vrolijke gemoedsstemming te brengen, zoodat zij in haar lot berustte. Het melken der koeijen leerde

zij gemakkelijk en bij de, volgens amerikaansche gewoonte, wekelijksche wasch helpt haar reeds mijne elfjarige Emilia. De laatste als ook mijn twaalfjarige Gustaaf zijn geheel en al in hun element; zij zoeken eijeren of visschen in de kreek en iederen avond halen zij de paarden en koëijen, die in het woud aan de oevers der beek weiden, op en brengen ze naar huis. Drie mijlen van hier is eene distrikt-school, waar ik ze voor alsnog heen zend; de geleerdheid van den aangestelden schoolmeester, die zeer mismaakt is, gaat wel is waar niet verder dan het lezen en schrijven zijner moedertaal, maar dit is voor mijne kinderen volstrekt noodzakelijk, zij komen er tevens in aanraking met engelsche kinderen en het is bijna ongeloofelijk, hoe zij zoodoende al spelende de landstaal leeren.

Ik heb mijne eerste proef genomen met de praktischen amerikaanschen landbouw, en ik moet bekennen, dat het mij vrij zwaar gevallen is. Ik had mijne paarden op eene, tien mijlen van St. Louis gelegene, boerenplaats gekocht en ze, vóór het sluiten van den koop, zoo wel voor den wagen als voor den ploeg beproefd, maar tusschen het beploegen van eenen ouden, reeds lang bebouwd en akker of van een stuk grond, dat eerst in het vorige jaar ter bebouwing in gereedheid is gebracht, bestaat een hemelsbreed onderscheid. De paarden trokken stevig genoeg en gehoorzaamden aan de gewone, door mij aangeleerde, engelsche woorden, maar het bleef desniettemin een zuur werk. Ieder oogenblik zat het ploegijzer vast onder eenen wortel, ik moest ophouden, de paarden terug doen gaan en er den ploeg onderweg trekken; was de wortel niet te dik, dan werd hij door den ploeg losgescheurd, maar sprong met veerkracht terug en dreigde mij de beenderen in stukken te zullen slaan; ik sprong regts en

links en kwam er zoo met eenige blaauwe plekken af. De grond van deze vijf acres is uitmuntend; jammer maar dat ik, met al mijne moeite, slechts op $3\frac{1}{2}$ acre rekening kan maken, daar om iedere stomp heen, naar gelang der dikte van den boom, eene bepaalde plek onbeploegd moet blijven. Het turksch koren groeit weelderig; ongelukkig worden vele planten door de dorre takken, die van de nog staande doode boomen afvallen, verpletterd; deze takken hinderen mij ook zeer in mijnen arbeid om het onkruid met den schoffelploeg uit te roeijen. Dit werk hadden mijne paarden vroeger niet gedaan en daar het wegens de stompen zeer moeilijk is om in eene rechte lijn voort te gaan, zoo moest Gustaaf op een der paarden stijgen en ze besturen, terwijl ik den schoffelploeg rigtte.

De 26^e Junij bragt ons wederom rampen aan. Ik had den ganschen dag op het aardappelveld gearbeid, was moede huiswaarts gekeerd en na het avondeten reeds vroeg gaan slapen, terwijl er een verschrikkelijk onweder opkwam. Niettegenstaande het donderen en bliksemen sliep ik in, maar werd weldra door mijne vrouw met eenen zachten duw gewekt en bevond, dat zij allezins reden had om mijne rust te verstoren. De regen viel, als met emmers gegoten, uit den hemel; het vlakke plankendak was niet in staat om den vloed af te leiden en zoo had zich op onze gestikte pronkdeken een kleine poel gevormd. „Lieve God, als het hier zóó toegaat, hoe zal het er dan wel met mijne arme goederen op den zolder uitzien! Ach, mijn fraai bed, egoed!” jammerde mijne vrouw. Ik troostte haar met alle redeneringen, die mij te binnen schoten, wij stonden in het hemd op, vatteden het bed aan en tilden en schoven het naar eene andere plaats; maar ook daar stroomde een riviertje. Eene tweede proef viel beter uit, 6f

omdat de dakplanken daar beter sloten , óf door dat het water door de op zolder liggende pakkaadje werd ingezogen. Eindelijk sliep ik weder in onder een tamelijk krachtig bedsermoen mijner vrouw , dat ik zóó gewetenloos geweest was , om haar en hare kinderen naar zulk een land te brengen. Het ontwaken op den volgenden morgen was niet geschikt om de indrukken van den laatsten nacht uit te wisschen. De eerste tijding kwam door Emilia, die ons berigtte , dat de kleine hut, welke ik van jonge boomstammen gebouwd had over eene bron , die twee voet boven den waterspiegel der kreek aan den oever ontsprong en welke ons diende om boter en melk in het koele bronwater te bewaren , geheel onder water stond. De kreek was door den stortregen opgezwollen en boter en melk waren verloren. Op deze jobstijding volgde weldra eene tweede, die Gustaaf ons bragt. Met behulp van den Pensylvaniër had ik mijn best gedaan om de omheiningen zoo digt en sterk te maken , dat ze voor varkens , rundvee en paarden ondoordringbaar waren. De storm had gedurende den nacht twee doode boomen omvergeworpen ; deze waren op de omheining gevallen en hadden dezelfde verbrijzeld ; een zich in de buurt ophoudende troep zwijnen had de bres gevonden , was binnen gedrongen en had mijne , met zoo veel moeite bewerkte aardappelen tot op den laatsten toe uitgerooid. Mijne vrouw was den ganschen dag bezig om bedden , linnen en kleederen te droogen.

De volgende dag was een zondag ; onze Pensylvaniër had mij gezegd , dat een rondreizende methodisten prediker op dien dag in ons schoolgebouw prediken zoude. Om mijne vrouw eene kleine verstrooiing te verschaffen , besloot ik , met haar die vergadering te bezoeken ; den zuigeling zoude zij vóór zich op het

paard nemen , Gustaaf zoude achter mij te paard stijgen, terwijl Emilia het huis zoude bewaken. Ik had in St. Louis een nieuwen dameszadel gekocht en Gustaaf was den geheelen morgen bezig geweest met het polijsten van het metaal van tengel en zadel en met het reinigen der paarden , wat hier niet dikwijls geschiedt. Om negen uur stond hij met de beide schimmels fiks en vaardig voor de deur. Hoe ontstemd mijne vrouw ook was, zoo kwam moeder Eva toch bij haar boven. Zij had haar nieuw kleed van zwarte atlaszijde aan en steeg de ladder op om den zijden hoed met de fraaije witte pluim, waar zij zoo trotsch op is, te halen. Ik was reeds bij de paarden, om te zien of Gustaaf ze goed opgetuigd had, toen een kreet van ontzetting mij weder in huis riep. De ratten hadden een gat geboord in de ongelukkige hoededoos, de pluim geheel stuk geknaagd en er een nest in gemaakt, waarin drie kleine, naakte ratten lagen. De kerkgang bleef achterwege.

Op denzelfden dag werd het geduld mijner vrouw nog ten tweeden male op de proef gesteld. Ik had mij namelijk, voor mijn vertrek uit St. Louis, van de beste landbouwkundige gereedschappen en van het beste huisraad voorzien. Mijne bureu, die minder gelukkig waren, werden dit tot op eenen afstand van tien mijlen in het rond alras gewaar en egge, ploeg en meer andere voorwerpen waren zelden eenen geheelen dag te huis; moest ik ze zelf gebruiken, dan moest ik er gewoonlijk om zenden. Onzen grooten koperen ketel hebben wij, sedert den derden dag van onze aankomst, nog niet weder gezien; sedert dien tijd maakt hij de ronde bij de bureu en wordt tot het reinigen van het linnen, dat hier geschiedt door het te laten koken, gebruikt. Op den namiddag nu van dien zondag kwam het

twaaalfjarige meisje van eenen, vijf mijlen van ons wonden, squatter en vroeg uit naam van hare moeder om onzen zuigeling, om daarmede den haren te spenen, daar zij zelve geene melkflesch had en ook geen harer kinderen zuigen wilde. Nu was het met het geduld mijner vrouw uit. Potten en pannen had zij gewillig gegeven, maar haar kind, dat was iets ongehoords, en had het barvoetige meisje niet zelf den storm zien naderen en daarom ijlings de vlugt genomen, dan was zij zekerlijk ter deure uitgeworpen.

Gij ziet, dat de door u voorspelde moeite, de onaangenaamheden en ontberingen mij niet ontbroken hebben, en echter geef ik den moed niet op; ik voel in mij de kracht om met iedere maand onzen toestand te kunnen verbeteren. Wij zijn, Gode zij dank, allen gezond, en het eenige, wat mij zwaar op het harte ligt, is het volslagen gebrek aan omgang met beschaafde menschen. De ledigheid, die men gevoelt, wanneer men zich niet met gelijkdenkende wezens kan onderhouden, kan alleen hij begrijpen, die zich in een dergelijken toestand bevindt. Het is mij natuurlijk onmogelijk dit gebrek zelf te verhelpen, de hemel alleen kan iets voor mij doen, door mij eenen even grooten stijfkop als ik ben toe te zenden; eenen vriend zoude ik niet willen aanraden om mijn voorbeeld te volgen, daar ieder niet in staat is om zelfs dien kleinen trap van tevredenheid te bereiken, waartoe ik het nu gebragt heb. Tien mijlen van ons bevindt zich het naastbijzijnde posthuis en ik verzuim nooit om er elken zaterdag heen te gaan of er Gustaaf heen te zenden om ons nieuwspapier te halen, daar dit de eenige band is, welke ons nog met de beschaafde wereld verbindt. Antwoord mij toch schielijk, gij weet niet, hoe oneindig veel vreugde

een brief ons hier aan de westelijke grenzen zou verschaffen.

GUTZKOW.

Graafschap Missouri 4 Febr. 1843.

Mijn laatste brief eindigde met de verklaring, dat wij allen gezond waren, ongelukkig heeft dit niet lang geduurd. In het midden van Augustus, terwijl ik in de heete middagzon den honthakker, van wien ik u reeds vroeger gesproken heb, hielp om de gekapte boomstammen van mijne nieuwe ontginning te verbranden, gevoelde ik plotseling eene rilling alsof ik mij in Groenland bevond, mijne tanden klapperden door het onophoudelijk tegen elkander slaan der kakebeenen. Daar ik uit uwe beschrijving mijnen vijand kende, zoo gebruikte ik dadelijk de wapenen, die ik aan uwe voorzorg verschuldigd ben; ik nam het braakmiddel, den volgenden dag de quinine-pillen en was op den derden dag hersteld; maar zag toch schielijk in, dat ik, om eene wederinstorting op iederen zevenden dag te voorkomen, met mate moest arbeiden, daar op elke inspanning, die mij deed zweeten, een nieuwe aanval volgde. Niettegenstaande de genomene voorzorgen word ik, tot op den huidigen dag, om de drie weken door de koorts aangetast, waartegen ik de pillen moest gebruiken. Op eenen avond in het midden van September gingen mijne vrouw en Emilia met dergelijke kenteekenen naar bed, ik gaf dadelijk aan beide een braakmiddel, dit had goede uitwerking, zij kwamen aan 't zweeten en ik geloofde reeds te hebben overwonnen; het zweeten hield echter schielijk op en maakte plaats voor eene brandende hitte en ondragelijke hoofdpijn. Den geheelen volgenden dag wachtte ik te vergeefs op een koorts-vrij oogenblik, tegen den avond

nam de koorts intagendeel toe: „water! water!” was het eenige, dat zij verlangden, en gedurende den nacht ijlden zij beide. Hoewel tegen den morgen het ijlen ophield en de brandende hitte iets verminderde, zoo geloofde ik toch de kuur niet meer op mij te kunnen nemen en reed naar eenen, vijftien mijlen van hier wonenden, geneesheer. Deze kwam en bevestigde mijne vrees, dat wij met eene tusschenpoozende galkoorts te doen hadden, beloofde ons den volgenden dag weder te komen bezoeken en deelde ons mede, dat de ziekte waarschijnlijk verscheidene weken zoude aanhouden. Mijne eerste zorg was nu, daar ik er de middelen nog toe had, om een meisje of eene vrouw te zoeken ter verpleging der zieken en tot het verrigten der huishoudelijke bezigheden. Ik liet daarom alles aan Gustaaf over, besteeg mijnen schimmel en reed de buurt rond. Drie volle dagen gingen hiermede verloren, zonder dat ik mijn doel bereikte, bijna in ieder huis waren er zieken en men konde voor geen geld hulp verkrijgen. Vast besloten om mij niet door ongelukken neer te laten slaan, nam ik het besluit om den vrouwelijken arbeid tusschen Gustaaf en mij te verdeelen. Gedurende de drie dagen, die met het zoeken waren verloren gegaan, waren de koeijen eens door de vrouw van den Pensylvaniër, die mijne vrouw bezocht had, gemolken. Nu zette ik mij onder de eene, Gustaaf onder de andere en zoo beproefden wij ons geluk; ik geloofde in het oog van de koe zelve eene uitdrukking van medelijden te bespeuren, terwijl zij mijne onhandigheid gadesloeg. De spijsen, die wij toebereidden, waren zoo eenvoudig mogelijk; het brood was slechts half gekneed, half gerezen en half gaar gebakken en echter was het altijd ten minste aan eene zijde verbrand. Hoogst zuinig waren wij in het gebruik van schotels en borden,

uit vrees voor het wasschen, en wij aten daarom onze spiegeleijeren en aardappelen uit de schoteltjes, die bij de kopjes behoorden, waaruit wij koffij hadden gedronken. Om mijne vrouw bij hare genezing niet een geheel huis vol vuil linnen over te laten, besloot ik met Gustaaf te wasschen. Mijne vrouw, hoewel zij zoo zwak was, dat zij naauwelijks konde spreken, had er lucht van gekregen en protesteerde er tegen met alle haar nog overgeblevene kracht; ik wist echter de wasch in een onbewaakt oogenblik uit het huis te krijgen. Wij trokken schoenen en kousen uit, stroopten de broek tot boven de knie op, waadden in de kreek, zeepten in en wreven uit alle magt; het linnen werd vervolgens gekookt en uitgespoeld en daarop op struiken gehangen en gedroogd. Even omzigtig, als wij het naar buiten gekregen hadden, trachtten wij het ook weer naar binnen te sluiken. Gustaaf werd echter met een bundeltje ontdekt, mijne vrouw liet het zich op het bed brengen en verklaarde op het eerste gezigt, dat wij de wasch geheel en al bedorven hadden en dat eene voorjaarsbleek alleen in staat was om de gele en bruine strepen, die wij hadden achtergelaten, te doen verdwijnen. Zes lange, lange weken duurde deze toestand! Eindelijk nam de dokter afscheid van ons en maakte zijne rekening, die tot vijftig dollars liep, doch die ik hem met vreugde betaalde. Nu weet ik bij ondervinding, dat ieder toestand in het leven slechts door vergelijking gelukkig of ongelukkig schijnt; ik kan mij niet herinneren ooit zoo innig vrolijk en gelukkig geweest te zijn als op den dag, toen mijne vrouw en dochter weer voor het eerst en met eetlust aan tafel zaten.

Onze herfst was fraai. Tegen het einde van October bragt ik het turksch koren onder eene hiertoe gebouwde hut binnen, ik oogstte 150 schoven; hier-

mede en met de bladeren en stengelen moesten mijne drie paarden, twee koeijen, twee kalveren en tien varkens door den winter gebragt worden. In het begin van November ving de regentijd aan en ik verzeker u, dat de wegen grondeloos werden; mijne plaats werd een diep moeras, zonder laarzen is het onmogelijk ook slechts eene enkele schrede buiten de deur te doen en ik moet er zelfs een paar aan mijne vrouw leenen. In December wisselde een koud, regenachtig weder gedurig af met sterke vorst, de thermometer van Reaumur viel herhaalde malen op tien graden onder nul. In Januarij hadden wij gedurende drie dagen eenen scherpsten noordwesten wind, de thermometer viel op 16° en de scherpe koude wind drong door duizend spleten in ons blokhuys en maakte het ons, niettegenstaande het groote vuur, dat op den haard vlamde, onmogelijk om ons te verwarmen; aan onze dikke vederbedden alleen hadden wij het te danken, dat wij des nachts door de koude niet wakker gehouden werden. Bitter berouwt het mij, dat ik uit St. Louis geene kagchel heb medegenomen. Op eenen kouden dag kunnen Gustaaf en ik niet zoo veel hout hakken als er verbrand wordt, en echter blijft alleen dat gedeelte van het ligchaam warm, dat naar het vuur is gekeerd, terwijl het overige bijna bevroest. Mijn squatter had het huis met twee deuren tegen elkander over voorzien, om een stuk hout van twee voet dikte, door middel van eene sterke ketting, die door de kamer liep en aan het eene einde waarvan een juk ossen was gespannen, terwijl het andere eind om het hout liep, in de kamer te slepen en dan op den haard te rollen. Zulk een blok brandt, wanneer het vuur door klein hout onderhouden wordt, gedurende verscheidene dagen. Daar de huizen geheel van hout gebouwd zijn en ook de schoorsteen en uit dezelfde

bouwstof bestaan en slechts met leem bepleisterd worden, zoo spreekt het van zelf, dat deze geweldige vuren dikwijls brand veroorzaken; dit geschiedt dan ook dagelijks, doch daar er altijd iemand te huis is en er voor dit geval steeds een emmer vol water gereed staat, zoo bluscht de tegenwoordig zijnde persoon met de grootste bedaardheid den brand en het gebeurt zeer zelden, dat zulke blokhuisen verbranden.

In Januarij slagte ik vier varkens, die ik met de geoogste mais heb moeten mesten en die een geweldig gat in mijnen voorraad hebben gevreten. Onze varkens zouden den ganschen winter kunnen leven zonder gevoederd te worden, daar zij in het woud genoeg beukpitten, walnoten en eikels vinden, men behoeft hun slechts nu en dan eene mais-aar te geven om ze aan de woning te gewennen; echter waren alle mijne buren van meening, dat men ze mesten moet met mais om ze te kunnen slagten, dewijl het vleesch anders olieachtig wordt en ook niet lang bewaard kan worden. Ik zou wat willen geven, dat gij ons op den dag der slagte eens gezien hadt; gij zoudt u half dood gelagchen hebben, hoewel mijne vrouw en mij het weenen nader stond dan het lagchen. Het eerste varken, dat ik binnen de naauwe omheining, waar zij gemest waren, trachtte te vangen, beet mij in den vinger en ik liet het loopen; nu laadde ik mijn geweer, liet een varken voorzigtig door de omheining komen en schoot het van voren een kogel door den kop. Ik moet echter te hoog geschoten en de hersenen niet beledigd hebben, ten minste het varken liep weg en de plaats rond. Gustaaf wapende zich nu met den degen, dien ik als landweer-officier gedragen had en dien ik voor de reis had laten scherpen; het gelukte hem het dier in eenen hoek te krijgen en het

den kling eenen voet diep juist voor in de borst te steken, doch, als ware het tegen alle wapens bestand, scheurde het den jongen de greep uit de hand en liep rond met den degen in het lijf. Ik smiet het eindelijk eenen strik om den hals, wierp het op den grond en sneed zoo lang in den hals om, totdat ik eene slagader trof. Nu was het varken dood, en zoude men met het broeijen eenen aanvang maken. Onzen grooten koperen ketel was ik gelukkig weder magtig geworden, het water kookte er reeds sedert verscheidene uren in, wij schepten het in een vat, tilden met ons vieren het varken er in, lieten het er een kwartier uurs in liggen en draaiden het dikwijls om; na deze behandeling werd het er weder uitgenomen en op de, uit de hengsels geligte, kamerdeur gelegd om er de haren en borstels af te nemen. Tot onzen schrik bevonden wij, dat de haren nog even vast zaten als bij een levend varken; wij hadden te lang en te heet gebroeid en de borstels waren er ingebrand. Ik verloor het geduld, zadelde mijnen schimmel, draafde naar onzen Pensylvaniër, verhaalde hem onzen tegenspoed en haalde hem over om ons voor eenen dollar te helpen. Nu ging het goed. De praktische oude man wist raad voor iedere zwaarigheid en des avonds nog stonden de hammen en de zijden spek in het zout en waren er reeds een goed getal grof gehakte worsten gemaakt. Den volgenden dag werd het vet gesneden om het te smelten. Des avonds beschouwde mijne vrouw zuchtende ons vertrek, dat slaapkamer, keuken en ontvangkamer te gelijk is, doch waarin, met uitzondering van het dooden en broeijen, al het werk gedaan was. Stel u slechts den vloer voor van ongeschaafde planken, den grond rondom het huis eene moeras van een voet diep en hoe dikwijls het noodig was om iets van buiten 's huis te

stoo

halen, en gij zult mij voorzeker gelooven, wanneer ik u zeg, dat een vingerdik mengsel van slijk en vet den vloer bedekte. Mijne vrouw deed alles wat mogelijk was, wiesch en schrobde drie volle dagen en het gelukte haar eindelijk onze woning weder bewoonbaar te maken.

Sedert acht dagen is mijn mais-stroo verteerd en daar nu juist de koude tijd aangebrosen en de grond met diepe sneeuw bedekt is en ik ook in de buurt geen hooi, mais-stroo of mais koopen kan, daar ieder hier nog slechts het tot zijn eigen gebruik benoodigde heeft verbouwd, zoo moesten Gustaaf en ik iederen morgen boomen in het woud hakken. Het vee eet met graagte de jonge takjes en de bladerknoppen en behoudt op zulk eene kommerlijke wijze het leven. Uit vrees van met mijn mais niet rond te komen heb ik het rantsoen mijner paarden verminderd; daar ik echter ook gebrek heb aan ander voeder, zoo zie ik ongelukkig nu reeds de gevolgen van dezen zuinigheidsmaatregel. De paarden beginnen dood-mager te worden, waartoe het lange staan en liggen in het diepe slijk niet weinig toebrengt; zij hebben daardoor eenen uitslag aan de schenkels gekregen, welken men hier *scratches* noemt, de haren vallen uit en de zieke schenkels zwellen tot den buik toe op. Hadt gij mijne schimmels verleden jaar te St. Louis gezien en zaagt gij ze nu weder, dan zoudt gij de arme dieren niet herkennen. Gaarne wil ik mij de moeite getroosten om ze dagelijks te poetsen; zoo lang de vorst duurt zal hun dit goed doen, dooit het daarentegen, dan is het onmogelijk om ze zonder stal zindelijk te houden.

Ik weet, dat de gewoonte ons elken toestand dragelijk maakt, dat ik door inspanning ieder jaar mijne omstandigheden kan verbeteren en alle levensbehoefte kan verwerven en dat ik denkelijk zelfs op den duur

een niet onaanzienlijk vermogen moet verkrijgen, dat het land in prijs stijgt; evenwel hebben deze tien maanden mij de overtuiging gegeven, dat welvaart en rijkdom, verworven door een leven zoo als het mijne hier is, te duur gekocht zijn. — Gij ziet, dat ik mij overgeef en wel, zoo als de Engelschen zeggen, met wapenen en bagaadje (*horse, foot and dragoon*). — Toen deze gedachte eerst bij mij opkwam, verzette mijn trots er zich tegen. Vroeger had ik nooit eene onderneming, die ik eens had begonnen, weder opgegeven; één blik echter op mijne vrouw besliste mijne nederlaag. Zij had zich aan haar lot onderworpen en nimmer hoorde ik haar meer morren, maar in ieder ledig oogenblik getuigden hare betraande oogen van hetgeen zij leed. En hoe kan het ook anders? Van den morgen tot den avond moet zij het ruwste huiswerk doen, alles, wat eene bloem in den krans des levens kan vlechten, ontbreekt haar en zij moet zelfs afzien van de verligting om haar hart in een medegevoelend vrouwenhart uit te storten. Ik ben van plan om in het voorjaar mijn land weer te verkoopen en om in de onmiddellijke nabijheid van St. Louis of van eene andere groote stad der middelstaten eene kleine bezitting te koopen en mij daar met tuin- en ooftbouw bezig te houden, of wel om in eene dezer steden de eene of andere koopmanschap te beginnen.

GUTZKOW.

Mijne lezers zullen welligt denken, dat alle mogelijke ongelukken zich tegen dezen kolonist vereenigd hebben; hierin zouden zij zich echter vergissen. De aan de grenzen geboren Amerikaan is met zulk eenen toestand geheel tevreden en is ook wezenlijk de onafhankelijkste mensch ter wereld. Door de bebouwing van weinige akkers verkrijgt hij zijn brood en zijn bees-

tenvoeder, zijne varkens en het nog vrij talrijke wild geven hem vleesch, de huiden; die hij tegen afgifte der helft laat looijen, geven hem leder voor de schoenen, die hij zelf voor zich en zijn huisgezin maakt, eenige schapen geven hem wol, zijne vrouw spint en verwt dezelve, weeft er laken van en neemt zelve de maat van den breeden rug van haren heer gemaal voor de kleederen, die zij zelve vervaardigt. Zulk een huisgezin behoeft letterlijk niets te koopen, dan alleen de grove, goedkoopere katoenenstof voor de hemden en de noodige koffij, daar de ahornboomen in het woud hun de suiker leveren. De Europeaan van de middelklasse en zelfs de Amerikaan van de oostelijke staten, die aan honderd kleine diensten en behoeften gewend zijn, waaraan zij niet eens denken totdat ze hun ontbreken, zijn blootgesteld aan talloze kleinere en grotere *misères*; zij hebben het instinkt niet om zich in elken toestand zelf te kunnen redden, hetwelk de, van der jeugd af aan op zich zelve vertrouwende, Amerikaan in eenen bewonderenswaardigen graad bezit. Het huisgezin van mijnen vriend genas; daarentegen zoude ik honderde voorbeelden kunnen aanvoeren zelfs van amerikaansche familiën, die, verleid door de vruchtbaarheid en den lagen prijs van het land aan de grenzen, zich daar in het lage land bij de rivieren vestigden, die er de meeste leden van hun huisgezin in de zoo geprezene aanslijkingen ter aarde bestelden en die dan met het overblijfsel hunner have weder oostwaarts vloden. Zelfs is het wel gebeurd, dat geheele huisgezinnen van kolonisten zonder eenige hulp stierven en dat de bureu, eerst na verscheidene weken, de reeds half vergane lijken vonden.

Geheel anders en veel beter met betrekking tot de ontberingen zijn de omstandigheden in de oostelijke

staten en in de nabijheid van de grootere steden ~~der~~ middelstaten. Het oog van den reiziger wordt hier aangenaam verrast door de verstrooid liggende, fraai en gemakkelijk gebouwde en dikwijls keurig net onderhouden hoeven en de daarbij behorende tuinomheiningen, maar ook hier zal de beschaafde, niet onbemiddelde, europesche landbouwer, die al zijn geld in grondeigendom belegt, zelden of nooit met zijnen toestand tevreden zijn. Mij is er ten minste geen voorbeeld van bekend. Ik neem hier aan, dat een landbouwer goede zaken maakt, wanneer hij, behalve zes ten honderd van het voor het grondeigendom bestede kapitaal, voor zijn eigen werk en het beheer jaarlijks 150 dollars verkrijgt; weinige en alleen zeer vlijtige, van den morgen tot den avond werkende landbouwers brengen het zoo ver. Met de meerdere uitgebreidheid van het eigendom vermindert ook het voordeel van het eigen werk en verdwijnt weldra geheel en ook de interessen beginnen te verminderen, zoodat groote grondeigenaars zeer tevreden zijn, wanneer zij van hun in landerijen belegd kapitaal twee of drie ten honderd kunnen maken. Dit is het gevolg van de goedkoopheid der voortbrengselen en van de betrekkelijk zeer hooge arbeidsloonen. Bij den hoogen stand der rente in Amerika, moet de lezer den man wel voor dol houden, die zijn kapitaal in grondeigendom belegt; doch deze onevenredigheid wordt voldoende verklaard door het gedurig jaarlijksche klimmen van den prijs der landerijen. Voor den europeschen landbouwer der middelklasse zal het in de eerste jaren nog moeilijk zijn om de straks gemelde, matige winst te verkrijgen. Bij elken veldarbeid moet hij, bij den hoogen prijs van den arbeid, berekenen, hoe veel meer het beter behandelde land hem zou opleveren, welke grootere uitgaven deze betere be-

handeling zou vorderen en of de meerdere uitgaaf door de meerdere ontvangst gedekt wordt. Voor het oog van den europeschen landbouwer, gewoon aan net bearbeide en als tuinbedden geëgde velden, zijn onze landerijen, waarop meest half-verrotte boomstompen verspreid staan en die in den hoogsten graad slordig bearbeid zijn, een gruwel. Om zich van die oogengkwellling te bevrijden, onderneemt hij het soms om die stompen uit te roeijen; laat hij hier toch niet mede beginnen, zijne beurs zoude dat schoone gezigt duur moeten betalen. Hij was ook gewoon om zijn tarweveld driemaal te beploegen; dit zoude ook hier den oogst vermeederen, maar de meerdere opbrengst zoude naauwelijks tegen het meerdere arbeidsloon opwegen; hij ploegde slechts eenmaal, even als de amerikaansche landbouwer. Hij was gewoon om zijn weiland glad bij de aarde af te laten maaijen; hier laat iedere streek met de zeissen eenen soms zes duim hoogen kam zitten en twee of drie duim van het gras blijven er altijd staan. Hier staat tegenover, dat een maaijer met de amerikaansche zeissen dagelijks anderhalf acre afmaait. In Europa was hij gewoon om bij den oogst ook het stroo zoo laag mogelijk te laten afsnijden en om al het koren, voor zoo veel mogelijk, binnen te brengen; hier worden de halmen op de helft afgesneden en het vijfde of zesde gedeelte van het koren blijft op het veld liggen en verrot; hierdoor echter kan één arbeider dagelijks drie acres maaijen.

Jaarlijks worden er bij ons millioenen schoven tarwe meer dan het benoodigde verbouwd en echter is onze tarwe-oogst hoogst onzeker. Het onbestendige weder gedurende den winter, wanneer in twee op elkander volgende dagen er soms een verschil van 25 graden Reaumur in de luchtgesteldheid is; de zeldzaamheid, waarmede de met water doortrokken grond

... en

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

... is en

... zonder

... vorig

... alles maar

... den grond

... mogelijk vel

... terw

... slechts aan

... gewoonlijk ge

... regens de wor

... zoude de oogst

... zaken, die zo

... aanbouw van

... mogelijk; zomer

... Ook de tarwe

... in alles gelukkig ont

... veertige dagen voor den

... het vorige jaar beloofde

... waar de meeste tarwe

... gewonen zegen; in de

... in eenen nacht de hoop

... over dit jaar naarweliks

... Onze landbouwers zouden

... beperkt hebben, wanneer

... was, te welk steeds willige

... duurt rekenen wij vijftien

... naar goeden oogst; voor

... dan men tien bosse aan

...

... Amerika is het turksch ko

... voor het land, waar het goed

... het op eenen rijken

... jaaron als geschapen

... gronden. Op dezen grond zijn

zestig tot honderd bossen eene gewone opbrengst; bij uitzondering heeft een acre wel eens honderd en vijftig bossen opgeleverd, dit is eene ongehoorde opbrengst, wanneer men bedenkt, dat de mais, met betrekking tot gewigt en voedsel, alleen voor de tarwe onderdoet. Alle huisdieren, van het paard tot de kat, moeten van dit voedsel leven en eten het gaarne; de millioenen varkens, die wij jaarlijks voor den uitvoer naar de oostelijke markten zenden, zijn er alle mede gemest en onze brandewijnstokers gebruiken het met uitsluiting van elk ander graan. Indien er ooit, zoo als dit met de aardappelen gebeurd is, eene maisziekte uitbrak, dan weet ik niet, wat er van ons worden zoude, daar deze plant ten grondslag ligt aan elken landhuishoudkundigen toestand. Om de bovengemelde redenen raad ik ook den europeschen kolonist ten sterkste aan, om zich niet ten noorden van de luchtstreek, waar deze winstgevende plant kan verbouwd worden, te vestigen. Deze streek gaat slechts tot den drie-enveertigsten breedtegraad, meer noordelijk wordt de mais niet meer rijp. Men bouwt er nog wel eenige vroegsoorten, maar deze geven naauwelijks de helft.

Een groote last, de oorzaak van vele onkosten en van eene ongehoorde houtverkwisting, zijn de amerikaansche omheiningen. De stalvoeding is bijna onbekend; de paarden, koeijen, schapen en varkens loopen in het wilde om; ieder landbouwer moet daarom niet alleen de buitenste grenslijnen van zijn land met ondoordringbare heiningen afsluiten, maar hij moet eveneens de verschillende velden van elkander afzonderen. Het stuk gronds, dat door mij als bouw- en weideland gebruikt wordt, houdt 24 acres in. Voor dit stuk heb ik 420 roeden omheining noodig. Een schoone en rank opgeschotene eik van $2\frac{1}{2}$ voet in doorsnede levert onge-

veer 150 stukken hout, die men hier *rails* (latten) noemt en die elf voet lang en drie tot vier duim dik zijn; voor iedere roede heeft men twintig zulke latten noodig, voor 420 roeden derhalve 8400 latten of wel 56 zware eiken. Voor het splijten van 100 latten betaalt men 75 centen, voor het vervoeren en het plaatsen 60 centen, derhalve beloopt de uitgaaf voor de 420 roeden, zonder het hout mede te rekenen, 105 dollars. Rekent men nu, dat deze omheiningen jaarlijks onderhoud vorderen, dat zij door het vochtige klimaat schielijk vergaan en daardoor om de vijftien jaren vernieuwd moeten worden, zoo kan men nagaan, hoe zeer zij den amerikaanschen landbouwer tot last zijn. Om voor dit doel geen gebrek aan hout te hebben berekent men, dat de landbouwer op het derde gedeelte zijner bezittingen de boomen moet blijven aankweken; maar zelfs deze herekening is veel te laag gesteld, de eiken groeijen te langzaam. In de streken, waar de tamme kastanje groeit en waar men haar duurzaam hout voor de omheiningen gebruikt, kan de landbouwer er op rekenen, dat hij het benoodigde hout zal kunnen aankweken. Deze kastanje bepaalt zich echter tot eenen bergachtigen grond en gedijt niet in vlakten en in de rivieraanslijkingen, zelfs wanneer zij er aangekweekt wordt. Binnen dertig jaren zullen wij derhalve gedwongen worden, ons met heggen te behelpen of wij zullen onze landhuishoudelijke inrigting geheel en al moeten veranderen.

Met opzicht tot de nog aanwezige staatslanderijen moet ik een einde maken aan eene dwaling, waarin alle Europeanen en zelfs vele Amerikanen vervallen. Zij gelooven, dat er nog voor honderde jaren vruchtbaar en voor den landbouw geschikt congresland in het westen te verkrijgen zal zijn; dit is niet het geval. Ik

zal in eene latere afdeeling de beschrijving geven van het land, dat ten westen van de staten Iowa, Arkansas, Louisiana en Texas ligt, en men zal daaruit zien, dat van deze, 1000 mijlen breede streek lands slechts een klein gedeelte voor den landbouw geschikt is. Dit gedeelte is echter door de centrale regering reeds voor altijd afgestaan aan de indiaansche volksstammen, die de staten ten oosten van de Mississippi hebben verlaten, hiertoe overgehaald door de belofte, dat men hun daar eene bestendige woonplaats zoude geven. Een gedeelte dezer Indianen oefent reeds den landbouw uit, het andere gedeelte gaat dagelijks vooruit en zal binnen wenige jaren landbouwend zijn; daarom is het noch te denken, noch te wenschen, dat de blanken deze ongelukkigen nog eens met geweld zullen verdrijven, om ze in de naburige onvruchtbare, woeste wildernis te jagen. Bij de landbegiftiging, welke de amerikaansche soldaten, die in den mexikaanschen oorlog dienden, in het vorige jaar gekregen hebben, heeft de centrale regering veertien millioenen acres weggegeven. Wanneer deze veertien millioenen geplaatst zijn, zal er zeer weinig goed congresland, binnen de tegenwoordige grenzen der staten, overblijven, daar de hoofdmassa reeds lang door land-speculanten opgekocht is. Vele millioenen acres kan men nu nog in de oostelijke, middel- en westelijke staten voor den congresprijs en zelfs voor minder bekomen. Deze landerijen zijn echter gedeeltelijk rotsachtige heuvels en bergen, die slechts tot weideland kunnen gebruikt worden, gedeeltelijk zijn het magere, koude leem- en kleigronden, waarvan men met veel moeite nog wel een kommerlijken oogst zou kunnen verkrijgen, maar die bij de tegenwoordige omstandigheden de kosten der bearbeiding niet zouden goedmaken. Daarentegen bevinden zich in het noorden van Iowa en Wis-

consin nog onmetelijke streken boschland , die vruchtbaar en zeer geschikt voor bebouwing zijn , doch hier moet de kolonist, om de noordelijke ligging, afstand doen van den maisbouw , die het voornaamste voortbrengsel uitmaakt van den amerikaanschen landbouw.

Hoewel er in Europa reeds veel geschreven is over het klimaat van Amerika, zoo waarschuw ik echter den lezer nogmaals , om bij evenveel graden breedte toch niet op een even zacht klimaat te rekenen. Onder denzelfden breedtegraad als Berlijn kan in Amerika , wegens de felle koude , geen landbouw meer bedreven worden en onze winters in Columbus , onder eenen breedtegraad , die in Europa tusschen Rome en Napels ligt , zijn volkomen zoo streng als die van Duitschland. De oorzaak van dit zonderling natuurverschijnsel ligt in de omdraaijing der aarde, waardoor wij drie dagen van de vier westewind hebben. Ieder land , waar de westewind over bergen en over duizende mijlen vlak land waait , heeft betrekkelijk koude winters en heete zomers en is aan de grootste afwisselingen der luchtgesteldheid onderworpen , terwijl door den over de zee waaijenden westewind de hitte zoo wel als de koude gematigd wordt. Dit is de reden , dat China bijna hetzelfde klimaat heeft als Amerika , dat onze westelijke landen , aan gene zijde van het rotsgebergte aan den Stillen Oceaan , eene zoo veel zachtere luchtgesteldheid hebben en dat de kleine eilanden der Zuidzee , dicht bij of onder de linie , die slechts zeewinden kennen , eene eeuwigdurende lente genieten.

De landbouw op eene groote schaal is in elk geval dat bedrijf , hetwelk in Amerika het minst opbrengt en dat , door de noodzakelijkheid om verscheidene arbeiders te hebben , aanleiding geeft tot ontelbare onaangenaamheden. Een knecht verhuurt zich slechts bij

de maand, vordert maandelijks van tien tot twaalf dollars, buiten den kost, en verlaat dikwijls ook bij de beste behandeling plotseling dan zijnen meester, wanneer deze hem het minst kan missen. Eene kleine hoeve in de nabijheid van eene groote stad is zeer aangenaam, doch dan moet de eigenaar niet genoodzaakt zijn om alleen van de opbrengst zijner boerderij te leven. Ik kan wel begripen, dat de landbouwer, die door de omstandigheden tot de landverhuizing gedwongen werd en die zich sedert vele jaren in zijn vaderland slechts met den landbouw bezig heeft gehouden, niet dan met tegenzin een ander beroep begint. Ik raad hem aan, wanneer hij na aftrek der reiskosten nog een kapitaal van 3000 dollars of meer bezit, om zich, op eenen afstand van acht tot tien engelsche mijlen van eene groote stad van Ohio, een stuk gronds van ongeveer twintig acres te koopen, er een eenvoudig, maar net huisje op te zetten, het overschot van zijn kapitaal op de later door mij opgegevene wijze te beleggen en zich met akker- en tuinbouw bezig te houden, doch slechts in die mate, dat al het werk door de leden van het huisgezin kan worden verricht en dat hij slechts bij wijze van uitzondering vreemde hulp behoeft. Zoo doende zal het hem mogelijk zijn, een leven te leiden, dat in den hoogsten graad onafhankelijk is en dat hem door de nabijheid der stad vele genoegelijke oogenblikken kan verschaffen; evenwel moet hij de hoop, om een rijk man te worden, opgeven, hij heeft met zijn huisgezin een goed bestaan, doch ook niets meer. Bij de waardering van het land gaat de Amerikaan van een geheel anderen grondslag uit dan de Europeër, hij gelooft, dat elk klein nest van tien huizen eene stad en dat elke kleine stad eene groote handelstad zal worden. Bij de jaarlijks klimmende bevolking der Vereenigde Staten nemen de steden na-

tuurlijk ook toe en daar er gevallen zijn, dat het getal inwoners van sommige steden in den tijd van tien jaren duizend procent gestegen is, waardoor de grond met betrekking tot vroegere prijzen even zeer duizendvoudig is geklommen, zoo betaalt men er in kleinere en grootere steden bovenmatig hooge prijzen voor. In Columbus kost een perceel (*lot*) ter grootte van $\frac{1}{2}$ acre, hetwelk in het drukste gedeelte der stad slechts gedeeltelijk aan de straat grenst, van 8000 tot 10000 dollars, zonder nog de daarop staande gebouwen mede te rekenen; hetzelfde land werd in het jaar 1810 met $1\frac{1}{4}$ dollar het acre betaald, dat perceel kostte dus toen 42 centen. In de voorsteden van Columbus is de prijs van zulk een perceel van 400 tot 600 dollars, wat verder op, waar men hoopt in het vervolg het land in zulke perceelen te kunnen verkoopen, daalt de prijs tot 400 dollars het acre; eene mijl van de stad, waar men denkt het land als moestuinen te kunnen gebruiken, koopt men het acre voor 100 dollars. Zoo valt de prijs langzamerhand tot op eenen afstand van zes mijlen, waar het acre van 15 tot 20 dollars kost. Dit is de gemiddelde waarde van den grond in Ohio, zonder de daarop staande gebouwen mede te rekenen. Het verschil der prijzen wordt veel minder bepaald door den meerderen of minderen rijkdom van den grond dan door de wegen, spoorwegen en kanalen, die er langs loopen of die ten minste in de nabijheid zijn. Tien mijlen van Columbus kan men nog, op eenigen afstand van de hoofdwegen, eenen van vijf tot zes voet diep aangeslijkten grond voor 20 dollars het acre koopen.

De arme landbouwer, die zijn vermogen in Europa verloren heeft of hij die altijd arm geweest is, moet niet naar Amerika komen of ten minste een ander be-

roep kiezen. De betrekking van opzigter bestaat niet in de oostelijke, middel- en westelijke staten en als slavenopziener op de zuidelijke plantaadjes zal geen planter hem nemen, daar men met de negers grootgebracht moet zijn om er meê om te kunnen gaan. De vreemdeling, die hier slaven koopt, wordt door hen om den tuin geleid en schaamteloos bedrogen; de zwarten weten, dat wij een afkeer van de slavernij hebben, zij zien de hun betoonde inschikkelijkheid en zachtheid voor zwakheid aan en maken er misbruik van.

Ten slotte maak ik den nadenkenden landbouwer nogmaals op het werk van Fleischmann opmerkzaam, maar raad hem aan om slechts op het minimum van de door hem opgegeven opbrengst te rekenen, daar zijn werkelijk inkomen nog zelfs dit minimum niet zal bereiken. Landbouwkundige berekeningen maken op het papier eene fraaije vertooning, de ondervinding heeft ons echter hare bedriegelijkheid geleerd.

DE GENEESHEER.

“Dit vak is in Europa sterk bezet, echter nog meer in Amerika. In Columbus, eene stad van 16000 inwoners, wonen tegenwoordig veertig geneesheeren; in Europa zouden dertig van de veertig honger moeten lijden. Hier verkeeren zij echter in andere omstandigheden, daar het getal der zieken, in vergelijking met de oude wereld, ook driedubbel is en daar de gezonde Amerikaan ook dikwijls medicijnen neemt om

ziekten te voorkomen. Daardoor wordt hier dan ook eene hoeveelheid artsenijen verslonden, die alle geloof te boven gaat. De geneesheer, wiens bestaan in Europa verzekerd is, of die het vooruitzicht heeft om binnen weinige jaren een vast bestaan te zullen verkrijgen, is een dwaas, wanneer hij naar Amerika gaat. Kan hij er in de oude wereld niet van leven, dan kome hij in 's hemels naam maar over; niettegenstaande het ontzettend groot getal dokters, moet hij al een groote botterik zijn, wanneer hij hier zijn brood niet vindt. De wetenschap zelve staat vele trappen lager dan in Europa; universiteiten, die door den staat ondersteund worden, bestaan hier niet. De jongeling, die dit beroep gekozen heeft, gaat een jaar bij eenen praktiserenden geneesheer en begint daar zijne studiën; hierna begeeft hij zich op eene der talrijke geneeskundige scholen, waar voordrachten gehouden worden over pathologie, physiologie, chirurgie en anatomie en waar men ook soms lijken ter ontleding bekomt; hier blijft hij ook een jaar of, wanneer hij een wonder van geleerdheid wil worden, twee jaren en wordt dan tot geneesheer bevorderd. Het diploma wordt hem nooit geweigerd, daar de heeren professoren geen lust hebben om het geld, dat zij er voor krijgen en dat van twintig tot vijftig dollars belooft, te laten ontglippen en daar de jongeling toch ook niet door zulk eene weigering belet zoude worden om te praktiseren, dewijl de wet volstrekt geene diploma's vordert. Amerika heeft echter eene menigte uitstekende, zelf-gevormde artsen en vele knappe en uiterst drieste heelmeesters; ook moeten, bij de groote mededinging, de geneesheeren bij de land- en zeemagt zich aan een examen onderwerpen, dat even moeilijk is als het strengste op eene der universiteiten van Europa.

De amerikaansche geneeskundige litteratuur is ge-

ring en, op enkele uitzonderingen na, van weinig waarde, daarentegen wordt elk engelsch werk, dat iets betekent, als ook de beste engelsche geneeskundige tijdschriften, hier nagedrukt en voor eenen spotprijs verkocht. Deze engelsche litteratuur is zonder twijfel zeer goed en heeft in het laatst voortreffelijke werken geleverd; ik beveel iederen geneesheer voornamelijk de Pathologie van Watson aan, welke verdient overgezet te worden in alle mogelijke talen. Zij is beknopt en zeer praktisch en geeft de wetenschap in eene taal, die zich als een roman laat lezen; ik heb noch onder de duitsche, noch onder de fransche werken zulk een boek gevonden. Alle fransche werken, die boven het middelmatige zijn, worden hier evenzeer overgezet.

Buiten deze min of meer wetenschappelijke geneesheeren, praktiseren er hier nog in menigte, die van de wetenschap zelfs geen flauw begrip hebben. Sommigen maken gebruik van tooverkunsten, anderen noemen zich stoomdokters en worden ook wel eens Thomsonianen genoemd, naar den naam van den oprigter hunner school, die Thomson heette. Deze nam voor zijn leerstelsel te Washington een octrooi, gaf een boek uit, hetwelk ook in een afschuwelijk pensylvanisch-duitsch vertaald werd en deelde aan een ieder, tegen betaling van twintig dollars, het werk uit en met hetzelfde het regt om volgens zijne leer te praktiseren. Het boek zelf, doch nog meer de duitsche vertaling, is eene wezenlijke rariteit en zoude den europeschen geneesheer bijzonder veel vermaak verschaffen. Reeds in het begin komt onder anderen deze plaats voor: „eene klisteer is altijd goed: wanneer zij niet helpt, dan doet zij toch ook geen kwaad.” De aanhangers van deze leer hebben zes verschillende geneesmiddelen, welke alle sterke aftreksels van spaansche peper zijn;

wanneer de lage nummers niet mogten helpen, dan wordt n°. 6 als een onwederstaanbaar middel tegen alle menschelijke kwalen aangewend. Dit geneesmiddel, dat als een helsch vuur brandt, wordt ondersteund door bed-dampbaden. Men maakt namelijk in het bed van den lijder, door over hoepels geworpen dekens, eene ledige ruimte, welke door heete baksteen en hierop gegoten water verhit wordt en hierdoor komt de patient, hiertoe door n°. 6 geholpen, gewoonlijk allerge-weldigst aan het zweeten. Dit middel, hetwelk zonder onderscheid tegen ontstekingen, koorts, uitslag en iedere andere menschelijke kwaal wordt aangewend, heeft reeds menig een in het eeuwige leven uitgebroeid. Toen deze wonderdokters vóór ongeveer vijfentwintig jaren opgang maakten, werden zij, daar zij alle minerale artsenijen verwierpen, zeer begunstigd door de geweten-looze ligsinnigheid, waarmede de amerikaansche genees-heeren misbruik maakten van de kwikbereidingen; het kwaad, dat n°. 6 bij de Thomsonianen deed, bracht het calomel bij de gewone geneesheeren voort. De engelsche faculteit maakt reeds veel gebruik van dit artikel, hier kende men echter in de aanwending geene grenzen; dikwijls werd eene hoeveelheid van veertig tot zestig greinen toegediend; veelvuldige kwikvergiftigingen waren hier natuurlijk het gevolg van, waardoor, wanneer ook al geen plotselinge dood, dan toch eene levens-lange ziekelijkheid geboren werd. Het verstandige deel der bevolking, van het kwaad, dat de calomel deed, bewust, zag echter ook het geheel verkeerde van het systema van Thomson in, als ook het gebrek aan opleiding van zijne volgelingen; hierdoor ontstond er eene nieuwe soort van artsen, de zoogenoemde botanische dokters, die eenige wetenschappelijke opleiding verkregen hadden, maar daarbij voergaven, dat zij uit hunne

materia medica alle minerale stoffen hadden verbannen. In nog lateren tijd zijn de koudwaterinrigtingen in zwang gekomen. De homeeopathen hebben hier nooit iets kunnen uitvoeren, daar de Amerikaan niet overgehaald kan worden om een strengen leefregel in acht te nemen, zelfs dan niet wanneer hij er zijne gezondheid door terug zoude krijgen; ook is hij aan zulke, naar europesche begrippen, ontzettende hoeveelheden allopathische geneesmiddelen gewend, dat de biljoenen deeltjes en de reukfleschjes geheel en al tegen zijn gezond verstand aandruischen. Worden deze geweldige hoeveelheden door het klimaat gevorderd of ligt de grond in de maar al te dikwijls slechte hoedanigheid der artsenijen? Daarover kan ik niets met zekerheid zeggen, eene vijftienjarige ondervinding heeft mij slechts geleerd, dat men zeer dikwijls niet met eene hoeveelheid toekomt, die in de oude wereld voldoende zoude zijn om het doel te bereiken.

Negen tiendedeslen van onze acute ziekten zijn tussenpoozende en remitterende koortsen in verschillende, dikwijls gevaarlijke en zelfs doodelijke graden. De oorzaak dezer koortsen is het onzichtbare en door de scheikunde onoplosbare ding, dat onder den naam van *malaria* bekend is. Op plaatsen, waar het gif zich in den hevigsten graad ontwikkelt, zoo als op de lage landen bij den Niger en aan de kusten van Sierra Leona, waar de Engelschen in een fort 1000 man bezetting hadden en er jaarlijks, om dit getal te behouden, 1500 man heenzenden moesten, zoodat de sterfte 150 ten honderd beliep, — op deze plaatsen werden door geneesheeren, op alle tijden van den dag, flesschen met de dicht boven de moerassen hangende gassoorten en zelfs met slijk en water van verschillende plaatsen gevuld, daarop hermetisch gesloten en vervolgens naar Engeland gezonden,

waar men ze op alle mogelijke wijzen scheikundig onderzocht. Dit alles was te vergeefs, men vond niets. Zonderling is het, dat dit venijn op de negers bijna in het geheel geen invloed heeft. Engeland zond, om de verschrikkelijke sterfte der inheemsche regimenten, slechts misdadigers naar Sierra Leona en haalde de officieren over, door hun groote belooningen te beloven, om er een jaar te blijven. Maar zelfs als straf voor zware misdaden scheen deze handelwijze te wreeden en de daarmede verbondene onkosten waren zeer groot, hierom kwam het koloniale bestuur op de gedachte om uit de West neger-regimenten over te zenden; deze proef gelukte bij uitnemendheid, de zwarten blijven volmaakt gezond, de officieren moeten echter met een gouden lokaas overgehaald worden om er heen te gaan.

Hoe weinig wij ook door onze zintuigen van de aanwezigheid der *malaria* kunnen merken, zoo zijn wij toch zeer goed in staat om de streken op te geven, die tot voortbrenging van het gif het meest geschikt zijn, als ook de weers- en luchtgesteldheid, die de voortbrenging begunstigen. Wij weten, dat het gif zich niet ver van de plaats, waar het ontstaat, verspreidt en dat het zich ook niet in hoogere luchtstreken kan verheffen. Voornamelijk wordt het gif in die streken voortgebracht, waar natte voorjaren eene menigte poelen achterlaten voor eenen heeten zomer, en ook daar wordt het eerst in volle kracht ontwikkeld, waanneer, in de eerste dagen van den herfst, koude nachten op warme dagen volgen. Vallen in zulke landen in den zomer of herfst soms zware regens, dan wordt het gif daardoor verdund of geheel weggenomen; door langdurige droogte en hitte, verbonden met koele nachten, verdubbelt de kracht der ziekte. Op de beroemde ontdekkingsreis,

die de Engelschen voor eenige jaren langs den Niger deden, werd de gansche bemanning van de stoomboot, die de rivier opzeilde, tot op den laatsten scheepsjongen toe, ziek en stierf grootendeels, terwijl de bemanning van het schip, dat slechts eene engelsche mijl van de monding der rivier in zee was blijven liggen, volkomen gezond bleef en er zich 'slechts enkele, niet gevaarlijke koortsaanvallen opdeden onder degenen, die gedurende eenige uren aan land waren geweest om de watervaten te vullen. Men weet ook nog bij onderzinking, dat het gif zich het meest des nachts, des morgens en des avonds ontwikkelt en dat die plaatsen het gevaarlijkste zijn, waar de springvloed zeewater achterlaat, hetwelk in den heeten zonneschijn uitdampst.

Het duidelijkste bewijs, dat het gif zich niet in hoogere luchtstrekken kan verheffen, leveren de drie forten op Antigua in de West bij English-harbour op. Deze forten liggen op drie heuvels, die de haven omringen: de eene heuvel is 300 voet, de tweede 500 en de derde 600 voet hoog. De lucht beneden, in de onmiddellijke nabijheid van de zee, is zoo doodelijk, dat men de daar aanwezig zijnde kasernen gedurende het heerschen der ziekte verlaat en dat de onder aan de haven benoodigde posten door de op de heuvels gekasernerde troepen bezet moeten worden. Het gebeurt dikwijls, dat eene reeds aan het klimaat gewende schildwacht, die gezond naar beneden ging, gedurende de twee uren der wacht door eene woedende razernij wordt aangegrepen en dat hij weinige uren daarna sterft. Van degenen, die op den laagsten heuvel wonen, zelfs wanneer zij gedurende het heerschen der ziekte niet beneden zijn geweest, komt er zelden een af zonder eene remitterende koorts te krijgen, die dan echter toch niet zeer gevaarlijk is. De bezetting van den heuvel, die

500 voet hoog is, lijdt in enkele gevallen aan ligte tusschenpoozende koortsen, terwijl er geen voorbeeld bekend is, dat een der hoofdofficieren of iemand anders, die den hoogsten heuvel niet gedurende het heerschen der ziekte verlaten heeft, een aanval van koorts heeft gehad.

De ondervinding in de Vereenigde Staten bevestigt dit alles: onze bergen zijn vrij van koorts, de bewoners der heuvels lijden aan tusschenpoozende koortsen en de bewoners der vlakten en der lage gronden aan tusschenpoozende en aan remitterende koortsen, welke laatste met elken graad naar het zuiden gevaarlijker worden en eindelijk in de zuidelijkste staten in de gele koorts overgaan. In de middel- en westelijke staten heerschen de tusschenpoozende koortsen het geheele jaar door; de epidemie der remitterende koortsen begint in het midden van juli, neemt meer en meer toe in augustus en in het begin van september, totdat zij in het laatst van deze maand hare hoogste kracht bereikt, waarop zij weder langzamerhand afneemt en tegen het laatst van de maand oktober geheel verdwijnt. Naarmate de luchtgesteldheid van het vorige voorjaar en van den zomer en herfst geweest is, vermindert of vermeerdert ook het getal der ziektegevallen en is de aard der ziekte ligter of gevaarlijker. Deze koortsen moeten ieder jaar verschillend behandeld worden; soms vorderen zij in het begin eene aderlating, soms is dit hoogst gevaarlijk. In de laatste jaren hebben zij ongelukkig een, zoo als men het noemt, congestief karakter aangenomen; de krachten zonken reeds bij den eersten aanval, wij mogten hoogstens, bij gebrek aan bloedzuigers, eenige koppen op de maagstreek zetten, terwijl wij een volslagen verval der levenskrachten door opwekkende en versterkende middelen trachtten te voorkomen. Zachte, verkoelende dranken, een herhaald

wasschen der drooge huid van het geheele ligchaam met koud water en azijn, een koel leger, waartoe de frische lucht vrij kan doordringen, zijn de middelen, die mij de beste diensten hebben bewezen. De ziekte duurt dikwijls weken, ja zelfs maanden en door de hevige besmetting verliezen wij er een groot getal menschen door. Wanneer de streken, waar de *malaria* woedt, niet juist het rijkste gedeelte van ons land waren, waar de kostwinning, in vergelijking met andere streken, veel gemakkelijker is, dan zoude ik alle kolonisten, met uitzondering der dokters, aanraden om zich elders te vestigen. De altijd terugkomende tusschenpoozende koortsen zijn reeds uiterst onaangenaam en de hoeveelheid quinine, die jaarlijks in Amerka wordt verbruikt, is ongeloofelijk groot. In de zuidelijke staten geeft men ze, bij den eersten aanval van de remitterende koorts; in de verbaasende hoeveelheid van zestig tot honderd greinen en men is zeer tevreden met de uitwerking; wij hebben het ook beproefd, maar geene gunstige gevolgen verkregen.

Ziekten van de organen der spijsvertering, van de milt en de lever, benevens waterzucht, besluiten de lijst van onze chronische ziekten, welke alle het gevolg zijn van langdurige koortsen. Aan de zeekusten van het oosten komt de knobbeltering dikwijls voor; zij wordt ook hier, doch in eenen veel geringeren graad aangetroffen.

In de grootere steden schrijven de geneesheeren de recepten voor, die dan in de apotheken gereed gemaakt worden. Daar de apothekers echter geen examen behoeven af te leggen en dikwijls zeer onwetende menschen zijn, zoo behooren vergiftigingen door vergissing volstrekt niet tot de zeldzaamheden. Voor twee jaren schreef een dokter in Nieuw-York aan eene dame eene zekere hoeveelheid

magnesia voor en vergat niet, zoo als de dokters hier uit voorzigtigheid altijd doen, om haar te zeggen, hoe het uitzag en hoe het smaakte; de dame kreeg het poeder, proefde het, vond dat het niet met de beschrijving overeenkwam en zond het met de boodschap terug, dat men nog eens na zoude zien, of het wel de bedoelde artsenij was. De apotheker was niet te huis en de zestienjarige leerling zag nog eens na en zond het terug met de boodschap, dat alles in orde was en zij het slechts moest innemen. De dame nam het in en stierf binnen weinige uren onder de verschrikkelijkste pijnen; zij had, in plaats van magnesia, bijtend sublimaat ingenomen. De vergissing werd niet gestraft en nog heden is deze apotheek in bloei.

In kleinere steden en op het land bij de boeren, die niet, zoo als in Europa, in dorpen te zamen wonen, maar die hunne behuizingen altijd op eigen grond gebouwd hebben, zoude het zenden naar de apotheek zeer moeilijk en dikwijls geheel ondoenlijk zijn. De doktoren reiken daarom zelve de geneesmiddelen uit en men vordert van hen, dat zij een middel voor elke denkbare kwaal in de beide, aan weerszijden van den zadel hangende, lederen zakken bij zich hebben. In hoe verre het gemakkelijk is hieraan te voldoen, behoef ik geen geneesheer te zeggen. Om hem echter geheel bekend te maken met de wapens, waarmede een amerikaansche dokter, die bij eenen patient op het land geroepen wordt, is toegerust, zal ik hem een blik laten slaan in mijne zadelzakken. In den regter zijn de heilkundige instrumenten, benevens die voor het tandtrekken, in den linker is een houten kastje, waarin in vakjes dertien glazen, ieder eene once geneesmiddelen bevattende, benevens een werktuig, dat veel op het boveneinde van eenen kruidhoren gelijk, geplaatst zijn. Ik heb dit

werktuig met elk der verschillende geneesmiddelen gevuld en deze daarop gewogen en volgens deze berekening meet ik er de geneesmiddelen bij het ziekbed mede af.

De verschillende fleschjes bevatten: N°. 1 purgeerpillen van drie grein, welke uit evenveel deelen scammonium, gambogium en aloë gemaakt zijn. Ik laat er in gewone gevallen vier en een half uur later nog drie van nemen, eene hoeveelheid, die in Europa voldoende zoude zijn voor een paard, maar die hier dikwijls niet genoeg uitwerkt, zoodat ik in enkele gevallen er tien in eens van heb gegeven. N°. 2 braakwijnsteen. Onze maat is gewoonlijk tien grein opgelost in tien lepels water, voor de eerste maal twee lepels en dan alle tien minuten nog een lepel vol, totdat er een sterk braken op volgt. Ook deze hoeveelheid is in het oog van een Europeër een paardemiddel, mij is het echter meermalen gebeurd, dat zieken alle tien lepels namen en naar meer vroegen. N°. 3 quininepillen, ter zwaarte van één grein; wij geven er gewoonlijk van tien tot vijftien van. N°. 4 opiumpillen van twee grein. Wij zouden het kinderachtig vinden om een gedeelte van een grein te geven; ééne pil houden wij voor eene zeer geringe gift, dikwijls worden er twee gegeven. N°. 5 ipecacuanha. N°. 6 helische steen. N°. 7 calomel. N°. 8 azijnzuur lood. N°. 9 zwavelzure zink. N°. 10 zwavelzuur ijzer. N°. 11 jodine. N°. 12 asa foetida in poeder. N°. 13 rhabarber. Deze geneesmiddelen, benevens eene rol spaansche vliegpleister, een fleschje opium en digitalis-tinctuur en wanneer ik bij eene kraamvrouw geroepen word, wat secale cornutum en een fleschje chloroform, voltoojen mijne uitrusting.

De europesche dokter zal glimlagchen, wanneer hij deze lijst naziet, en echter komt mijne vijftienjarige

ondervinding met die van andere geneesheeren overeen, dat wij, niettegenstaande deze gebrekkige toerusting, echter op het land betrekkelijk veel minder patienten verliezen dan in de steden, waar groote apotheken ons bijna alle artsenijen leveren, die men in eene goed ingerigte europesche apotheek vindt. Men zal mij tegenwerpen, dat de betere gezondheid en de krachtige lichaamsbouw der landlieden hiervan de oorzaak is. Dit mag gedeeltelijk waar zijn, maar het kan mij toch mijne ingenomenheid met zoo veel mogelijk eenvoudige geneesmiddelen niet ontnemen.

Wat de belooning aangaat, die de artsen voor hunne moeite krijgen, bestaat hierin ook een eigenaardige toestand. Een door den staat vastgesteld tarief voor dokters is er niet, daarentegen hebben deze zelfden een tarief gemaakt, volgens hetwelk het gereg, in geval van klagte, uitspraak doet. Dit tarief is zeer hoog: in Nieuw-York b. v. 5 dollars voor het eerste bezoek, voor elk ander 3 dollars, voor een consult van 20 tot 50 dollars, voor eene verlossing 50 en voor elke, ook zelfs de kleinste operatie eene bovenmatige som. De voornaamste geneesheeren van Nieuw-York rekénen bij de behandeling van rijke familiën in de stad naar dit tarief, de overige artsen zouden schielijk hunne praktijk verliezen, wanneer zij zich dit tarief tot rigtsnoer stelden. In de andere staten zijn deze tarieven ook zeer hoog, doch de geneesheeren maken er slechts bij uitzondering gebruik van. In Columbus rekenen wij voor een recept 25 centen, voor een bezoek 50 centen, voor een consult 5 dollars, voor eene gewone verlossing 5 dollars (daar hier geene engelsche vroedvrouwen bestaan en de duitsche vrouwen, die zich hiervoor uitgeven, voor het meerendeel zeer onwetend zijn, zoo vallen de meeste verlossingen aan de dokters ten deel), voor eene operatie wordt tot 50 dollars toe gerekend. Deze

door het gebruik ingevoerde berekening zoude , hoewel zij voor Amerika betrekkelijk gering is , echter toch den geneesheer , die eenige praktijk heeft , een zeer goed bestaan verzekeren , wanneer er van de rekeningen niet zoo vele zonder eenige waarde waren , daar zij van menschen moeten ingevorderd worden , die niet meer bezitten dan datgene , wat de wet van de geregelijke inbeslagneming uitzondert ; de arts mag zich gelukkig rekenen , wanneer hij de helft inbeurt van hetgeen hij in zijn boek heeft staan.

Buiten de gevestigde geneesheeren trekken er nog eene menigte dokters het land rond en zoeken door allerlei kunstjes het geld uit de zakken der onwetende landlieden te kloppen. Zoo was ik niet lang geleden nog getuige van eene oplichterij , waarbij het gezond verstand mij gebod , het bedrog in de hand te werken. Bij een, drie mijlen van mij wonend, boerenhuisgezin was, terwijl ik den veldtogt tegen Mexico medemaakte, een zestienjarige knaap ziek geworden aan de knobbeltering. De familie had er eerst één , later meer geneesheeren uit de stad bijgeroepen ; niettegenstaande de pogingen door dezen aangewend had de ziekte haren gewonen loop gehouden. Voor veertien dagen nu liet de moeder van den knaap mij roepen en smeekte mij om zijnen toestand te onderzoeken en om haar dan ronduit mijn gevoelen te zeggen. Ik onderzocht den knaap door middel van het stethoskoop, waardoor zoo wel als op grond van andere kenteekenen ik tot het besluit kwam, dat hij in het laatste tijdperk verkeerde en reddeloos verloren was. Hoewel de menschelijkheid mij gebod om aan den knaap eenige hoop te geven , zoo had ik toch aan de moeder mijn gevoelen medegedeeld, toen twee sierlijk gekleede heeren , die zich door teekens onderhielden , de kamer binnen kwamen.

Een hunner zeide mij, dat de ander doofstom en een beroemde arts uit Arkansas was, die jaarlijks de staten rondreisde en slechts die zieken behandelde, die door alle geneesheeren opgegeven waren, en dat hij ze zonder uitzondering genas. Hij voegde er bij, dat zij in den naburigen herberg hadden gegeten, dat zij daar den toestand van den jongeling hadden vernomen en dat zij zich gehaast hadden daar te komen, ten einde hem te genezen en hem voor zijne familie te bewaren. De wonderdokter was klaarblijkelijk in een instituut voor doofstommen opgevoed en schreef zuiver engelsch; ik schreef derhalve op zijne lei de vraag, wat hij van de patient, wiens pols hij met een zeer verstandig gezigt gevoeld had, dacht? De woorden: „etterzak, leverkwaal, wormen, zwakke spijsvertering,” waren zijn antwoord, en op mijne tweede vraag, of hij zich in staat rekende om al deze kwalen te genezen, antwoordde hij zonder aarzelen, dat de knaap binnen veertien dagen zijne dagelijksche bezigheden zou kunnen verrigten. Dezelfde verzekering gaf hij ook aan de troosteloze moeder, die mij nu als vriend des huizes om mijnen raad vroeg. Ik verzwegg haar niet, dat ik de beide heeren voor schaamteloze bedriegers hield, maar dat ik haar toch aanraadde de voor den levensbalsem gevorderde vijf dollars te betalen, daar ik op de genezing geheel geene hoop had en daar zij mij bij den dood van haren zoon zou kunnen verwijten, dat ik een laatste redmiddel van de hand gewezen had. De moeder greep den laatsten stroohalm aan, gaf de vijf dollars, kreeg er twee flesschen voor, die met een bruin vocht gevuld waren en — moest acht dagen later haren zoon ter aarde bestellen. Ik twijfel niet, dat deze kwakzalvers geld als water verdienen, want zij zullen zelden bloedverwanten vinden, die, om eenen door alle dokters opgegeven lijder te redden, niet

gaarne vijf dollars betalen voor een geneesmiddel, dat hun met een onbeschaamd gelaat als onfeilbaar wordt aangeprezen. In de herbergen doen zij onderzoek naar dergelijke gevallen in de buurt en reeds den volgenden dag zijn zij vijftig mijlen van hunne ligtgeloovige patienten verwijderd.

In Amerika wordt elk beroep met eene soort van kwakzalverij uitgeoefend en het is ook zaak voor den geneesheer, die zich hier is komen vestigen, om er zoo veel van over te nemen, als hij met zijn eergevoel, met de eerlijkheid en met een goed geweten overeen kan brengen. Om den lezer een helder begrip te geven van de wijze, waarop een groot gedeelte van onze geneesheeren in de, nog weinig bevolkte, westelijke staten leeft en hun beroep uitoefent, zoo wil ik hier eenen brief mededeelen, dien ik voor vier jaren ontving van eenen jeugdigen Duitscher, die, na in zijn vaderland in de godgeleerdheid gestudeerd te hebben, zich hier in Cincinnati gedurende twee jaren op de geneeskunde toeleigde, daarop naar Michigan ging en daar begon te praktiseren.

M... H... *Graafschap Michigan den 4^{den} October 1846.*

In de maand Mei kwam ik hier aan en vond in dit graafschap eene tamelijk schrale, half engelsche en half deutsche bevolking. De zetel van het bestuur van dit graafschap, M., is nog klein en heeft nog geene 400 inwoners en echter vond ik er reeds een amerikaanschen en een deutschen geneesheer. Wij allen hopen, dat de bevolking schielijk zal toenemen; aan velen, met wien ik er over sprak, schenen drie dokters niet te veel en ik vestigde mij daarom in deze stad. Mijne eerste zorg was om mijne opwachting te maken bij den hier gevestigden lutherschen predikant. Deze zal u denke-

lijk niet onbekend zijn, daar hij te Columbus het seminarium bezocht; hij is een goede sukkel, maar dom als de domste koe. Hij liet niet na om na de preek zijne getrouwe kudde met mijne komst bekend te maken, roemde van den predikstoel mijne buitengemeene bekwaamheid en mijne godsvrucht en maakte hen opmerkzaam, dat het in hun belang en tevens hun pligt was, mij te ondersteunen. Mijne gansche zorg besteedde ik nu aan de versiering van mijne spreekkamer. Alle menschenbeenderen, die ik in Cincinnati had kunnen magtig worden, had ik medegenomen; deze, op de wonderlijkste wijze geschikt, vullen eene glazenkast; in eene andere ziet men in flesschen op spiritus verscheidene foetus, twee door een stoomwerktuig afgescheurde vingers, die ik in Cincinnati opdeed, slangen, schildpadden, kikvorschen en insekten. In de derde en grootste glazenkast staan in de bovenste vakken de porseleinen en glazen apothekers-flesschen regelmatig gerangschikt; in de middenste vakken bevinden zich de apothekersschalen, het werktuig voor het koppen met een dozijn daartoe behoorende kopglazen, drie vijzels, de instrumenten voor het tandtrekken, het stethoskoop, verscheidene apothekerszeven en de heelkundige instrumenten uit mijnen koker, alle afzonderlijk ten toon gespreid en er regt ijzingwekkend uitzien; in de benedenste vakken staat mijne waarlijk zeer nederige bibliotheek. Aan den muur hangen vier groote gekleurde platen, welke bloedige operatiën voorstellen en waarbij de kunstenaar de roode kleur niet heeft gespaard, om ze er regt verschrikkelijk te doen uitzien. Op de deur van mijne spreekkamer prijken twee schilden, waarop in een azuurblauw veld met gouden letters in de duitsche en engelsche taal te lezen staat: *Doktor H....., genees-, heel- en vroed-*

meester. Buiten de reeds vermelde afkondiging van den predikstoel, liet ik kaarten in beide talen drukken, deed die in alle winkels dezer stad en der naburige plaatsen rondbrengen en kocht verscheidene marskramers voor eenige dollars om, niet alleen om mijne kaarten wijd en zijd door de omstreken te verspreiden, maar ook om getuigenis af te leggen van de ongehoorde kuren, waardoor de jonge dokter H..... reeds wereldvermaard was geworden; deze marskramers zijn aan mijne belangen verbonden, doordien ik hun elk vierendeeljaars eene vaste belooning heb beloofd, als hunne moeite met een goed gevolg bekroond wordt. Mijne kaart luidt als volgt:

Waarom wilt gij sterven?

De ondergeteekende heeft zich voor goed in M.... gevestigd en biedt, daar hij beide talen vloeiend spreekt, zijne diensten in alle vakken der geneeskunde aan het engelsch en duitsch publiek der stad en der omstreken aan. Op de eerste hoogeschole van Europa en Amerika gevormd, keerde hij eerst vóór twee jaren naar Amerika terug, nadat hij had gebruik gemaakt van de uitmuntende hulpmiddelen, welke Parijs oplevert voor hem, die zich in de geneeskunde wil volmaken. Wel dra verkreeg hij eene schitterende praktijk in Nieuw-York en Philadelphia, doch zijne gezondheid dwong hem, tot groot leedwezen van alle inwoners dezer steden, om een landelijk verblijf te kiezen; hij sloeg zijne oogen op Michigan en is van plan om van dezen staat zijn tweede vaderland te maken. Hij kan zonder overdrijving verklaren, dat hem geene gevallen zijn voorgekomen, waarin hij niet heeft geholpen, en de menschen in zijne buurt zijn alleen gestorven, wanneer zij hem óf in 't geheel niet óf te laat hebben laten roepen. Gij blinden, gij lammen, gij dooven, gij kreupelen, waaraan gij ook

moogt lijden , komt tot hem ; wanneer uwe vroegere dokters uwe kwaal ook duizendmaal voor ongeneeslijk verklaarden , hij heeft nog hulp , waar zij niet helpen konden !

H...., genees-, heel- en vroedmeester.

Op den eersten dag mijner praktijk verdiende ik 25 centen; een gespierde boerenjongen kwam bij mij en wilde zich een tand laten trekken. In Cincinnati is dit het werk van de tandmeesters; ik was derhalve in dit vak geheel en al onbedreven en mijne ondervinding hierin was beperkt tot de proeven, die ik op eenen kalfskop had genomen. Ik liet mijnen patient nederzitten, sneed het tandvleesch volgens het voorschrift los, bragt de tang aan en schudde en trok met alle magt, doch te vergeefs, twee zulke proefnemingen bleven zonder gevolg; nu nam ik mijne toevlugt tot den sleutel en brak er den tand gelukkig uit; een vrij groot stuk van het kakebeen en een klomp van het tandvleesch waren er wel is, waar mede uitgescheurd, doch, terwijl de jongeling door zijne zeker niet geringe pijn werd bezig gehouden en ik hem een glas water haalde, wist ik het tandvleesch en het stuk kakebeen van den tand los te krijgen, zoodat ik hem den zondaar zonder eenige aanhangselen aan kon bieden. Toen hij vroeg, wat hij mij schuldig was en ik slechts 25 centen verlangde, was hij regt tevreden. Mijne verdiensten waren gedurende de eerste week alles behalve aanzienlijk. In de tweede week werd ik bij eene kraamvrouw geroepen, ook al een werk, dat ik nog slechts uit de boeken had leeren kennen; ik trok echter mijn gelaat, bij het binnentreden van het huis, in de deftigste plooi en trad de kraamkamer binnen. Hier vond ik drie buurvrouwen verzameld, onder welke er eene was,

die eenige dagen te voren een purgeermiddel (N.B. de zeven mij door u aanbevolene pillen) van mij gekregen had. Deze kwam mij dadelijk regt verheugd te gemoet en drukte mij de hand met de woorden: „Nu, dokter, dat is eens opperbest gelukt, en ik kan u verzekeren, 't ging als bij een reiger; de moffendokter had mij vroeger eene geheele flesch vol vuiligheid gegeven en ik heb er waarachtig nog zelfs geen wind (zij drukte zich nog veel krachtiger uit) van kunnen laten.” Ik bedankte haar hartelijk voor het compliment en trachtte in deze netelige oogenblikken mijne gansche geleerdheid in mijn hoofd te verzamelen. Ik ging naar het bed en begon te onderzoeken; maar de drommel mag mij halen, wanneer het onderzoek mij ook slechts het geringste licht verschaftte over het gedeelte van het kind, dat voor lag; ik dacht nog eens na over die brokstukken van Ramsbothan's Vroedkunde, welke ik mij nog herinnerde, onderzocht hierna nog eens en bleef even wijs als ik was. Daar schoten mij de statistieke tafels van het *hôtel de la maternité* van Parijs te binnen, die bewijzen, dat de overgroote meerderheid der kinderen door moeder natuur zonder menschenhulp geboren worden en troostend kwamen mij de waarschuwingen van alle hendaagsche vroedmeesters voor den geest, om het werk der natuur niet door onnoodige en ontijdige hulp in gevaar te brengen. Ik bedacht, dat ik toch al zeer ongelukkig moest zijn, wanneer het verwachte kind een van die weinigen was, die, door hunne tegennatuurlijke ligging, menschenhulp vorderen. Hoewel schijnbaar ijverig bezig, werd ik echter geheel lijdelijk, onderhield mij met de helpende dames, vertelde haar de wonderen, die ik verrigt had, vermaande de kraamvrouw om geduld te hebben, maakte haar opmerkzaam, hoe bespottelijk kinderachtig het was om, met zulk

een man, als ik, aan het bed, ook slechts de geringste vrees te koesteren en wachtte zeer bedaard de uitkomst af. Ik werd in mijn vertrouwen op de natuur niet bedrogen; de jonge wereldburger kwam voor den dag. Beter bekend met de laatste pligten van den vroedmeester, eindigde ik het werk tot aller tevredenheid; de vrouw dankte mij met tranen van dankbaarheid voor de gewigtige diensten, die ik haar had bewezen, en de man, evenzeer hoogst tevreden, drukte mij bij het afscheid eene banknoot van vijf dollars in de hand.

Van nu af aan begon mijne praktijk toe te nemen en ik konde de gevolgen van mijn verbond met de marskramers bemerken. De door mijne kaarten opgeroepene dooven, blinden en kreupelen maakten mij het wel is waar dikwijls lastig genoeg; oogwatertjes, helsche steen, strychnine, calomel, spaansche vliegen en koppen hadden dikwijls geene uitwerking, doch ik troostte mijne lijdens altijd met de gelukkige gevolgen, die, onfeilbaar, hoewel soms eerst na jaren, mijne inspanningen bekroonden. De gevolgen van het ziende maken der blinden waren echter inderdaad zoo erbarmelijk geweest, dat zelfs de ligtstgeloovige zielen het hoofd begonnen te schudden; ik besloot daarom, door eene operatie aan de twijfelaars wederom moed te geven en koos hiertoe eenen man, die, aan de graauwe staar leed en wiens geschiedenis mij op eenen gunstigen uitslag deed hopen. Een werktuig om de staar te ligten had ik niet, maar het viel mij in, dat groote heilkundigen alle operatiën kunnen doen met de bistouri en het lancet. Verscheidene burens vond ik om den patient verzameld en ik greep naar mijn lancet. Het vastzetten van den oogbol ging niet zonder moeite en gelukte mij slechts ten deele, echter stiet ik mijn lancet

door het doorzigtig hoornvlies, de waterachtige vochtigheid vloeide er door, de iris zakte uit en ik konde met mijn lancet niets meer uitrigten. Ik greep nu naar de schaar en voltooidde hiermede de halvemaaanvormige snede, deze bewerking duurde echter zeer lang; ik knipte en knipte en de voltooidde snede was zoo fraai getakt, als of zij met eene houtzaag was gemaakt. Het tweede gedeelte der operatie, het ligten der kristal-lens gelukte beter en de patient riep mij toe: „ik zie uwe hand.” Het oog werd verschrikkelijk ontstoken en toen hij genezen was hinderde de oneven naad hem grootelijks in het zien; evenwel konde hij, die vroeger niet zag, nu zien. Aan mijne beide collega's, die vroeger op eene dergelijke, mogelijk niet zoo ruwe, manier, als ik, waren te werk gegaan, was de toeloop, dien ik dadelijk in het begin verkreëg, een doorn in het oog geweest; zij hadden mij voor den grootsten kwakzalver ter wereld uitgekreten en in den laatsten tijd reeds min of meer geloof gevonden. Nu had ik overwonnen: zij hadden nooit den moed gehad om zoo iets te ondernemen, en van nu af waren alle hunne klagten in het oog der menigte slechts afgunst en nijd. Mijn naam werd meer en meer bekend en de blinden belegerden mijn vertrek. Bij eene tweede proeve, die ik nam, vloeide het gehéele oog er uit; ik besloot nu om zeer karig met deze operatiën te zijn.

In den herfst hadden wij hier, even als in Ohio, eene epidemie van de remitterende koorts en ik heb er een goed getal menschen door verloren. Ik blijf echter nog met fierheid bij hetgeen ik in mijne kaart beloof en, wijzen zij ongeloovig op de lijken, dan zet ik die zwaarigheid ter zijde door de aanmerking, dat men mij te laat liet roepen. Ik zie, dat ik mij hier door mijne praktijk, mijn leven door, goed zal kunnen

onderhouden, maar ik wil mij niet alleen onderhouden, ik wil ook opleggen, en zie ik, zoo als de aard der zaak het medebrengt en zoo als, vrees ik, maar al te schielijk gebeuren zal, dat het geloof aan mijne onfeilbaarheid begint te wankelen en dat hierdoor mijne praktijk tot het gewone peil zinkt, dan zadel ik mijnen vos en trek naar eenen anderen westelijken staat, waar ik het werk van nieuws kan beginnen; eenige goede jaren kunnen mij genoeg geven om mij later een bestaan te verzekeren. Mijn oude principaal in Cincinnati plagt te zeggen: „ieder amerikaansche geneesheer heeft een glanzend tijdperk, waarna hij begint te dalen; men smede derhalve het ijzer, terwijl het heet is.”

H.....

Wanneer men uit dezen brief mogt opmaken, dat hij uit de pen gevloeid was van eenen volmaakten kwakzalver, en dit slag van menschen hier, even als in Europa, slechts weinig in getal kan zijn, dan zoude de eerste gevolgtrekking alleen juist zijn, in de tweede zoude men zich zeer vergissen. Deze jongeling beschrijft getrouwelijk in zich een groot aantal der westelijke dokters en wel die klasse, die het beste door de wereld komt. In de grootere steden begint men nu zulke kwakzalver-kaarten op hunne juiste waarde te schatten, maar nog vóór zes jaren liet een zekere dokter Miese in Columbus eene aankondiging drukken, die de kaarten van onzen vriend H..... niets toegaf, en welke hem dan ook gedurende den tijd van twee jaren eene uitgebreide praktijk onder de meer onwetende klassen verschaft. Toen hij zag, dat de menschen volstrekt niet meer aan zijne onfeilbaarheid gelooven wilden, ging hij naar het dertig mijlen van ons verwijderde Granville en, zoo als ik hoor, is zijne kostwinning daar in vollen bloei.

Sedert duizende jaren is de onwetende menigte door marktschreenuers, die hunne onfeilbaarheid met een brutaal gezigt volhielden, bedrogen geworden en niettegenstaande de dagelijks gemaakte ervaring, bijt zij nog heden gretig in het lokaas. De Amerikanen verslinden tienmaal zoo veel artsenijen als eenig ander volk der aarde; behalve de medicijnen, die de dokters voorschrijven of die zij zelve toedienen, is er nog dagelijks in de duizende dagbladen eene geheele bladzijde gewijd aan de aankondigingen van zoogenaamde patentpillen, patentdrankjes, patentzalven en patentpleisters; met de vurigste welsprekendheid wordt hierin de wonderbare geneeskracht van deze middeltjes geprezen en eene menigte verzonnen brieven worden er bij afgedrukt, waarin zieken, die door die middeltjes van een langdurig lijden verlost zijn, den uitvinder bedanken en hunne medeburgers aanmanen om de pleisters, het drankje enz. te beproeven. Met behulp van deze aankondigingen is dikwijls door den verkoop dezer middeltjes een onmetelijk vermogen verworven. Als voorbeeld zal ik eenen zekeren Brandreth noemen, wiens purgeerpillen, benevens de bewijzen van hare alles genezende kracht, voortdurend in alle dagbladen der Vereenigde Staten, als ook in die van Canada en van Westindië, aangekondigd worden. Deze man heeft, zoo als hij opgeeft, zevenentwintig millioen maal menschen gepurgeerd en leeft van dit *en gros* uitgeoefend buikzuiveringswerk te Nieuw-York in weelde en pracht. De daadzaak, dat hij aan de uitgevers der dagbladen jaarlijks 8000 dollars moet betalen voor de aankondigingen, kan een begrip geven van de menigte der doosjes, die hij moet verkoopen. Door deze voorliefde voor pillen, zalfjes en pleisters wordt de eerlijke arts dikwijls genoodzaakt, zich van een onschuldig bedrog te

bedienen. Zelfs bij de behandeling van eene met een scheermes gemaakte wonde verzuim ik daarom nooit, om over de hechtpleister een met geverwd varkensvet besmeerd stuk doek te leggen, daar ik overtuigd ben, dat de minder beschaafde Amerikaan eene genezing zonder zalf voor onmogelijk houdt, hij het verband los zoude scheuren en de behandeling van het geval aan een' ander zoude opdragen. Ten slotte moet ik nog elken europeschen dokter, die zich hier wil vestigen, ten sterkste aanraden, om zich reeds in Europa op de engelsche taal toe te leggen, daar hij, zonder de bekendheid hiermede, duizende onaangenaamheden zal ondervinden.

DE PREDIKANT.

Veel slechtere vooruitzigten, dan de dokter, heeft, met uitzondering van de katholieke priesters, de geestelijke, die zich hier te lande nederzet. De katholieke geestelijkheid heeft, niettegenstaande het katholicisme hier geene staatsgodsdienst is, niettegenstaande alle democratisch-republikeinsche instellingen, waarmede het op het eerste gezigt onbestaanbaar schijnt, echter met krachtige hand de oppermagt over de gemoederen der geloovigen behouden; even zoo oefenen de aartsbisschoppen en bisschoppen eene onbepaalde heerschappij uit over de mindere geestelijkheid, die zij naar welgevallen benoemen of afzetten. Hoe veel een katholieke prelaat wagen kan, heeft de bisschop van Nieuw-York,

Hughes , in het vorige jaar getoond. Het woord *lord* heeft voor een democratisch-amerikaansch oor zulk eenen onaangename , aristocratischen klank , dat het sedert den vrijheidsoorlog geheel uit het amerikaansche woordenboek was verdwenen en dat het slechts nog op den preekstoel als eene benaming van God werd gebezigd. Toen bisschop Hughes aartsbisschop was geworden , begon het katholijk-theologisch dagblad van Nieuw-York , hetwelk onder zijnen invloed staat , hem „*Mylord bishop*” te noemen. Alle andere dagbladen , waarvan de redacteurs een ander geloof toegedaan waren , maakten de zaak belagchelijk en gispten de trotschheid en aanmatiging van den prelaat , maar de bisschop hield vol en wordt nog heden „*Mylord*” genoemd. De groote meerderheid van het amerikaansche volk , onbekend met den toestand van Europa , was , gedurende het europesche harrewarren , ten sterkste vooringenomen met de republikeinsche partij ; de katholieke pers , onder den invloed der hoogere geestelijkheid , waarschuwde hiervoor en verklaarde zich , nadat de paus de vlugt had moeten nemen , bepaaldelijk voor de tegenpartij. Toen , tot ondersteuning van den gevlugten paus , in de kerken de zoogenaamde peterpenning werd ingezameld , gaf men te Nieuw-York op éénen dag 7000 dollars , terwijl de inzameling voor de oproerige Hongaren slechts 150 dollars opleverde. Eenige inwoners van Nieuw-York hadden uitgerekend , dat het voor de stad niet kwaad zoude zijn , wanneer de paus er zijn geestelijk hof kwam vestigen en wilden hem tot dit einde een verzoekschrift zenden. *Mylord bishop Hughes* vaardigde hiertegen eenen zendbrief uit , waarin hij zegt , dat hij dit plan slechts als spotternij kon aanmerken , dat de gedachte alleen , om den heiligen vader aan de ruwe beleedigingen van de amerikaansche pers bloot te

stellen, verschrikkelijk was en dat het in dit land, bij de volledige onbekendheid met en de niet-inachtneming van de hoofdsche gebruiken, ligt kon gebeuren, dat het hoofd der kerk soms in eene kamer kwam, waarin hij menschen vond, die het hoofd niet voor hem ontblooten of die niet eerbiedig van hunne zitplaatsen opstaan zouden. Daarentegen vorderde de bisschop alle geloovigen op, om naar evenredigheid van hunne middelen, den heiligen vader geldelijk te ondersteunen en volgens hun vermogen bij te dragen om de heilige stad aan haren regmatigen meester weder te geven.

Van onze tweeëntwintig millioen inwoners zijn drie millioen katholijk, de andere negentien millioen protestantsch; deze laatsten hebben zich in ontelbare secten verdeeld. Hoezeer deze sekten ook verschillen godsdienstige begrippen, zoo stemmen zij echter al twee punten overeen, namelijk in de uiterst strenge bathsviering en in de onverdraagzaamheid jegens andere gezinden en wel bepaaldelijk jegens de katholieken: protestantsche geestelijkheid ziet met afgunst het kerkelijk gezag en den invloed, welken de katholieke priester uitoefenen, en hierom besloten de drie talrijkste secten, de presbyterianen, de methodisten en de baptisten zich te vereenigen, om de geringe tusschen hen staande geloofsverschillen door wederkeerig toegewenden weg te ruimen en om, ten einde meer invloed te erlangen, zich door het hoofdbestuur tot godsdienst staat te laten verheffen. Het plan viel slechts in gen ten gevolge van den krachtigen tegenstand, die ontmoette bij de senatoren en de vertegenwoordigers der zuidelijke staten.

Daar ik trachten wil om de verhouding in Engeland meer bekend is, niet in deze te behoeven te vermelden, zoo zal ik zwijgen van de verhouding in de andere landen.

gtheden dezer sekten, zoo als van het veldprediken der methodisten, van de zondaarsbanken der presbyterianen en van het wederdoopen der baptisten. Bij deze laatsten behoort het niet tot de zeldzaamheden, dat volwassene doopelingen verdrinken. Een dergelijk geval gebeurde nog den vorigen winter in eene kleine stad van Ohio. Een getrouwd paar wilde zich laten doopen, een gat was volgens de voorschriften der kerk in het midden der rivier in het ijs gekapt, de vrouw had, zoo als de beleefdheid vorderde, den voorrang, zij geraakte bij ongeluk onder het ijs en verdronk. De predikant, die, zoo als wel te verwachten was, haar gelukkig prees, daar zij door de heilige daad zelve in den hemel was gekomen, wenkte nu den man; deze verontschuldigde zich echter bepaaldelijk en zeide: „eervaarde heer, mijne vrouw is te water ten hemel gevaren, ik hoop over land hetzelfde doel te bereiken.”

Niettegenstaande de streng regtzinnige denkwijze der protestantsche sekten, zijn echter de predikanten weinig geacht en worden zij slecht betaald. Iedere sekte heeft afzonderlijke godgeleerde kweekscholen, waar de jongelieden tot predikanten worden opgeleid door professoren, die dikwijls in geleerdheid onderdoen voor eenen middelmatigen europeschen student van het derde jaar. De predikanten van elke sekte hebben ook hunne afzonderlijke synodes, die jaarlijks bijeenkomen en waarin zij over hunne belangen raadplegen en de kandidaten voor het predikambt onderzoeken, die zij dan aan de gemeenten voorstellen. De gemeenten hebben echter vrije keus en kunnen zonder toestemming der synode haren predikant afdanken. In de grootere steden gaan de gemeenten met hare geestelijken overeenkomsten aan. Deze verbinden zich, gedurende één of meer jaren voor eene jaarlijksche som van twee tot vijfhonderd dollars het predikambt

waar te nemen. In de kleinere steden en op het land is de predikant geheel afhankelijk van vrijwillige bijdragen, die dikwijls in voortbrengselen gegeven worden en die niet minder dikwijls zeer karig uitvallen. De methodisten hebben behalve de stedelijke ook nog rondgaande predikanten (*circuit riders*), die ieder van tien tot veertien districten hebben, die van het eene district naar het andere rijden, in de schoolgebouwen prediken en door de tot hunne secte behorende landbouwers bekostigd worden. Deze arme, steeds rondtrekkende lastdieren moeten dagelijks prediken, en hunne jaarlijksche ontvangst in klinkende munt belooft hoogstens vijftig dollars.

Behalve de door de synode erkende predikanten zijn er nog eene menigte, die op zich zelf staan; ieder, die gelooft eene gemeente te kunnen stichten, kan zich tot predikant opwerpen. In de synode zelve maakt men het de jongelieden ook niet zeer moeilijk. Het gevorderde examen is bijzonder gemakkelijk, zoodat er dikwijls wonderlijke personen onder door loopen. Onder de eerwaarde heeren der luthersche synode van Ohio is er een, die vroeger in Duitschland als tamboer een hoogst liederlijk leven geleid had en die bij zijne inwijding door een vriend naar huis liet schrijven, dat hij hier predikant was geworden, daar hij vreesde, dat, wanneer hij zelf schreef, men dan zulk eene ongehoorde daadzaak niet zoude willen gelooven. Veel bonter is het er nog uit met de predikanten, die tot geen synoden behooren. Vele jonge, in Duitschland schappelijk opgeleide godgeleerden, die zich hi vestigen, gelooven in Amerika een vrij veld te zien voor het rationalisme en worden hier door de menigte Duitschers uit den midde! overtuiging deelen. De regering geeft

The first thing I noticed when I stepped
 out of the car was the heat. It was a
 sticky, oppressive heat that seemed to
 wrap around me. I had heard that the
 weather was bad, but I didn't realize it
 would be this bad. The sun was
 beating down on me, and I could
 feel my skin starting to burn. I
 looked around and saw that everyone
 else was also suffering from the heat.
 The people on the street were
 drenched in sweat, and the air was
 thick with humidity. I took a deep
 breath and tried to ignore the heat.
 I knew I had to get used to it if I
 was going to stay here. I walked
 towards the hotel, feeling the heat
 on my face and back. The heat was
 a constant presence, a reminder that
 I was in a new place. I tried to
 focus on the task at hand, but the
 heat was always there, always
 reminding me of my situation.

is de vertaling uit het engelsch van een niet aan mij gerigt schrijven uit Georgiën; de schrijver was een jong mensch van vijfentwintig jaren, vroeger koopmansbediende te Cincinnati, die, in eene klagte wegens valsching van banknoten betrokken zijnde, de vlugt had moeten nemen en eindelijk als predikant in Georgiën fortuin maakte. De tweede komt van eenen grondig gevormden duitschen godgeleerde, die drie jaar lang de hoogeschool te Heidelberg bezocht, zich later in Ohio aan de luthersche synode aansloot en die daarop, daar hij hier geene plaats konde krijgen, naar Illenois ging en daar, in het noordelijke gedeelte van dien staat, eene duitsche gemeente in eene kleine stad vond.

C...., staat Georgiën, den 25 Dec. 1839.

Het is nu drie jaren geleden, sedert ik Cincinnati verliet, en ik hoop, dat men mij daar geheel heeft vergeten. Tot nu toe heb ik het niet gewaagd, u te schrijven, hoewel ik weet, dat ik op uwe vriendschap vertrouwen kan. Ik was genoodzaakt Cincinnati met eene holle beurs te verlaten en was geheel zonder middelen, toen ik in den staat Tennessee aankwam. Gelukkig vond ik hier eenen leerlooijer, wien ik mijne diensten aanbood om hem in zijnen handel behulpzaam te zijn; wij werden het schielijk eens en ik bleef verscheidene maanden bij hem. De man was een goede sukkel en in zijne boeken, zoo wel als in alles wat hij deed, heerschte de meeste orde. Hij had zonder twijfel genoegelijk en tevreden kunnen leven, wanneer hij den omgang met zijne vrouw even gemakkelijk had kunnen regelen als zijne zaken; deze had hem echter in de wittebroodsweken ten onder gebragt en regeerde met ijzeren schepter, zoodat men elk harer woorden onvoorwaardelijk moest gehoorzamen; gij kunt

begrijpen , dat ik hierdoor ook vrij wat te kijden had. Na verscheidene maanden had ik eenige dollars bespaard en besloot om verder naar het zuiden te gaan in de hoop van daar een meer winstgevend bestaan te vinden. Op den dag vóór mijn vertrek verzocht de looijer mij , hem nog te vergezellen naar eene naburige stad , waar hij een aantal vellen wilde koopen. Wij hadden in het stadje eenige lustige broeders aangetroffen , hadden met hen in de herberg cognac en wijn gedronken en waren hierdoor wat langer opgehouden. Toen wij op onze terugreis het huis begonnen te naderen , verloor mijn goede looijer den moed en zeide : „wat zal ze ongemakkelijk wezen ; ik weet niet , hoe het zal afloopen ,” en voor zich heen mompelende , herhaalde hij zoo dikwijls : „wat zal ze ongemakkelijk wezen !” dat ik medelijden met den man kreeg en besloot , hem te helpen. Daar wij in gestalte even als in den toon van onze stemmen bijzonder veel overeenkomst hadden , zoo zeide ik hem , dat hij maar bedaard wagen en paard op stal zoude brengen en dat ik ondertusschen den storm in huis wel voor mijne rekening zoude nemen. Ik klopte met mijne karbats zachtjes op de deur. — Geen antwoord. — Ik klopte harder. — Geen antwoord. — Ik donderde tegen de deur met een blok hout , dat ik had opgeraapt. — Daar werd mij met groote bedaardheid van binnen gezegd , dat „meneer met zijn achtbaren handlanger maar een nachtleger moest gaan zoeken , waar hij des avonds gegeten had.” Nu dreigde ik , de stem des looijers namakende , de deur in te zullen rennen , wanneer zij mij niet oogenblikkelijk binnenliet. Na den eersten krachtigen stoot vloog de deur , van binnen losgemaakt , open en ik kreeg eene oorvijs , dat mij de vonken uit de oogen sprongen. Op deze ontvangst was ik voorbereid , ik greep naar mijne

vijandin , vatte het hemd, het eenige kleedingstuk , dat zij aanhad, achter bij den hals aan, en niettegenstaande het stikdonker was, verkondigde mij ieder slag mijner karbats , dat ik het doel had getroffen. Hare woede was in het begin grenzenloos. „Schande! Schande! Gij vergrijpt u aan uwe regtmatische vrouw! — Wacht , morgen zal het mijne beurt zijn! Ellendeling, daar zult gij voor boeten!” riep zij mij toe. Ik antwoordde slechts door herhaalde en krachtigere slagen. Na eenige minuten hield zij zich stil, maar de eene slag volgde den anderen. Eindelijk begon zij te kreunen en toen zij beloofd had , zich te zullen beteren, dat zij eene goede vrouw wilde worden en haren man in het vervolg onderdanig wilde zijn , hield ik op, gebod haar met eene barsche stem , zich dadelijk aan te kleeden , boterhammen en thee voor ons te maken en dit gereed te zetten , terwijl ik ondertusschen in den stal wilde gaan om onzen bediende te roepen. Ik verliet haar met de waarschuwing , dat op elke tegenstribbeling tegen mijnen wil in het vervolg eene dergelijke les zoude volgen. De looijer had iets van het rumoer gehoord en was, geheel sprake-loos van schrik, bij de staldeur blijven staan; ik stelde hem gerust, zeide hem, dat ik genoodzaakt geweest was om haar een paar ligte tikjes te geven, vermaande hem om nooit te verraden, dat hij de boosdoener niet was geweest en bragt hem de door mijne karbatsafgeperste beloften zijner vrouw, waardoor het hem weder mogelijk zoude worden om meester in zijn eigen huis te zijn. Na eenige minuten bekwam hij van zijne vrees, zijn gezond verstand overtuigde hem, dat mijne bewering waar was, en wij gingen in huis. Hier vonden wij alles in de keurigste orde, het water in den ketel van de kookkagchel was nog warm geweest, de thee was dus reeds gezet en de vrouw was ijverig bezig om bo-

terhammen te maken. Wij zetteden ons aan tafel, waaraan de gastvrouw ook plaats nam, en keuvelden als of er niets gebeurd was. De vrouw verwisselde op den stoel dikwijls van rustpunt, dat mogelijk wel een weinigje door de karbats mag beschadigd geweest zijn en zag haren man met verbaasde blikken aan, om te zien of hij ook beschonken was, doch zij kon ook niet het geringste teeken van dronkenschap bespeuren. Ik verliet den volgenden dag het gelukkige paar, en weet niet in hoe verre mijne bekeeringsproeve geslaagd is.

Even als in Tennessee, kwam ik ook in Georgiën zonder middelen aan en maakte hier in eene herberg kennis met den zoon van eenen planter, welke mij in het huis zijns vaders bragt; hier gaf ik mij voor eenen methodisten predikant uit en werd dien ten gevolge uitgenoodigd om den volgenden zondag te prediken. Ik moet bekennen, dat dit mij niet weinig in verlegenheid bragt, maar, daar het er maar op aankwam om mijne rol onbevreesd vol te houden, zoo leende ik van mijnen gastheer eenen bijbel en bladerde hem door van het eerste boek van Mozes tot aan de Openbaring van Johannes, zonder echter tot de keus van eenen tekst te kunnen komen. Eene tweede doorbladering van het heilige boek bragt mij tot aan het verhaal van den barmhartigen Samaritaan en ik besloot dit tot mijnen tekst te kiezen. Zoo als gij weet, verbeeld ik mij, een tamelijk innemend uiterlijk te hebben; het nieuwe zwarte gewaad, dat ik mij in Tennessee had laten maken, stond mij goed, ik besteedde alle mogelijke moeite aan mijn toilet, dronk eenige glazen cognac om mijn zelf-vertrouwen wat te hulp te komen en betrad de vergaderzaal. Ik vond daar ongeveer een veertigtal oude en jonge vrouwen en meisjes van de naburige planters-familiën, waaronder mijne vrienden,

vader en zoon, als eenigste mannen, bijna geheel verdwenen. Toen ik deze verhouding bemerkte, maakte ik van mijnen samaritaan eene samaritaansche vrouw en beweerde, dat dit slechts eene in den bijbel ingeslopende drukfeil was en dat ik het zelf zóó in eene oude uitgave had gevonden; de lof der vrouwen vloede van mijne lippen, gestreng laakte ik de ruwheid, die zich het sterkere geslacht dikwijls tegen haar veroorlooft, en toen ik, na bijna een uur gesproken te hebben, mijne kunstmatig in drie deelen gesplitste preek besloot met de bemerking, dat aan de vrouw slechts vleugels ontbraken om haar tot eenen engel te maken, las ik in veertig paar glanzende, blaauwe, bruine en zwarte oogen, dat ik niet te vergeefs had gepredikt. „Welke welsprekendheid!” ging het van mond tot mond, en toen ik het huis van mijnen gastheer bereikte, had men mij reeds meer dan ééne banknoot van vijf dollars in de hand gedrukt. In mijne volgende preken volgde ik dezelfde taktiek. In het zuiden gaan de mannen zelden ter kerk, ik bekommerde mij dus in het geheel niet om hen, maar wendde mij tot de vrouwen en trachtte alle mogelijke plaatsen des bijbels tot haren lof te verdraaijen. Ik bereikte weldra mijn doel, werd voor goed aangesteld, heb een meer dan genoegzaam inkomen, bewoon eene sierlijke buitenplaats en heb twee slaven, die mijn eigendom zijn, voor mijne bediening. Mijne eenige vrees is, dat er hier toevaltig iemand mogt komen, die mij in Cincinnati kende en die in den eerwaardigen heer den liederlijken handelsbediende zou kunnen herkennen; deel toch aan niemand mijn geheim mede.

M.....

W...., *Graafschap Illinois*, den 16 Jan. 1849.

Bitter berouwt het mij, dat ik mijn vaderland verlaten heb; gij kent de oorzaken, die mij tot dezen stap hebben gebragt: ik was verloofd met mijne vrouw, de vooruitzigten in Duitschland waren donker en ik berekende, eerst na verloop van vele jaren eene plaats te kunnen krijgen, die mij in staat zou stellen een huisgezin te onderhouden, ik hield daarom de landverhuizing voor het eenige middel om het gewenschte doel eerder te bereiken. Onze middelen waren door de reis uitgeput; gedurende verscheidene maanden trachtte ik te vergeefs in Ohio eene bediening te verkrijgen, hoorde eindelijk, dat men hier in Michigan eenen predikant zocht, en ik kreeg de plaats. Men beloofde mij jaarlijks honderd en twintig dollars en men gaf mij tevens de hoop, dat ik door doopen, bevestigen; trouwen en lijkenredenen nog ongeveer van vijftig tot honderd dollars bovendien zou ontvangen. Wanneer ik nu slechts de honderd en twintig dollars op geregelde termijnen en in baar geld ontving, dan zoude ik, bij de angstvallige zuinigheid mijner vrouw, nog kunnen bestaan; maar het grootste getal mijner parochianen zijn boeren, die mij in voortbrengselen betalen, welke zij mij tot de hoogst mogelijke prijzen aanrekenen. Ook dit zou nog gaan, wanneer ik van elke soort van voortbrengselen slechts het benoodigde behoefde te nemen; maar zoo gaat het niet, ik moet nemen wat men mij brengt en dan het overvloedige door ruilhandel aan de kooplieden van ons stadje met verlies overdoen. Gisteren bragt mij een boer, in plaats van de twee dollars, waarvoor hij jaarlijks voor mij had ingeteekend, tien schepels haver naar twintig centen het schepel. Ik maakte hem te vergeefs opmerkzaam, dat ik voor mij zelven geen eten had en dat ik er dus niet aan denken

kon om een paard te houden; het hielp niet, ik moest de haver aannemen en kreeg er in de winkels slechts vijftien in plaats van twintig centen voor. Het ziet er ook al evenzoo uit met de emolumenten, die men mij voorgespiegeld had. De Duitschers van geboorte hangen nog aan hunne oude gewoonten, maar de hier geboren deutsche afstammeligen, van welke ik er vele onder mijne parochianen heb, volgen de Amerikanen na, laten hunne kinderen noch doopen, noch bevestigen, en trouwen voor den vrederegter in plaats van voor den predikant. Wanneer wij in Duitschland nog eenige jaren met het huwelijk gewacht hadden, dan was ons bestaan verzekerd geweest. Hier zie ik eene treurige toekomst te gemoet; wanneer mijn huisgezin vermeerderd mogt worden, dan weet ik waarlijk geen raad. God alleen kan mij helpen, en ik vertrouw, dat hij het doen zal; tot dusver heeft hij mij nooit verlaten.

A. C. LEHMANN.

DE ONDERWIJZER.

De Amerikanen beroemen zich, dat zij een uitmuntend schoolwezen bezitten, en werkelijk heeft geen staat, onder alle beschaafde volken, zulke uitmuntende stoffelijke middelen bezeten om het onderwijs tot een hoogen trap van volmaaktheid op te voeren, als Amerika. Het Congres, van het nut doordrongen, dat de volksbeschaving voornamelijk in een republikeinsch land kan stichten, bepaalde reeds voor lang, dat iedere

zestiende sectie der staatslanderijen van den verkoop uitgesloten en ten voordeele van het onderwijs bewaard zoude worden. — Maar waar zijn alle deze landerijen gebleven? — Zij zijn op eene lage, bedriegelijke wijze door de beambten onder den prijs verkocht, en het geld, dat zij opgebragt hebben, is reeds lang verdwenen. Ik spreek hier van Ohio*) en ben, daar ik reeds sedert verscheidene jaren schoolopziener van eene districtschool ben, in de gelegenheid geweest om van nabij met de zaak bekend te worden. Uit alles, wat ik van de scholen in de westelijke staten gehoord heb, moet ik besluiten, dat het daar niet beter is toegegaan. Iedere sectie, waarvan de waarde in Ohio gemiddeld 6,400 dollars bedraagt, zoude, naar 6 procent, 384 dollars jaarlijks opbrengen, hetgeen eene zeer aannemelijke ondersteuning zoude geweest zijn. Tegenwoordig moet ieder belastbaar burger eene schoolbelasting betalen en deze wordt dan, volgens het getal kinderen, onder de districten verdeeld; gewoonlijk moet voor ieder kind jaarlijks één dollar betaald worden. De landbouwerswoningen liggen zoo ver van elkander verspreid, dat het op het land onmogelijk is een redelijk getal huisgezinnen onder één district te vereenigen, het getal der kinderen van een landelijk district is daardoor niet grooter dan van veertig tot zestig, zoodat zulk een district jaarlijks van veertig tot zestig dollars verkrijgt voor de onkosten van het onderwijs. Er bestaan eenige zeer middelmatige leerscholen voor onderwijzers, maar, daar de betrekking van onderwijzer zoo slecht beloond wordt, zoo denkt geen verstandig mensch er aan, om zich hierop toe te leggen, en behalve de lammen en kreupelen, die voor elke andere betrekking ongeschikt

*) Poussin en von Raumer geven juist zoo hoog op van het onderwijs in Ohio, Vert.

zijn , zouden er geene mannelijke leermeesters bestaan , wanneer niet dikwijls jongelieden , die zich later op de regten of medicijnen willen toeleggen , hierdoor eenige dollars trachtten te winnen , om de uitgaven van het studiejaar te bestrijden. Dat dit doel slechts door de uiterste zuinigheid bereikt kan worden , behoef ik niet te zeggen. Weinige districten zijn echter in staat om de geringe maandelijksche som van acht tot tien dollars op te brengen , die zij aan deze jongelieden moeten betalen ; zij vergenoegen zich derhalve met leermeesteressen , meisjes van achttien tot twintig jaren , die wekelijks van $1\frac{1}{4}$ tot $1\frac{1}{2}$ dollars krijgen en die daarbij het regt erlangen om bij de huisgezinnen , die kinderen ter school zenden , te wonen en te eten ; eene keukenmeid krijgt juist hetzelfde loon. In ieder graafschap zijn eenige examinatoren benoemd , die de bekwaamheid der mannelijke en vrouwelijke kandidaten moeten onderzoeken en die hun dan bewijzen van toelating ter hand stellen. Daar de belooning zoo gering is , zoo kan men ook niet te veel van deze kandidaten vorderen en ieder , die lezen en schrijven en de vier hoofdregelen der rekenkunst uitrekenen kan , verkrijgt een getuigschrift. Door de opzieners der schooldistricten worden deze leermeesters en leermeesteressen eerst werkelijk aangesteld. Daar veertig dollars slechts voor 26 weken eene uitgave van anderhalven dollar goedmaken , zoo is de school ook alleen gedurende 26 weken geopend en de kinderen vergeten gewoonlijk in de vacantie van 26 weken hetgeen zij in het vorig halfjaar aangeleerd hadden.

De meer aanzienlijke scholen , welke er zoo wel voor jongens als meisjes in groot getal bestaan , zijn betrekkelijk veel slechter dan de districtscholen ; door schitterende aankondigingen , waarin geschiedenis , aard-

rijkskunde, wiskunde, astronomie, geologie, kruidkunde en de oude en nieuwe talen prijken, worden de onwetende ouders bedrogen. De gewone tijd, die men op deze scholen blijft, is een half- of een geheel jaar; nu kan men wel begrijpen, hoe diep al deze opgesomde wetenschappen in de hoofden der jonge mannelijke en vrouwelijke wijsgeeren, gedurende dezen tijd, wortel hebben kunnen schieten. De hoogeschoolen, die geene ondersteuning van staatswege verkrijgen, kunnen ook niet dan middelmatige menschen leveren, en echter zien wij in Amerika enkele regtsgeleerden, geneesheeren en andere geleerden, die ieder land tot sieraad zouden verstreken. Deze hebben hunne kunde echter niet aan de scholen, maar aan eigene studiën en aan hunne onvermoeide volharding te danken. De bemiddelde familiën van het oosten zijn gewoon om hunne kinderen, die zich op een wetenschappelijk vak willen toeleggen, voor eenige jaren naar Engeland of Frankrijk te zenden, om daar hunne opvoeding te voltooijen.

Wat ik van de landelijke districtschoolen zeide, is op geheel Amerika toepasselijk, alleen met dit onderscheid, dat zij naar het westen hoe langer hoe slechter worden. De stedelijke districtschoolen hebben in den laatsten tijd, in de grootere steden, zeer prijzenswaardige vorderingen gemaakt en geven, wanneer zij ook nog niet met duitsche burgerschoolen vergeleken kunnen worden, evenwel zeer verblijdende uitkomsten. Uit dit korte overzicht van het amerikaansche schoolwezen zal de europesche onderwijzer kunnen zien, dat zijn vak hier in geen bloeienden toestand verkeert. Het land is te jong, het stof heerscht te veel over den geest, en allen houden zich te zeer bezig om door stoffelijke middelen hulpbronnen op te sporen; het is zoo gemakkelijk voor

de ruwe kracht om zonder de hulp der wetenschap zich middelen van bestaan te verzekeren , dat men haar boven het onstoffelijke waardeert. Door dat in Amerika de engelsche taal gesproken wordt , is het van de noodzakelijkheid ontheven , zich om de theorie te bekommeren; Engeland denkt in het wetenschappelijke voor Amerika , maar elke gelukkige gedachte wordt door den verwonderlijk praktischen geest der Amerikanen opgevangen en veel eerder ten voordeele van handel en nijverheid aangewend , dan in het land zelf , van waar zij uitging.

Voor den onderwijzer , die de engelsche en duit-sche talen magtig is , zal het niet moeilijk zijn om óf in het zuiden huisonderwijzer te worden óf in het noorden in een der talrijke opvoedingsgestichten geplaatst te worden , maar hij mag er niet op rekenen , dat hij later zijnen toestand zal kunnen verbeteren ; eenige kennis der muziek zal het hem veel gemakkelijker maken om hier aangesteld te worden. In Ohio , Pensylvanië en alle westelijke staten zijn vele koloniën , waar de Duitschers , mijlen ver in den omtrek , de meerderheid uitmaken ; deze mogen volgens de wet duit-sche onderwijzers in de openbare scholen aanstellen en slechts onderwijs in het duit-sch laten geven , maar , niettegenstaande de gehechtheid aan zijne moedertaal , begrijpt toch de eenvoudigste duit-sche boer zeer goed , dat de bekendheid met de engelsche taal in het vervolg voor zijne kinderen veel noodwendiger is en hij geeft bij de keus óf aan den engelschen onderwijzer de voorkeur óf toch in elk geval aan hem , die de beide talen verstaat en zijne kinderen in beide onderrigt kan geven.

De wet wil , dat , om geene overtuiging te kwetsen , de godsdienst geen tak van onderwijs in de open-

bare scholen mag uitmaken; de katholieken hebben hierom afstand gedaan van alle ondersteuning van wege den staat en hebben, onder het opzigt van hunne geestelijken, zelven scholen opgericht, die somtijds zeer goed zijn. In de duitsch-katholieke school van Columbus heeft men het vernuftige stelsel ingevoerd, dat om den anderen dag alleen engelsch of duitsch geleerd en gesproken mag worden.

DE REGTSGELEERDE.

Het vooruitzicht voor den europeschen advokaat is nog veel meer ontmoedigend, dan dat voor den onderwijzer. Wanneer hij ook al goed engelsch spreekt en schrijft, zoo is het engelsche en amerikaansche regt hem echter zoo vreemd, dat hij letterlijk zijne studiën van onderen af wederom moet beginnen. Wanneer hij zich ook zelfs deze moeite wil getroosten, wanneer hij er nogmaals vele jaren en groote kosten aan wil opofferen, dan zoude de uitslag echter nog zeer onbevredigend zijn. Het is voor den vreemdeling bijna onmogelijk om de engelsche taal zóó vlot te spreken, als dit bij het pleiten voor het geregt noodig is. Daar moet hem niet alleen elk woord, maar ook elke overdragtelijke beteekenis van dat woord, benevens de fijnste schakeringen der taal en iedere woordspeling te binnen schieten. De Amerikaan weet, van hoe veel belang eene gladde tong voor eenen advokaat is en hoe veel daarvan afhangt, en hij zal de leiding van een

regtsgeleding voorzeker aan geenen vreemdeling opdragen. Buitendien is geen vak zoo overmatig bezet, daar het de lievelingskeus is van de zonen van alle bemiddelde familiën. De helft der advokaten heeft letterlijk niets te doen, een vierde gedeelte kan van de verdienste niet leven, een achtste verdient genoeg om er van te kunnen bestaan, een zestiende verdient iets meer, een tweeëndertigste wordt bemiddeld en het andere tweeëndertigste wordt rijk. De voornaamste oorzaak van den drang naar dezen stand is de hoop op staatsambten. Door hunne betrekking geoefend om in het openbaar te spreken, zijn het de advokaten voornamelijk, die, in de volksvergaderingen voor de verkiezingen, redevoeringen houden en het is hun tot nog toe altijd gelukt om de helft der staatsambten met leden van hunnen stand te bezetten. Het loon (*fees*) voor de door hen bewezen diensten is zeer hoog en belooft ook voor het geven van den geringsten regtsgeleerden raad vijf dollars. De zich hier vestigende vreemdelingen van alle standen kan ik niet genoeg aanraden om zich voor deze bloedzuigers in acht te nemen. Om den lezer een bewijs te geven, dat het dikwijls beter is om eenen regtmatigen eisch in den steek te laten, dan ze door eenen advokaat te doen instellen, zal ik het volgende voorval verhalen, hetwelk mij zelven vóór twaalf jaren gebeurde. Ik had in het aangrenzende graafschap Fairfield eenen landbouwer behandeld, wiens woning op tweeëntwintig mijlen afstand van de mijne lag; de man had de knobbeltering en stierf. Ik maakte mijne rekening, die op eenendertig dollars kwam, op en wilde ze aan den administrateur van den boedel overhandigen, maar deze vond ze te hoog en weigerde haar aan te nemen; er bleef mij dus niets anders over, dan om, daar het bedrag onder de honderd dollars was, eenen eisch bij den vrederechter

in te dienen. Volgens de wet kan men alleen voor den regter zijner woonplaats aangesproken worden; ik moest derhalve vierentwintig mijlen rijden om den eisch in te stellen. De vrederegter bepaalde eenen dag der volgende week, op welken dag ik voor de tweede maal de vierentwintig mijlen moest afleggen; ik vond echter bij mijne aankomst, dat de verweerder gebruik gemaakt had van zijn regt om den termijn tien dagen te verlengen. Na tien dagen kwam ik voor de derde maal, de zaak werd behandeld en mij werden de eenendertig dollars toegekend. Nu hield ik de zaak voor afgedaan en stemde er in toe, dat de administrateur borgtogt stelde voor de betaling, waardoor hij volgens de wet een uitstel van zes maanden verkreeg, zoodat ik eerst in januarij 1838 voor de vierde maal naar den vrederegter konde gaan om het geld te halen. Hier vernam ik, dat de administrateur uit dwarsdrijverij geappelleerd had bij het gerechtshof van het graafschap Lancaster. Nu moest ik mij in februarij 1838 naar het achtentwintig mijlen verwijderde Lancaster begeven, waar mij de advokaat, dien ik aannam, zeide, dat de zitting in maart plaats zoude hebben en dat ik dan moest verschijnen. Ik kwam in maart op, wachtte drie dagen in een logement en kreeg toen de tijding, dat de zaak tot de zomerzitting in junij was uitgesteld. Ik verscheen in junij, moest mij vijf dagen in Lancaster ophouden en werd toen gelast om mij in de herfstzitting in september te laten vinden, als wanneer de zaak onherroepelijk zoude beslist worden. In september deed ik mijne vierde reis naar Lancaster en moest zeven dagen wachten; eindelijk werd de zaak opgeroepen, het hof kende mij de eenendertig dollars toe en veroordeelde de tegenpartij in de kosten; mijnen advokaat moest ik echter zelf

betalen en deze maakte mij eene rekening van dertig dollars. Mijne reizen naar den vrederegter hadden mij vijf dollars gekost, mijne reizen en mijn verblijf te Lancaster zeventien dollars, zoodat ik vijfentwintig dagen, mijne regtmatige vordering van eenendertig dollars en nog bovendien eenentwintig dollars uit mijne beurs verloren had. Voor dit verlies was de voldoening van mijn proces te hebben gewonnen slechts een zeer geringe troost; mijne tegenpartij echter moest zijne halsstarrigheid met meer dan honderd dollars boeten. — Zoo iets is in staat om een lam boos te maken, ik beschouwde het echter als eene tamelijk duur gekochte ondervinding en heb er in latere jaren veel nut van gehad.

Het ambt van vrederegter is eene der verhevenste betrekkingen in den staat; heeft een verstandig, braaf en bekwaam mensch deze betrekking, dan kan hij ongelooflijk veel goëds doen. Zijne uitspraken, op billijkheid en gezond verstand gegrond, zullen in den regel veel regtvaardiger zijn, dan de uitspraken van de geregtshoven der graafschappen, waar de advokaten ieder geding trachten te verduisteren en te verdraaijen; hij kan ook zijnen invloed gebruiken om het appelleren voor geringe sommen te doen vermijden, daar beide partijen hierdoor noodwendig moeten verliezen. Ongeukkig is ieder voor deze betrekking verkiesbaar, en hoewel dit ambt niets met de politiek te maken heeft, zoo wordt het toch bij de keuze de twistappel der politieke partijen; er worden hierdoor dikwijls geheel ongeschikte menschen, ja domooren verkozen, hetwelk in het verre westen nog meer geschiedt. Nog op den huidigen dag onderteekent een vrederegter in Indiana zijne vonnissen, in plaats van „*justice of the peace*,” „*just ass of the peas*,” welke woorden wel in de uitspraak bijna ge-

lijkluidend zijn met de eersten; maar die de beteekenis hebben van: „regtvaardige ezel van de erwten.”

In lijfstraffelijke zaken ben ik voor de openbare behandeling en voor de jury; deze zal altijd genadig zijn en elke twijfel wordt ten gunste des aangeklaagden uitgelegd, zoo als het ook behoort te geschieden. Het is beter honderd misdadigers te laten loopen, dan één onschuldige te straffen. In de burgerlijke zaken daarentegen zijn de uitspraken der jury dikwijls zeer onvoldoende. Toen eens de advokaat van den eischer zijne rede geeindigd had, hoorde ik een lid van de jury, die voor de eerste maal zitting had, zeggen: „de eisch is regtvaardig;” toen de advokaat van den gedaagde gesproken had, zeide dezelfde man: „de eisch is onregtvaardig,” en toen de regter de hoofdpunten der zaak in het kort had opgesomd, riep hetzelfde lid der jury: „ik weet waarachtig niet, of de eisch regtvaardig is of niet.” Dit is, ongelukkig genoeg, maar al te dikwijls het geval met de jury, wanneer zij uitspraak moet doen, en hoe konde het ook anders? De advokaten verdraaijen ieder woord, iedere daadzaak zóózeer, dat het hoofd van eenen eenvoudigen, eerlijken burger geheel in de war komt en dat het hem onmogelijk is om den regten weg in het doolhof te vinden. Geen middel laten de advokaten onbeproefd om op het gemoed der jury invloed uit te oefenen. Een zeer gezocht kunststukje is het, om bij het regtsgeding de belanghebbende vrouwen en kinderen weenende te doen verschijnen; de vrouwen vooral slagen er gewoonlijk in, ten minste wanneer zij schoon zijn, om den gewenschten indruk te maken.

De eed heeft in Amerika, even als in elk beschaafd land, bewijskracht. Bij de onvolmaaktheid van alle menschelijke instellingen is het noodzakelijk om er

deze kracht aan toe te kennen, daarentegen is het een heilige pligt van den staat om het afleggen van die eed zoo plegtig mogelijk te doen plaats hebben, ten einde de meineeden, die nooit geheel te vermijden zijn, zoo veel mogelijk te verhinderen. Hierin gaat men echter in Amerika met misdadige lichtzinnigheid te werk. De regter zegt aan de getuigen, dat zij de rechterhand op moeten steken en leest dan het eedsformulier zoo schielijk voor, dat het onmogelijk is meer dan de laatste woorden: „zoo waarlijk helpe mij God!” te verstaan. Het gebeurt meermalen, dat de getuigen niet weten, dat zij gezworen hebben. Dit gebeurde in het vorige jaar mijne eigene vrouw, eene geborene amerikaansche van engelsche afkomst, toen zij als getuige voor eener vrederegter in Columbus geroepen was. Het was voor het eerst, dat zij het moest doen. Ik reed met haar naar de stad, zij werd op de gewone wijze beëdigd en legde getuigenis af. Toen wij weder naar huis reden, vroeg ik haar lagchend, hoe zij wel bij de eedsaflegging te moede geweest was; zij was zeer verwonderd en bekende niet te weten, dat zij eenen eed had afgelegd.

DE KOOPMAN.

Even als het bloed in het menschelijke ligchaam van het hart en tot het hart vloeit, zoo beweegt zich de handel in Amerika in zijne duizendvoudige vertakkingen van het binnenland naar de kusten en van de

enteg- kusten wederom terug naar het binnenland. Het is de
 hegg- handel alleen, die Amerika bloeiend en groot gemaakt
 als is heeft. Door den handel zijn vroeger en worden nog
 te ver heden onmetelijke schatten gewonnen; de vorstelijke pa-
 liezen leizen van onze kooplieden in de zeesteden getuigen van
 onig- het geld, dat zij hebben moeten verdienen. Echter
 j de waarschuw, ik elken europeschen koopman, die eenig
 dsor- vermogen bezit, om hier iets te beginnen voordat hij
 er de de behandeling der zaak in Amerika naauwkeurig heeft
 leeren kennen. Hij sla geen geloof aan de menigte
 me- vertelseltjes, die men hier doet van menschen, die
 n le met weinig of geen kapitaal begonnen en die binnen
 mers korte jaren vele duizenden wonnen; zulke gevallen zijn
 e re wel eens gebeurd en zijn in het geheugen gebleven,
 ter- terwijl men het aantal van degenen, die onder dezelfde
 l re omstandigheden te gronde gingen, geheel vergeten heeft.
 re Hij geve zijn kapitaal, op de wijze als ik later zal zeg-
 gen, op interest uit en blijve één of twee jaren een
 bedaar- bedaarde toeschouwer; de verloren tijd zal hem later niet
 berouwen. Jongelieden, die vloeiend duitsch en en-
 gelsch spreken en winkelbediende willen worden, zullen
 in de middel- en westelijke staten ligt geplaatst kunnen
 worden; het jaarlijksch loon van zulk eene betrekking
 loopt van tweehonderd tot driehonderd dollars.

DE DAGBLADREDACTEUR.

Er bestaan in Amerika, behalve de ontelbare engel-
 sche dagbladen, daarenboven in het duitsch acht of negen

dagbladen, die dagelijks, en meer dan honderd, die eens in de week uitkomen. De hoeveelheid is groot, de hoedanigheid echter erbarmelijk; somtijds zijn zij zoo ellendig, dat men ze in Europa als rariteiten zou bewaren. Het getal der abonneementen van zulk een blad loopt gewoonlijk van zes- tot vijftienhonderd. De redacteurs van deze bladen, soms wetenschappelijk-gevormde menschen, moeten zich naar den smaak van hunne lezers schikken en worden hierdoor tegen hunnen wil genoodzaakt om gemeen te worden. Behalve eene of twee uitzonderingen zijn zij alle partijbladen en trachten zij elkaar in de grofste scheldwoorden te overtreffen. De eerste bladzijde van deze dagbladen is gewoonlijk gevuld met een stuk uit een ouden duitschen roman; in de helft der tweede bladzijde worden, in voorgewende duitsche nieuwstijdingen, de duitsche vorsten doorgehaald, die er ook juist niet altijd met den titel van excellentie in worden aangeduid; in de tweede helft wordt de amerikaansche politieke tegenpartij met zoo mogelijk nog lompere schimpwoorden aangevallen; de derde bladzijde is aan de plaatselijke nieuwtjes en de vierde en laatste aan de aankondigingen toegewijd. Het redigeren van duitsche dagbladen is zonder twijfel van alle amerikaansche kostwinningen eene der gemeenste, en ik moet er iedereen voor waarschuwen, die nog maar een weinigje eergevoel bezit. Wat ik van de duitsche dagbladen gezegd heb geldt ook voor een groot gedeelte van de engelsch-amerikaansche drukpers van het binnenland; in de oostelijke en zuidelijke staten vindt men echter vele eervolle uitzonderingen.

GELDBELEGGING EN WINDHANDEL.

Na de arbeidende klasse, biedt Amerika aan hem de grootste voordeelen aan, die eenig vermogen bezit en die van de rente van zijn kapitaal wil leven. Voor de aanwending der onmetelijke hulpbronnen van het land is men natuurlijk ook een evenredig kapitaal benodigd; hierdoor is reeds de wettige interest veel hooger dan in de oude wereld, in eenige staten zes ten honderd, in andere zeven en wederom in anderen, zoo als in Wisconsin, zelfs twaalf ten honderd. Het is, geloof ik, nooit gebeurd, dat men geld belegd heeft voor minder dan zes ten honderd. Evenwel denkt niemand er aan om zich door de wetsbepaling te laten beperken; zelfs in Europa is het ligt om de zoogenaamde woekerwetten te ontduiken, hier wordt van dezen geldhandel in het geheel geen geheim gemaakt en het geld als een koopwaar beschouwd, die men aan de markt brengt. Deze interest wordt nog aanmerkelijk verhoogd door het uitgebreide crediet, dat zonder uitzondering in alle staten der Unie plaats vindt. Het gebeurt zeer zelden, dat vast goed of ook zelfs roerende goederen voor gereed geld verkocht worden; er worden termijnen bepaald van drie of zes maanden en zelfs dikwijls van verscheidene jaren, en deze worden dan nog niet zeer naauwgezet in acht genomen; betaalt de koper bij uitzondering contant, zoo rekent hij er stellig op, dat hij het gekochte van tien tot vijfentwintig ten honderd goedkoper zal krijgen, dan wanneer

hij er eene na zes maanden betaalbare schuldbekentenis voor gegeven had.

Op deze wijze gaat men in het binnenland zonder uitzondering en tot in kleinigheden toe te werk. Heeft, bij voorbeeld, een landbouwer zijnen grondeigendom verkocht om, zoo als dit dikwijls gebeurt, een ander stuk land in het verre westen voor een geringen prijs te koopen, dan kan hij natuurlijk niet alle zijne goederen op den wagen pakken, waarmede hij naar zijn nieuw vaderland vertrekt. Hij moet dus zijn vee, zijne meubelen en zijne keuken- en akkergereedschappen openlijk aan de meestbiedenden verkoopen, maar hij neemt zich wel in acht om gereed geld te vorderen en maakt reeds bij de verkoops-aankondiging bekend, dat men tegen goeden borgtogt een crediet van negen maanden zal geven. Het gevolg van deze wijze van handelen is, dat de goederen zeer dikwijls boven de werkelijke waarde verkocht worden. De landbouwer heeft wel is waar meerdere kosten, door dat hij het geld na den vervaldag moet doen innen door eenen bevoelmagtigde, die het hem dan soms duizende mijlen ver na moet zenden, hetgeen natuurlijk ook zijne zwaarigheden heeft, maar niettegenstaande dit alles wordt het nadeel toch door het voordeel overtroffen. Om de zaak regt te begrijpen, moet men slechts eenen geregtelijken verkoop bijwonen, waarbij alles voor gereed geld verkocht wordt en waar de goederen gewoonlijk voor eenen spotprijs weggaan.

Bij de groote waarde, die het gebruik van gereed geld hier heeft, valt al het hatelijke weg, dat men in Europa aan de woorden „woeker” en „woekeraar” pleegt te hechten, en ik beken, dat ik zelfs vijftig ten honderd neem, wanneer ik het krijgen kan. Het is aan de banken, die, volgens hare octrooijen (*charters*), voor

elken dollar in geld drie dollars in banknoten mogen uitgeven en die dus reeds daardoor naar de wettelijke interest achttien ten honderd van haar kapitaal maken , op straffe van het verlies van haar octrooi verboden om meer dan de wettige interest te nemen , maar zij leenen slechts voor zestig dagen en vorderen bij elke vernieuwing der leening schrijffoonen en andere onkosten , zoodat zelfs de rijke handelshuizen , die bij de banken een onbeperkt crediet hebben, liever aan eenen particulier tien procent in het jaar geven , dan zes aan de bank , daar zij bij het einde des jaars bevinden , dat zij aan de bank , met inbegrip van de onkosten , ook tien ten honderd hebben gegeven en dat zij den last van de tweemaandelijksche vernieuwing nog op den koop toe hebben gehad. Vele boekdeelen zijn bij ons en in Engeland voor en tegen het bankwezen geschreven ; daar deze bladzijden echter voornamelijk bestemd zijn voor menschen , die slechts een middelmatig vermogen bezitten en daar het voor dezen nooit raadzaam is om zich meer met de banken te bemoeijen , dan om daaraan voor korten tijd kleine sommen toe te vertrouwen, zoo zal ik slechts met weinige woorden mededeelen , wat ondervinding en onderzoek mij er van geleerd hebben.

Amerika heeft aan de banken veel te danken ; zonder dezelve ware het onmogelijk geweest om de reuzenwerken, kanalen, spoorwegen en meer andere aan te leggen, waardoor alleen de rijke voortbrengselen des lands aan de wereldmarkt kunnen gebragt worden; voor deze ondernemingen zou het anders aan kapitaal ontbroken hebben. Ook zoude nog in onze dagen door eene plotselinge opheffing der banken de in omloop zijnde waarde zoodanig verminderen , dat er eene zeer gevoelige terugwerking plaats zoude hebben op de arbeids-

loonen en op de geheele nijverheid, daar de centraal-regering zoo wel als de regeringen der afzonderlijke staten door de grondwet belet worden om papieren geld, van welken aard ook, in omloop te brengen, ten einde het door het verdwijnen der banknoten ontstane gemis te verhelpen.

Daarentegen is het niet te ontkennen, dat wij door de bedriegerijen der bankspeculanten voor zulk een aantal millioenen opgeligt zijn, dat daardoor elk ander volk geruïneerd zou geweest zijn, maar hetgeen echter niet in staat geweest is om ons land met zijne onmetelijke hulpbronnen in wezenlijk gevaar te brengen. De gevoeligste slag trof ons in de jaren 1837 en 1838; de banken hadden toen ter tijd, in plaats van drie dollars, twintig tot vijftig dollars aan banknoten voor elken dollar van haar werkelijk kapitaal in omloop gebracht en werden genoodzaakt dezelve in te wisselen; vele waren geheel buiten staat om aan hare verplichtingen te voldoen en millioenen banknoten werden gebruikt om er sigaren mede aan te steken. Sedert dezen harden slag hebben alle wetgevingen zich beijverd om deze bedriegerijen in het groot zoo veel mogelijk te keer te gaan, doch dit heeft haar slechts gedeeltelijk mogen gelukken. De tegenwoordige wet op de banken van den staat Nieuw-York is, alles wel beschouwd, nog de beste; zij vordert, dat, als zekerheid voor iedere honderd dollars aan banknoten, eene gelijke waarde in staatsschuld, aan den secretaris van staat moet gegeven worden; eerst na de ontvangst van dezen borgtogt geeft de secretaris van staat aan den bankier de door hem zelve onderteevende banknoten af. Weigert de bankier later om zijne banknoten tegen goud of zilver in te wisselen, dan handelt de secretaris van staat zelf als kassier, verkoopt de effecten en wisselt de bankno-

ten in. Andere staten hebben andere minder doeltreffende maatregelen genomen, het minst van allen heeft Nieuw-Yersey gedaan en nog heden gebeurt het niet zelden, dat daar banken springen. De zoo nabij de grenzen liggende groote handelstad Nieuw-York maakt het gemakkelijk, zich crediet te verschaffen, en voor eenige duizende dollars papier in omloop te brengen; is men hierin geslaagd, dan barst de bom plotseling uiteen en president, directeuren en secretarissen zijn verdwenen. Voor ongeveer drie jaren had daar het befaamde Plainfield-bankbedrog plaats; de directeuren, die slechts voor eenige honderde dollars aan kapitaal bezaten, hadden door de belofte van een aandeel in de winst eenen der eerste wisselaars van Nieuw-York in hun belang gewonnen; deze bragt ook werkelijk meer dan honderdduizend dezer banknoten in omloop, maar nam zich echter wel in acht om een dezer papiertjes eenen nacht over in huis te houden. Volgens de wet moeten de banken elke haar aangebodene banknoot met goud of zilver inlossen; toen er dus, nadat de banknoten uitgegeven waren, geen geld in kas was en de president en directeuren hunne toebereidselen tot de vlugt nog niet voltooid hadden, kwam men, om het onvermogen om te betalen nog eenige dagen geheim te houden, op de vernuftige gedachte om aan de eenige deur der bank twee groote bulhonden vast te leggen, die dan ook met goed gevolg gedurende drie dagen iedereen afschrikten om eene banknoot te gaan inwisselen. Naauwelijks was deze zonderlinge maatregel in Nieuw-York ruchtbaar geworden, of verscheidene personen, die het ongeluk hadden om een gedeelte van dit papier te bezitten, vereenigden zich om den toestand der zaak te onderzoeken. Zij vonden de bulhonden, die zij met geweld moesten verwijderen, en boden den

bediende (*clerk*), het eenigste levende wezen, dat zij in het gebouw aantreffen, hunne banknoten aan; deze trachtte de vroeger door de bank van Engeland tegen de agenten van Napoleon aangewende list in het klein te herhalen en begon de banknoten met vijf-centstukken in te wisselen, maar daar hij begreep, dat hij zelfs zulk eene langzame inwisseling niet lang zou kunnen volhouden, zoo bekende hij alras, dat de bank buiten staat was om te betalen en dat de president en directeuren zich ook reeds over de grenzen van den staat Nieuw-Yersey bevonden.

Wanneer het bekend wordt, dat iemand, die zich hier komt vestigen, eenig vermogen bezit, dan worden er altijd menschen in menigte gevonden, die hem dit of dat beroep aanraden of hem trachten te verleiden tot deze of gene speculatie; men stelt berekeningen op, maakt eenen overslag van onkosten en beschrijft deze ondernemingen als een zeker middel om tot den grootsten rijkdom te geraken. In het eerste jaar van zijn verblijf is de vreemdeling geheel en al buiten staat om het kaf van het koren te ziften en ook in latere jaren moet hij met dergelijke plannen zeer voorzigtig te werk gaan; velen zijn er door tot den bedelstaf gebragt.

Het gedurige streven van elken Amerikaan is om schielijk en zoo mogelijk zonder te werken rijk te worden, hierdoor is zijn hoofd steeds met duizende plannen opgepropt. Soms tijds schijnt het geheele volk door eene speculatie-woede aangetast te zijn en de regeringen der afzonderlijke staten en zelfs het Congres blijven er niet vrij van. Gedurende zulk eene koorts, die gewoonlijk verscheidene jaren aanhoudt, verdubbelt zich de scherpzinnigheid van eenige bijzondere personen, terwijl zij de hoofden van den grooten hoop geheel schijnt te veraten; nadat de ziekte hare verschillende stadiën heeft

doorgelopen , spat de zeepbel plotseling uiteen en dan vinden wij , dat de bovengemelde looze vossen rijk zijn geworden en dat eenige onnoozelen , die er zich te diep hadden ingestoken , geruïneerd zijn , terwijl het grootste gedeelte des volks er iets bij verloren heeft en zich nu bemoeit om het verlies op eene andere wijze te herstellen.

• Eenige jaren vóór mijne aankomst in Amerika heerschte hier op de opgegevene wijze eene schapenwoede. Men geloofde de ontdekking gemaakt te hebben , dat Noord-Amerika bestemd was om de geheele beschaafde wereld met wol te voorzien en om de mededinging van alle andere landen van de markt te verdringen. De drukpers schikte zich naar den geest des tijds: onophoudelijk werd door de duizende dag- en weekbladen de lof der schapenteelt uitgebazuind , op de spreekgestoelten der wetgevende ligchamen en van het Congres werd hetzelfde onderwerp behandeld , men loofde premiën uit en maakte berekeningen , die op het papier vrij wat beloofden en volgens welke ieder schapenfokker een Croesus moest worden. Eenige slimme vogels , die niet zonder vermogen waren , vertrokken dadelijk naar Europa , deden daar onderzoek naar de beste fokkerijen en kochten gedeeltelijk uit onwetendheid en gedeeltelijk uit spaarzaamheid juist niet de beste exemplaren. Deze rammen en ooijen werden ingescheept en landden in Boston, Nieuw-York en Baltimore aan, de drukpers verkondigde het heinde en ver , proeven van de wol werden naar alle staten verzonden en de gelukkige speculanten kregen dikwijls duizend dollars voor eenen ram, die hun tien dollars gekost had; terwijl de dieren, bij de toenmaals nog minder door spoorwegen en kanalen gemakkelijk gemaakte manier van reizen , met groote onkosten naar alle deelen van het

binnenland verzonden werden. Op dezen eersten aanvoer volgden anderen met even gelukkig gevolg, en zoo ging het gedurende verscheidene jaren. Hier en daar waagde het een eerlijke dagbladredacteur om eene zachte waarschuwing te geven, doch zijne stem werd door het snoevend geschrijf der overige bladen verstikt. Eindelijk werd de sluijer opgeligt, en men was niet weinig verwonderd, toen men bemerkte, dat deze dieren en hunne jongen dunne, ligte vachten en eenen zwakken ligchaamsbouw hadden en dat de opbrengst van hunne wol naauwelijks de kosten van het wintervoeder konde goedmaken. De prijs dezer schapen zank hierop beneden dien van het lang- en grofwollige engelsche ras, dat de landbouwers, op geringe uitzonderingen na, ook nu weder alleen aanfokken.

Gedurende mijn vijftienjarig verblijf in Amerika ben ik getuige geweest van twee andere dezer koortsen. In de jaren 1836 en 1837 was het land met banknoten overladen, het crediet was onbeperkt en werd dikwijls op de ligtzinnigste wijze gegeven. Vele steden in het binnenland en aan de kusten groeiden in korten tijd met eene snelheid aan, waarvā Amerika alleen voorbeelden kan aantoonen; de landerijen in de nabijheid dezer steden, welke in perceelen (*lots*) gekocht werden, bragten bovenmatige prijzen op en de eigenaars verzamelden, dikwijls binnen weinige maanden, een onmetelijk vermogen. Opmerkzaam geworden door de ligtzinnigheid, waarmede de perceelen dikwijls op den eenen dag gekocht en op den volgenden voor den dubbelden prijs verkocht werden, kwamen de slimme vogels op de gedachte om het ligtgeloovige publiek op eene nog grovere wijze te bedriegen. Zij kochten hier of daar in de westelijke staten een stuk gronds voor zeer geringen prijs, men maakte zeer fraaije gegraveerde

plannen van eene stad, de nieuwe hoofdstad werd gedoopt, de namen der straten en der pleinen werden er in opgegeven en de drukpers werd omgekocht om het bedrog in de hand te werken, door de buitengewone handelsvoordeelen van de voorgenomene kolonisatie uit te bazuinen en door van tijd tot tijd te verhalen, hoe snel de bevolking der stad toenam. Hoe ongelooflijk het ook schijnen moge, zoo vonden toch de perceelen van deze ingebeelde steden, in het oosten koopers, die slechts uit den droom werden geholpen, als zij naar de plaats reisden, waar hun aangekocht goed gelegen was; als zij in plaats van de opgevijselde stad een oorspronkelijk en maagdelijk woud, in plaats van de straten en pleinen duizendjarige eiken en in plaats van menschelijke inwoners grijze beeren vonden. Ja, men ging zelfs nog verder en verkocht in perceelen de landerijen, die slechts gedurende de ebbe zichtbaar waren en die door den vloed met twaalf voet zeewater bedekt werden; onder anderen werd een arme bloed door eenen visscher, aan wien hij zijn op koper gegraveerd stadsplan vertoonde, met de boot naar zijn aangekocht perceel gebragt, over hetwelk de branding verscheidene voeten hoog heenrolde.

Eenige jaren later scheen het, als zouden wij weldra alle onze, van zulke grove stoffen als wol en boomwol vervaardigde, kleederen wegwerpen en ons in de toekomst slechts in de zachte en glanzende plooiën van zijden kleederen wikkelen. Men had reeds de millioenen berekend, die de aarde ons als schatting zou moeten betalen voor de zijde, die wij meer dan voor eigen gebruik zouden voortbrengen. Even als bij de schapenwoede bemoeiden het Congres en de wetgevingen zich er mede en loofden premiën uit. Deze koorts bood aan de windhandelaars een ruimer veld aan dan

de vroegere; er bestonden in de Vereenigde Staten slechts zeer weinige moerbeziënboomen, en de roode soort, die in onze wouden te huis behoort, was tot voeder onbruikbaar, men moest dus beginnen met plantsoenen van moerbeziënboomen aan te leggen en deze moesten eerst eenige jaren groeijen, voordat er proefnemingen in het groot genomen en de hooggespannene verwachtingen konden teleurgesteld worden. Het was nu het eenvoudigste geweest, wanneer men planten had laten komen van de witte moerbezie, die Italië, Frankrijk en Spanje sedert honderde jaren tot de zijdeteelt gebruikt hebben. Onze financiers begrepen echter, dat deze bron te veel in de buurt lag; de drukpers verkondigde derhalve, dat de witte moerbeziënboom, hoewel niet geheel onbruikbaar, echter niet in vergelijking kwam met de *morus multicaulis*, de soort die men in China gebruikt. Men schreef derhalve om zaad en planten naar China, geheele scheepsladingen vol jonge planten van de *morus multicaulis* kwamen van Canton aan; men beschouwde echter de planten te kostbaar om ze bij het stuk te verkoopen en berekende daarom den prijs naar het getal der bladknoppen, en men vorderde en kreeg voor elken knop van vijftwintig tot vijftig centen. In de beide volgende jaren werden vele duizende acres met moerbeziënboomen beplant, en in plaats dat een landbouwer, even als vroeger, aan zijnen buurman vroeg: hoe het met de tarwe stond, vernam men nu naar de plantsoenen van de *morus multicaulis*. Het in het voorjaar gezaaide zaad was gedeeltelijk opgekomen, maar de jonge scheuten bevroren in den eersten winter tot den grond toe en werden geheel door de vorst vernield; niet veel beter ging het met de planten, ook hier bevroren alle dunne takjes. Met de grootste moeite en met onberekenbare onkosten waren echter na

verscheidene jaren eenige plantsoenen zoo ver gekomen, dat zij eenige duizende zijdewormen konden onderhouden. Nu werden er eijeren besteld, huizen gebouwd om de zijdewormen te voeden, en Italianen en Franschen, die beweerden volkomen met de zaak bekend te zijn, met hooge bezoldigingen aangesteld; nieuwe werktuigen om de popjes te ontwikkelen werden uitgevonden, de uitvinders verkregen octrooi en elkeen was in gespannene verwachting.

De uitslag van het eerste jaar sloeg zelfs de grootste dreamers ter neder, het tweede jaar vertoonde de onderneming in haar waar licht; zij mislukte geheel en al, en men zag ten duidelijkste, dat wij door onze hooge arbeidslooenen in deze nijverheid niet met andere landen konden wedijveren. De geplante boomen werden uitgeroeid en verbrand, in hunne plaats werd er weder mais verbouwd en de huizen, die voor de voeding der zijdewormen bestemd waren, werden als korenschuren gebruikt. De eerste handelaars in moerbeziënboomen waren rijk geworden, eenige onvoorzigtigen hadden hun geheel vermogen verloren en de meesten hadden er iets bij ingeschoten en verwonderden zich nu, dat zij zoo dom hadden kunnen zijn: In een ander land zouden de gevolgen van eene zoo wijdomvatende speculatie-koorts veel verschrikkelijker geweest zijn, wij zijn ze in weinige jaren weder te boven gekomen.

Men kan den vreemdeling niet genoeg aanraden om zich voor deze, gedurig terugkeerende speculatie-epidemie in acht te nemen; de zaak is dikwijls zoo verlokkelijk, dat ik, die op tweeënveertigjarigen leeftijd weinig jeugdig vuur meer heb overgehouden, in het vorige jaar alleen door het gezond verstand mijner vrouw werd teruggehouden van mij aan de karavanen naar Californië aan te sluiten. Dit is de hedendaagsche koorts en zal

vele menschen rijk maken, maar nog meer tot den bedelstaf brengen. Daar de zaak eene reeks van jaren zal aanhouden en zeer geschikt is om de hoofden van jong en oud, ook in Europa, op hol te brengen, zoo wil ik hier eenige narigten mededeelen, die gedeeltelijk uit officiële stukken getrokken en mij ten deele medegedeeld zijn door kundige en onkundige lieden, die in het Eldorado geweest zijn en voor wier waarheidsliefde ik mij borg stel. De ontdekking van het goud in Californië en de eerste hierop gevolgde gebeurtenissen zullen wel bekend zijn, de europesche dagbladen zullen niet in gebreke gebleven zijn om ze breedvoerig aan hunne lezers te verhalen; bij ons verwekten deze berigten eene ontzaggelijke spanning. De bovenmatige prijs van alle levensmiddelen en van alle andere benoodigdheden, in het goudland, was de eerste aanleiding, waardoor de handelswereld in het oosten in beweging gebragt werd. Ieder schip, dat men in het eerste oogenblik magtig kon worden, werd met voortbrengselen beladen, en reeds in de maanden november en december 1848 stevenden meer dan honderd schepen naar St. Francisco. De prijs van een vat meel van twee honderd pond was toen in Nieuw-York vijf dollars, in St. Francisco werd het voor vijftig tot vijfenzeventig dollars verkocht, de vracht konde niet meer dan drie dollars bedragen; de prijzen van alle andere artikelen stonden in dezelfde verhouding: wie kon er dus aan twifelen, dat eene ongehoorde winst deze ondernemingen moest beloonen?

In alle steden der Unie kwamen vereenigingen tot stand, die zich zelve wetten gaven, ten gevolge van welke de medeleden gezamenlijk zouden reizen en arbeiden en dan, na de opbrengst van den arbeid onderling verdeeld te hebben, ook weër gezamenlijk naar

hunnen geboortegrond zouden terugkeeren. Deze vereenigingen hadden, om hare bestemming te bereiken, de keus tusschen drie wegen. De eerste voert om Kaap Hoorn, de zuidelijkste punt van Amerika, heen. Deze heeft het voordeel, dat hij geheel over zee gaat en hierdoor aan den kolonist gelegenheid geeft om zonder groote onkosten zijne pakkaadje mede te nemen en zelfs nog eenige koopwaren, die hij in Californië denkt te kunnen verkoopen. Daar het vervoer zoo veel grooter was, zoo werden de plaatsen natuurlijk ook verhoogd, en stegen tot op tweehonderd dollars voor eene tusschendeeksplaats. De reizigers werden daarenboven tot de kleinst mogelijke ruimte beperkt, zoodat ieder, die eene lange zeereis gemaakt heeft, wel zal kunnen begrijpen, welk lijden de passagiers uit te staan hadden op eene reis, die ten minste zes maanden, maar soms ook acht maanden en langer duurde. Op de hoogte van Kaap Hoorn draagt het onafgebroken ruw en stormachtig weder er nog toe bij om den toestand niet bijzonder benijdenswaardig te maken. De bewoners der zee-staten waren hiermede zeer goed bekend, maar verkozen dezen weg, om het meerdere gemak voor het goederen-vervoer en om de meerdere goedkoopheid, toch boven de beide anderen, die buitendien ook niet met rozen bestrooid zijn. Vele vereenigingen ontstonden er, die gezamenlijk een schip kochten of huurden, en van 1848 tot 1850 hebben meer dan achthonderd gedeeltelijk met passagiers, gedeeltelijk met goederen beladene schepen onze havens verlaten. Het getal der reizigers op deze schepen kan men op vijftigduizend, de waarde der verzondene goederen op zestig millioenen dollars berekenen.

De tweede weg, over de landengte van Panama, is de helft korter, maar heeft wederom andere onaan-

genaamheden, die dit voordeel nog overtreffen. Bij de monding van eenen stroom ontstaat door de wederkerige tegenwerking van den vloed en van het rivierwater eene damvormige ondiepte (*bar*); zulk eene ondiepte maakt de haven bij Chagres tot eene der slechtste ter wereld, zij heeft slechts van zes tot zeven voet water, een gebrek, dat nog vermeerderd wordt door een bijzonder af- en toestroomen en door de hierdoor veroorzaakte altijddurende verandering van het vaarwater. In vroegeren tijd vermeden de schepen deze kust zoo veel mogelijk en alleen de hoop op zulke groote winsten, als men hier kon verwachten, was in staat om de zeelieden over te halen zich aan het gevaar bloot te stellen; niettegenstaande alle mogelijke voorzigtigheid, heeft men het steeds aan Gods goedheid alleen te danken, wanneer een schip hier niet strandt. De groote handelshuizen, die de gevaren van dezen togt wel kenden, maar die ook bekend waren met den karakters trek van hunne landslieden, om een eenmaal opgevat voornemen op de snelst mogelijke wijze uit te willen voeren, begrepen dadelijk, dat deze weg door de meer bemiddelde klassen zoude*gekozen worden, daar de stoomkracht het mogelijk maakte, hem in vier weken, van Nieuw-York tot St. Francisco, af te leggen. Er kwam dan ook weldra eene vereeniging van kapitalisten tot stand, die zes stoombooten gedeeltelijk kocht en ten deele zoo schielijk mogelijk liet bouwen. De eersten werden om Kaap Hoorn naar Panama gezonden en zouden, op vaste dagen, elke maand van St. Francisco naar Panama varen en dan geregeld de reizigers, die met de drie andere booten van Nieuw-York naar Chagres waren gereisd, van daar weder naar Californië vervoeren. Dit plan, hoe vernuftig ook uitgedacht, werd echter door verschillende onvoorziene gebeur-

tenissen in de uitvoering grootelijks verstoord. Toen de stoombooten, die om Kaap Hoorn voeren, zoo lang in zee geweest waren, dat men denken konde, dat zij Panama ter zelfder tijd zouden bereiken, als de van Nieuw-York over Chagres vertrokken passagiers, bragt men ook deze laatste linie in werking. De deelhebbers der maatschappij hadden zich niet bedrogen, hunne stoombooten werden opgepropt met passagiers, die hun vijfhonderd dollars vracht moesten betalen en die daarvoor dan ook briefjes kregen voor de stoombooten van Panama naar St. Francisco. Duizenden werden op deze wijze te Chagres aan land gezet. — Chagres ligt op den negenden graad noorder-breedte en heeft eene bevolking van achthonderd inwoners, zamengesteld uit negers en basterd-indianen, die in ellendige, uit ongebakken steenen gebouwde huizen wonen. Zelden waren er reizigers over de landengte getrokken, die hier slechts eenenvijftig mijlen breed is, zoodat deze halve wilden niet wisten, wat zij van dit onverwacht voornaam bezoek denken moesten. Hoewel zij in de diepste onkunde verkeerden, leerde het instinct hen toch om zoo veel voordeel mogelijk uit deze gebeurtenis te trekken; zij waren doodarm, maar verkochten het weinigje, dat zij in voorraad hadden, tot ongehoorde prijzen. De plaats ligt, zoo wel als de gansche omstreek, laag en is zeer moerassig; de, onder deze omstandigheden, welig tierende en dan verrottende plantengroei der keerkringen doet boosaardige pest-dampen ontstaan, zoodat ieder vreemdeling door doodelijke koortsen wordt overvallen, wanneer hij zich aan de nachtlucht blootstelt. Dit gaf eene nieuwe bron van winst; de inwoners verhuurden voor de dagen, die er toe benoodigd waren om alle reizigers verder te vervoeren, voor grof geld hunne van allerlei vuilnis stinkende en van allerlei on-

gedierte wemelende hutten. De weg over de landengte voert eerst dertig mijlen de rivier Chagres op, deze reis wordt afgelegd in kleine booten, die door twee Indianen met boomen worden voortgeschoven en die van twee tot vier reizigers en eenige honderde ponden pakkaadje kunnen bevatten; in den regel wordt deze togt in vier dagen afgelegd. Er waren natuurlijk geene booten genoeg voor zulk een groot getal menschen voorhanden, de prijs van het vervoer, dat vroeger slechts vier dollars kostte, steeg nu tot veertig dollars en ieder, wien het gelukte voor dezen prijs uit den verpesten dampkring van Chagres te komen, mogt zeer tevreden zijn. Om zich tegen de brandende hitte der zonnestralen te beschutten, had men op de booten over vier stokken eene van allerlei lappen gemaakte tent gespannen, maar, daar het in Chagres gedurende den regentijd onophoudelijk regent en gedurende den droogen tijd van het jaar ten minste twee- of driemaal daags, zoo werden de reizigers en hunne pakkaadje dagelijks doorweekt. Na verloop van vier dagen vol ellende, stapte men te Cruces aan wal; van hier legt men de laatste eenentwintig mijlen naar Panama over het gebergte af.

Slechts hij, die bergpaden gezien heeft, welke door muilezels begaan zijn, kan zich eene voorstelling maken van dezen weg. De achter elkander gaande dieren hebben namelijk de gewoonte om steeds in de voetstappen van hunne voorgangers te treden, en deze gewoonte heeft op den langen duur deze voetstappen ter diepte van anderhalf of twee voet in de weeke rots gegraven. Men stelle zich nu eene diepe, naauwelijks vier voet breede rotskloof met zeer steile wanden voor, op den bodem het muilezelpad met de, op botervaten gelijkende, gaten, deze gevuld met water

en met het van de rotswanden afgespoelde slijk, dat met elken tred van het muildier tien voet in de hoogte naar alle kanten heen spat, en men zal zich een denkbeeld kunnen vormen van de eenentwintig mijlen, die men van Cruces naar Panama moet afleggen. Wanneer de weg echter zoo mogelijk nog ellendiger geweest was, dan zouden onze reizigers zich evenwel nog gelukkig geprezen hebben, wanneer zij slechts de middelen hadden gehad om de reis voort te zetten; in Chagres had men gebrek gehad aan booten, het gebrek aan muildieren in Cruces was, daar ieder reiziger er twee voor zijne pakkaadje benoodigd was, nog veel grooter. De inwoners maakten ook hier van de omstandigheden gebruik, vorderden als huur voor elk muildier, in plaats van vier, vierentwintig dollars, zonden in de omstreken om muilezels en bedienden zich van elk klein afgejakkerd indiaansch paardje (*mustang*), en echter hield het weken aan voordat de geheele karavaan vervoerd konde worden. Cruces is een plaatsje, dat veel op Chagres gelijk, echter nog wat kleiner, vuiler en ongezonder. Hier moest men dus weer in de modderhutten kwartieren betrekken en ze duur betalen. Nu begonnen de meesten berouw te gevoelen, en was het mogelijk geweest om het gebeurde ongedaan te maken, dan hadden onze avonturiers gaarne weder in Nieuw-York gezeten en afstand gedaan van hunne gouden droomen. Eenigen keerden werkelijk terug, een ander gedeelte bezweek onder de koortsen, die zij zich op den hals gehaald hadden door zich bloot te stellen aan de nachtlucht en door het onmatig gebruik van watermeloenen, bananen en andere zuidelijke vruchten, die ongelukkig het eenige voedsel waren, dat zij konden bekomen. Anderen schaamden zich om nu terug te keeren, daar zij vreesden te huis door hunne bekenden

uitgelagchen te zullen worden, en wederom anderen hadden zich dit gaarne willen getroosten, maar hun ontbraken de middelen hiertoe, daar zij al hetgeen zij bezaten er aan gewaagd hadden om het Eldorado te bereiken, en zij waren dus nu genoodzaakt om zich aan de gevolgen te onderwerpen. Aan iedere ellende in dit leven komt een einde, zoo ook in Cruces; na eene harde geduldsbeproeving werd Panama bereikt.

Dit is eene naar spaanschen stijl stevig gebouwde stad met eenige duizende inwoners en in alle opzigten een paradijs in vergelijking met Chagres en Cruces. Toen onze reizigers hier echter aankwamen, had men nog niets van eene stoomboot gehoord. In Panama kan men zonder twijfel menschelijk leven, maar daarvoor moest men in de logementen 's daags vijf dollars de persoon betalen, en zelfs in armoedige privaat-huizen konde men voor niet minder dan twee dollars kost en inwoning verkrijgen. Dit was voor de meesten eene zeer treurige omstandigheid, daar zij niet op dit oponthoud gerekend hadden en daar hun geld op de reis van Chagres door allerlei knevelarijen zeer verminderd was; eenigen waren geheel van middelen ontbloot en moesten het medelijden van hunne landslieden inroepen om de noodzakelijke levensbehoefte te verkrijgen.

Weken verliepen er, het lage zandige zeestrand bij Panama was van den vroegen morgen tot den laten avond met ongelukkigen bedekt, die door lange en korte verrekijkers den gezigteinder naar alle rigtingen gadesloegen. Ondertusschen ankerden er op de reede eenige zeilschepen, die door de aanbiedingen der bemiddelde reizigers overgehaald werden om met passagiers naar Californië te zeilen; verscheidene waaghalzen kochten kleine kust-vaartuigen, die echter geheel buiten staat waren om eenen storm in volle zee te trotseren,

en zeilden uit. De toestand der armoedige reizigers, die nu niet meer door hunne rijkere medeburgers konden ondersteund worden, werd nog drukkender, zij waren in een gevaarlijk klimaat, zonder voedsel en huisvesting en menige steel van een houweel, die gekocht was om den eigenaar tot eenen Croesus te maken, werd nu op de zandduinen verbrand om eenen kikvorsch of mossel te braden, waarvan de honger eene lekkernij maakte. De stoomboot, die onderweg door een gebrek in het stoomwerktuig was opgehouden, kwam eindelijk aan en verlost diegenen van de ongelukkigen, welke nog niet door al hun lijden ten grave waren geslept.

Niettegenstaande de treurige berigten, die deze landverhuizers naar Nieuw-York zonden, gaf men echter dezen weg niet op; men hoopte, dat het vervoer te land beter en door meerdere mededinging ook goedkooper zoude worden, en men rekende er nu stellig op, dat de stoomboot, die de eerste passagiers had opgenomen, van nu af regelmatig de reis van St. Francisco naar Panama en weder terug zoude afleggen. Honderde passagiers werden op nieuw te Chagres aan land gezet, even als de vorigen bij het overtrekken der landengte opgeligt en in Panama opgehouden, daar de matrozen in St. Francisco weggelopen waren en het den kapitein eerst na verscheidene weken gelukte om tegen een buitensporig hoog loon zoo vele matrozen aan te werven, als er volstrekt noodig waren om het schip te besturen. Hoewel alle zes stoombooten tegenwoordig in werking zijn, zoo is het echter tot den huidigen dag niet mogelijk geweest om eene volkomene regelmatigheid te bereiken. Wanneer alles medeloopt, kan men hier langs van onze oostkust uit in vier weken te St. Francisco zijn; dit alleen zal dezen weg nog altijd boven de anderen doen verkiezen, hoe-

wel hij zeer kostbaar is en de reiziger slechts honderd pond aan pakkaadje mag medenemen.

De derde en laatste weg eindelijk is de landweg. Daar men hem in korteren tijd kan afleggen dan de reis om Kaap Hoorn en er bovendien nog eenige voordeelen aan verbonden zijn, die ik later zal opgeven, zoo werd hij door het grootste getal avonturiers uit de middel- en westelijke staten verkozen. Tot eene juiste beoordeeling van het grondgebied der Vereenigde Staten en van den tegenwoordigen en toekomstigen toestand van het grondeigendom is het noodig, het land te kennen, waardoor deze weg loopt; daarom wil ik trachten, het duidelijk aan den lezer te beschrijven. De oorspronkelijke bodem van Noord-Amerika bestond uit woudland en uit door de natuur voortgebragte weidevelden (*prairie*). Alle staten ten zuiden van Ohio, van den Atlantischen Oceaan tot aan de Mississippi, waren met een oorspronkelijk woud bedekt, dat slechts hier en daar door kleine moerassige prairiën werd afgebroken; ten noorden van Ohio vond men dezelfde vorming van de kust tot aan de landstreek, die tegenwoordig den staat Indiana uitmaakt, waar men reeds eenige groote verdroogde prairiën aantreft; in Illinois bestaat het land grootendeels uit zulke natuurlijke weidevelden, terwijl Wisconsin in het noorden wederom bijna niets dan woudland oplevert. Ten westen van de Mississippi bestaan de kortelings eerst gevormde staten Louisiana, Arkansas en Missouri eveneens bijna uitsluitend uit woudland, terwijl men in Iowa bij afwisseling woudland en prairiën vindt. Langs de westelijke grens van de vier laatstgenoemde staten loopt nu eene landstreek van 1000—1500 mijlen breedte tot aan het rotsgebergte (*rocky mountains*), dat geheel Noord-Amerika van het noorden naar het zuiden, op eenen

afstand van 300—500 mijlen ten oosten van den Stillen Oceaan, doorsnijdt. In deze onmetelijke landstreek vindt men bijna in het geheel geene boomen, in de rivierlaagten van de Missouri, de Arkansas, de Roode rivier en van de kleinere rivieren, die zich in deze stroomen ontlasten, treft men in de nabijheid der staten nog eenige bosschen aan, maar meer naar het westen verdwijnen ook deze en eenige kommerlijke, mismaakte wilgen, die men bij de rivier-oevers vindt, zijn het eenige gewas, dat den reiziger in deze woestenij eenen boom herinnert.

De gansche landstreek bestaat uit lage, op golven gelijkende heuveltjes, die alle dezelfde hoogte hebben, waardoor men belet wordt, over den naastbij zijden heuvel heen te zien. De bodem dezer wildernis kan in drie verschillende klassen verdeeld worden. De eerste, ongeveer tweehonderd mijlen breede streep langs de westelijke grenzen van Louisiana, Arkansas, Missouri en Iowa, waar men, zoo als ik vermeld heb, aan de rivier-oevers nog eenig boomgewas vindt, heeft eenen diepen vruchtbaren bodem en is in staat om alle onder den betrekkelijken breedtegraad te huis behoorende vruchten en graansoorten voort te brengen, maar desniettemin zou de amerikaansche landbouwer er slechts ten deele gebruik van kunnen maken, daar de landbouw hier voor de omheiningen der velden veel hout benodigd is. Men zoude dit gebrek wel is waar door plantsoenen van acacia's en andere snel groeiende houtsoorten, die hier goed voort willen, kunnen verhelpen, maar deze gansche landstreek is door de regering der Vereenigde Staten onherroepelijk afgestaan aan de indiaansche stammen, die vroeger ten oosten van de Mississippi woonden. De centrale regering heeft aan elken stam zijne grenzen aangewezen en heeft hare beste krachten

aangewend om ze voor de beschaving te winnen en om van jagers herders en landbouwers te maken. Zij betaalt sedert eene reeks van jaren jaarlijks een hoofdgeld voor elk der verschillende stammen, onderhoudt op eigen kosten schoolmeesters, smeden en eenige andere nuttige handwerkslieden en heeft ze, toen zij zich in die streek vestigden, van de noodige landbouwgereedschappen en huisdieren voorzien. Eenige stammen hebben, niet-tegenstaande deze loffelijke pogingen, hunne vorige woestheid en hun rondzwervend jagersleven behouden, anderen daarentegen, zoo als de Creeks, de Choataws en de Cherokees, hebben loffelijke vorderingen gemaakt, zijn tegenwoordig landbouwers en hebben hun vorig opperhoofds-stelsel afgeschaft en zich grondwetten gegeven, welke op die der Vereenigde Staten gelijken en die voor hun tegenwoordigen toestand passen. Kluchtig luiden de verhalen van hunne eerste schoolmeesters: deze konden de jonge heeren der wouden slechts daardoor er toe brengen om het A B C te leeren, doordien zij de letters op kleine bordjes schilderden en er de jeugd met pijl en boog naar lieten schieten. Dit gedeelte der wildernis is met twee voet hoog prairiegras bedekt; heeft men dit doorgereisd dan komt men aan de tweede, vijfhonderd mijlen breede streek. Hier is de bodem sterk vermengd met graauw kiezelgruis, 't welk zoo hard is, dat men er de tentpalen slechts met de grootste moeite in kan slaan. Deze zoo uitgebreide streek is geheel ongeschikt om bebouwd te worden, maar brengt toch in haren natuurlijken toestand een van twee tot drie duim hoog, wel dun, doch zeer voedzaam prairiegras voort; men ziet er boom noch struik en daarom is zij in den zomer de weidegrond der buffels, die men er tegenwoordig nog in kudden te zamen ziet, die de gansche landstreek schijnen te bedekken. Heeft men

deze vijfhonderd mijlen achter den rug, dan komt men aan de derde van 300—500 mijlen breede streek, die tot aan het rotsgebergte loopt. Dit gedeelte kan men als de amerikaansche Sahara beschouwen. De bodem bestaat niet uit zand, maar uit graauw vast ineengedrongen kiezelgruis; alle plantengroei houdt hier op, en vond men niet aan de oevers van eenige rivieren hier en daar smalle strepen kommerlijk prairiegras, dan zoude het voor menschen en dieren letterlijk onmogelijk zijn om over land den Stillen Oceaan te bereiken. Is de reiziger uit deze landstreek op de eerste hoogten van het gebergte aangekomen en wendt hij het oog naar het oosten terug, dan heeft hij een beeld van woeste eenzaamheid voor zich, zoo als er op de aarde niet vele gevonden worden. De eeuwige stilte van deze woestenij wordt slechts afgebroken door het gehuil van eenen verdwaalden wolf en door den hoefslag van het van honger en dorst bijna bezwijkende muilddier, dat den reiziger door de wildernis droeg. In de door het gebergte gevormde dalen wordt de plantengroei weêr beter, maar is toch nog armzalig genoeg. Men heeft veel van de vruchtbaarheid van Oregon en Californië opgegeven, de schrijvers hadden hierbij echter óf een persoonlijk belang, óf zij waren over zee gekomen, hadden zich eenen tijdlang op eene plaats opgehouden, waar de rivieren door de vorming van den grond hadden kunnen aanslibben, en dachten, dat het gansche land met deze oasis overeenkwam. De eenvoudige waarheid is, dat negen tiende deelen dezer landen eenen bodem hebben, die nooit voor de bebouwing zal kunnen gewonnen worden; een blik op de vorming van het land ten oosten en ten westen van het rotsgebergte verklaart deze daadzaak; wij vinden namelijk, dat de stroomen, die hunne monding in den

Stillen Oceaan hebben , in hunnen loop van twee- tot vierhonderd mijlen , van dezelfde hoogte moeten vallen, als de oostelijke rivieren , die, op eene lengte van twee- tot vierduizend mijlen langzaam naar de golf van Mexico voortrollen. Ten gevolge van deze vorming springen de stroomen van Oregon en Californië van waterval tot waterval naar beneden , sleuren in hunne woedende vaart alle vruchtbare aarde, die zich anders in de dalen konde nederzetten , mede naar zee en zijn slechts dicht bij hunne monding bevaarbaar, terwijl zij alleen hier en daar eenige aanslijkingen hebben kunnen vormen.

Californië heeft zonder twijfel eenen zeer grooten rijkdom in mineralen ; wie echter gelooft , dat het stofgoud onuitputtelijk is , bedriegt zich zeer. Men kan meer dergelijke gebeurtenissen in de geschiedenis aantoonen. In de eerste helft der vorige eeuw werd in een rivierdal van Brazilië eene goudlaag ontdekt ; vele slaven , die daar arbeidden, werden in staat gesteld om hunne vrijheid te koopen ; een groot aantal menschen werd binnen weinige jaren rijk en in één jaar verkreeg men voor twintig millioenen aan goud ; na eene reeks van jaren was het goud verdwenen en is nu nog wel op dezelfde plaats te vinden , maar in zulke kleine hoeveelheden , dat het den arbeid niet meer beloont. Hetzelfde zal ook met Californië plaats hebben. Wanneer het goudwasschen door afzonderlijke personen de moeite niet meer beloont, zal het nog gedurende lange jaren voor de wetenschappelijk gedrevene mijn delving winst opleveren , maar dan wordt het voordeel aan de arbeidende klasse ontnomen en valt in handen van de groote kapitalisten , daar de werktuigen , welke dienen om het water uit de mijn-galerijen te putten en om ander noodzakelijk werk te verrigten, benevens het kapitaal , om de werkzaamheden te bekostigen , een

voorschot vorderen van honderdduizenden of millioenen dollars. Californië valt dan in den rang der bergwerkdistricten, zoo als men in Mexico, Peru en in verschillende gedeelten van Europa aantreft, en wordt een armoedig land, daar het reeds nu naauwelijks in staat is om zijne vroegere bewoners en den toevloed, die het in den laatsten tijd uit alle mogelijke landen gekregen heeft, te onderhouden. De dagelijksche opbrengst van het goudwasschen is wel is waar tot nu toe nog niet verminderd, daar men altijd wederom nieuwe lagen gevonden heeft, maar de oorden, waar men in het begin het goud vond, zijn toch reeds uitgeput.

In vroegeren tijd trok eene vereeniging van kooplieden jaarlijks van Missouri uit in eene zuid-westelijke rigting de wildernis door. Deze kooplieden vereenigden zich volgens afspraak in Independence, een klein plaatsje aan de Missouri bij de westelijke grens van den staat Missouri. Zij bragten daar hunne goederen in booten, verzamelden zich tegen het eind van de maand Mei en kochten van de inwoners van het stadje de voor den togt benoodigde wagens, ossen en muil dieren; de geheele omstreek bestond van deze zich jaarlijks herhalende uitrusting. De karavaan bestond gewoonlijk uit verscheidene honderde met goederen beladene wagens, die voor de markt van Santa-Fé in Nieuw-Mexico bestemd waren; de kooplieden sloten zich naauw aan elkander en kozen eenen kapitein en andere gezagvoerders, aan wie men gedurende den togt onbepaaldelijk moest gehoorzamen; aan iederen wagen werd eene plaats in den marsch aangewezen, die hij niet verlaten mogt, en door de ondervinding wijs geworden reisden zij en kozen zij hunne legerplaatsen volgens zekere krijgskundige regels om zich te beveili-

gen tegen de aanvallen der vijandelijke Indianen , die op hunne kleine paardjes door de geheele wildernis rondzwerven. Des nachts werd door ' middel van de wagens eene verschansing opgericht in den vorm van eenen gelijkzijdigen vierhoek , de kostbaarste last- en trekdieren moesten in het vierkant hun voedsel zoeken, de overigen werden ongeveer twintig schreden buiten de verschansing aan lange touwen vastgebonden om hun gelegenheid te geven om te weiden ; tusschen de buitenste rij der dieren stonden of lagen de schildwachten en hadden de kogelbuks met gespannen haan in de hand; welke stelling zij ook mogten kiezen , zoo was het hun echter bevolen om die gedurende het uur der wacht roerloos te behouden , om aan de Indianen niet door eene beweging van het ligchaam hunne tegenwoordigheid te verraden. De togtgenooten verlieten de westelijke grenzen van Missouri in het begin van juni, wanneer het prairiegras reeds genoegzaam voeder voor de dieren oplevert , legden den weg naar Santa-Fé in zes weken af , verkochten daar hunne koopwaren en keerden in den herfst langs denzelfden weg naar Missouri terug. Eene grondige, door vele reizen verworvene kennis van het land, de bekendheid met alle toevallen , die op eene reis door de wildernis kunnen gebeuren, en van alle middelen, die op zulk eenen verschrikkelijk vervelenden togt dienstig zijn om het leven te bewaren en om de onvermijdelijke onaangenaamheden eenigzins te verzachten , maakten deze jaarlijksche togten , hoewel niet tot plezier-reisjes, echter toch dragelijk en tamelijk veilig , daar de Indianen vroeger tot hun nadeel geleerd hadden , dat men zulk eene goed gewapende karavaan niet straffeloos aan konde vallen.

Vóór 1849 hadden slechts eenige zendelingen en natuuronderzoekers, benevens de pelsjagers, de zuiver

westelijke rigting van Missouri naar Californië gevolgd. Deze laatsten zijn in dienst óf van de Hudsons-baai- óf van de Pels-compagnie, die beide, de eerste in het noorden, de tweede in het zuiden, op eenen afstand van eenige honderde mijlen kleine magazijnen hebben opgericht. Eenige van deze posten zijn op geschikte plaatsen verscheidene honderde mijlen ver in de wildernis opgericht; men noemt ze zeer teregt-forten, daar zij, even als de burgten in de middeleeuwen, altijd gereed moeten zijn om eenen plotselingen overval af te slaan. Zij hebben zware, van ongebrande baksteen en gebouwde muren en zijn met kleine bolwerken voorzien, waarin kleine met kartetsen geladene houwitzers geplaatst zijn, waarnevens de wacht staat, die de brandende lont geen oogenblik uit de hand legt; zij zijn in verschillende pleinen verdeeld van welke het buitenste als markt gebruikt wordt. Slechts een bepaald getal Indianen wordt op het plein toegelaten om handel te drijven, de anderen moeten buiten den muur wachten; tot meerdere zekerheid wordt het plein nog door een geladen stuk geschut bestreken. De prijzen, waarvoor de voor de indiaansche markt bestemde voorwerpen, zoo als: wollen dekens, bijlen, messen, vuursteen, kruid en lood enz., verkocht worden, zijn zeer hoog; de Indiaan moet gewoonlijk het tiendubbele en dikwijls het vijftig- en honderdvoudige betalen van hetgeen het artikel in de Vereenigde Staten kost. Brandewijn wordt niet aan de Indianen verkocht, daar eene afwijking van dezen regel bloedige gevolgen zoude hebben; de beschonkene Indiaan is altijd strijdlustig en dorst naar bloed. Aan de blanke pelsjagers wordt brandewijn verkocht, maar zij moeten vier dollars voor het *quart* *) betalen.

*) Een *quart* is iets meer dan eene Ned. kan.

Deze pelsjagers vormen eene eigenaardige en belangwekkende volksklasse: gedeeltelijk zijn zij in de wildernis of op de uiterste grenzen der westelijke staten geboren, gedeeltelijk zijn het menschen, die in de stormen van het leven schipbreuk geleden en het geloof aan de menschheid verloren hebben en die nu menschen-schuw en met gebrokene harten het overschot hunner dagen wijden aan het jagtleven in de wildernis, waar het onophoudelijke gevaar en de noodzakelijkheid om zelf voor alle levensbehoefden te zorgen, het nadenken belet en de smart lenigt. Zeer zelden is het nog gebeurd, dat menschen uit de eerste en zelfs uit de tweede klasse in de beschaafde wereld terugkeerden, wanneer zij eenige jaren in de woestenij hadden doorgebracht; eene uitzondering hierop levert Houshon, de vorige president van Texas, op, die tegenwoordig door dien staat als senator naar het Congres is gezonden en die zeven volle jaren met de Indianen jaagde. Komen deze menschen toevallig in de nabijheid van eene kolonie, dan doet elke bijlslag hun oor onaangenaam aan, daar zij het als eene aanranding van hun eigendom beschouwen. Een of twee indiaansche paarden, eene kogelbuks met kruid en lood, eenige beerenvellen, benevens eenige wollen dekens, maken hunne gansche bezitting uit; het merg van de buffelbeenderen is hunne boter, het in lange dunne strepen gesneden en vervolgens gedroogd buffelvleesch is hun brood en de tong of de bult van eenen pas geschoten buffel, of anders de antilope, strekken hun tot gebraad. Zij zijn somtijds, en in dit geval meer-malen met eene indiaansche vrouw, getrouwd; de vrouw en de kinderen, wanneer die er zijn, volgen hen op al hunne togten; het voorjaar, de zomer en de herfst worden tot jagen besteed, in den winter begeven zij zich naar een der bovengemelde handelsposten of ten

minste in de buurt er van, verkoopen hunne pelzen en verteren er gedurende het ruwe jaargetijde alle hunne verdiensten, zoodat zij in het volgende voorjaar weêr doodarm naar de wildernis terugkeeren. Zij komen in hun gansche wezen den Indiaan zoo nabij, dat het moeilijk is om ze van dezen te onderscheiden, hunne gelaatskleur is slechts eene naauwelijks merkbare schakering lichter en hunne zintuigen zijn door oefening en door het altijd aanwezig zijnde gevaar even zeer gescherpt als die van den Indiaan. Hun vast morgengebed is: „God verhoede, dat de blanke verder naar het westen doordringe.”

Zijt getroost, gij blanke zonen der wildernis en gij ook roode zonen der wildernis, zijt getroost, de godheid heeft zelve de grenzen afgebakend en aan de beschaving gezegd: „tot hiertoe en niet verder.” De ploeg zal nooit in de met kort gras begroeide prairie, noch in de meer westelijk gelegene woestijn eene vore snijden; deze van noord tot zuid tweeduizend mijlen lange en van oost tot west bijna duizend mijlen breede streek blijft voor eeuwig uw erfdeel en uwe naneven zullen nog even als gij op hunne vlugge rossen onder de buffelkudden jagen, den besten os uitzoeken en in vollen ren nederschieten; zij zullen nog even als gij de vlugge antilopen vervolgen, den sluwen bever in den val lokken en den kamp op leven en dood wagen met den magtigen grijzen beer, den koningstijger der amerikaansche wildernis, die niet uit honger, maar uit bloeddorstigheid moordt en die nooit voor eenen vijand terugdeinst.

Zoude men wel kunnen gelooven, dat een redelijk wezen ooit op de gedachte kon komen om door zulk eene landstreek eenen spoorweg aan te leggen? — Het is echter gebeurd. — Bijna in alle grootere steden der

Unie hebben opgewondenē lieden in de laatste maanden tot dit doel vereenigingen gehouden. Men was echter verstandig genoeg om in te zien, dat het moeite zoude kosten om de aandeelen der onderneming aan den man te brengen en men onderteekende daarom hoogdravende verzoekschriften aan het Congres, dat de regering het op zich zoude nemen; men beweert er in, dat, na de voltoojing van dit werk, de wereldhandel zich zal zamentrekken in St. Francisco en in Nieuw-York en dat geen schip meer om Kaap Hoorn en om de Kaap de Goede Hoop zal zeilen. — Onzin. — Hoe vele millioenen zoude de aanleg van eenen spoorweg wel kosten door eene landstreek van duizend mijlen breedte, waar men boom noch struik vindt, waar de arbeider geen voedsel, geen hout, geene kolen, geene brandstof hoegenaamd en dikwijls op eenen afstand van honderde mijlen geen druppel water vindt? Welke som zoude het jaarlijksch onderhoud wel kosten in een land, dat naar alle menschelijke berekeningen voor eeuwig tot onvruchtbaarheid gedoemd is? Welke vracht zoude men wel voor honderd pond goederen van St. Francisco naar Nieuw-York moeten vorderen, wanneer men de kosten van onderhoud zoude willen dekken en wanneer de aanlegskosten ook slechts de matigste interest zouden geven?

Dubbel waanzinnig schijnt dit plan; wanneer men weet, dat, zoo als de laatste opmetingen bewijzen, door de landengte van Panama door middel van het meer Nicaragua voor de grootste zeeschepen een kanaal kan worden gegraven; daar, waar het gebergte moet worden doorgegraven, vormt het eene bergengte, die slechts eenige honderde voeten hoog is, en de geheele lengte van het eind, waar men met moeilijkheden zal te worstelen hebben, bedraagt slechts twintig mijlen.

Dit werk is wel is waar ook geen kinderspel, maar het voordeel zal onberekenbaar zijn, en daar de beide grootste handeldrijvende volkeren der aarde, Engeland en Amerika, zich in den laatsten tijd veel aan de zaak hebben laten gelegen liggen, zoo lijdt het geen twijfel, of de onderneming zal begonnen en voleindigd worden. Geen schip zal zich dan meer blootstellen aan het ijs en aan de stormen van Kaap Hoorn om naar den Stillen Oceaan te komen, en de schatten van Azië, Nieuw-Holland en van de oostkust van Afrika zullen langs dezen weg naar Amerika gevoerd worden. Ons verstandig Congres zal ondertusschen de spoorweg-verzoekschriften ontvangen, lezen en onder de tafel werpen.

Wat ook ooit in latere jaren het lot moge zijn van de spoorwegplannen, zoo veel is zeker, dat de avonturiers uit de middel- en westelijke staten, die in het voorjaar van 1849 besloten om over land naar Californië te trekken, niet in de gelegenheid waren om zich door stoom naar St. Francisco te laten vervoeren. De Amerikaan is een zwerver van natuur; niets is meer alledaagsch, dan dat een grondbezitter, na een verblijf van weinige jaren en zonder eenige andere oorzaak, dan de hoop om zijnen toestand te verbeteren, zijne bezittingen verkoopt en naar eenen anderen staat trekt; gewoonlijk gaat het naar het westen, soms ook terug, of naar het noorden of zuiden; zelden, zeer zelden vindt men den kleinzoon nog op het goed van zijnen grootvader. Dit onbestendige leven, dit gedurig trekken naar alle windstreken heeft aan het volk, dat onder zesentwintig graden noorderbreedte woont, een eigenaardig kenmerk gegeven en de bewoners der verschillende staten zoo ondereen gemengd, dat men te vergeefs naar provinciale eigendommelijkheden zoekt en dat er zelfs geene bijzondere tongvallen hebben kunnen ontstaan, daar

men de weinige woorden, die aan de bewoners van het zoogenaamde Nieuw-Engeland alleen eigen zijn, niet met den naam van tongval kan bestempelen.

Wat zouden europesche huisvaders van gevorderden leeftijd, die een goed bestaan of zelfs vermogen hebben, er wel van zeggen, wanneer men ze uitnoodigde om eenen togt te ondernemen door eene meer dan duizend mijlen lange wildernis? — Echter behoorden onze avonturiers grootendeels tot deze klasse van menschen, daar de onderneming voor de arme lieden te kostbaar was. Hoe verschrikkelijk zulk eene reis ook aan den Europeaan mag voorkomen, zoo werd echter de avontuurlijke geest van den Amerikaan er niet door afgeschrikt, hoewel de zwarigheden voor hem geen geheim waren en hij ook zeer goed bekend was met het onderscheid tusschen eene reis in de Staten en tusschen den togt van eene karavaan door de wildernis. De reizigers om Kaap Hoorn waren in den winter van 1848 op 1849 in zee gestoken in de hoop om nog gedurende de lange zomerdagen de onder de vijfentwintigste breedtegraad gelegen Kaap Hoorn om te zeilen en om nog tijdig genoeg in Californië te landen om zich de voor het goudwasschen gunstige voorjaarsmaanden ten nutte te maken; de landreizigers konden hunnen togt in het voorjaar van 1849 eerst op dien tijd beginnen, als het gras op de prairie hun genoegzaam voeder voor hunne trek- en lastdieren beloofde. Bijna in alle steden van het westen kwamen vereenigingen tot stand, die den winter besteedden om berigten over den te nemen weg in te winnen en om het voor den togt benoodigde aan te koopen.

Het voornaamste vereenigingspunt, waar men zich tegen het midden van april zoude verzamelen, was Independence en St. Joseph, beide op de westelijke

grens van den staat Missouri; eene tweede karavaan uit de zuidelijke staten wilde zich van Arkansas uit in beweging zetten. Daar de paarden eerst op den duur aan het prairiegras gewennen en in het eerst, wanneer zij alleen van dit voeder moeten leven, mager worden als geraamten, zoo konde men zich slechts van muilezels en ossen bedienen, en daar het vooruit te zien was, dat de prijs dezer dieren als ook der wagens door de groote navraag in het westen van Missouri zeer zoude stijgen, zoo schaften de vereenigingen zich deze in hunne eigene staten aan, scheepte zich met wagens en dieren op de stoombooten van de groote westelijke rivieren in en bereikten Independence tegen het midden van april. Er was natuurlijk niet aan te denken om aan een leger van twintigduizend menschen huisvesting te bezorgen in een stadje, dat naauwelijks tweeduizend inwoners telde, en de meesten waren dus genoodzaakt om voor de eerste maal in hun leven hunne tenten op te slaan en een kamp te betrekken. Eene groote menigte tenten bedekte gedurende verscheidene weken de beide oevers der Missouri, daar men uit vrees voor gebrek aan voeder het niet wagen durfde om de prairie vóór het begin van mei te betreden. De innerlijke regeling van de van twintig tot honderd man sterke afdeelingen, waarvan de leden zich op leven en dood verbonden hadden, was als volgt: elke afdeeling had eenen hoofdman, eenen penningmeester en eenen secretaris gekozen, en was dan weder verdeeld in kleinere afdeelingen van drie tot zes man onder den naam van tafelgezelschappen (*messes*); deze *messes* kozen onder elkander weder eenen aanvoerder en verdeelden het noodige werk zóó dat de een voor het gespan zorg droeg, een tweede het brood bakte, een derde de wasch op zich nam, een vierde voor de brandstof zorg moest dragen

enz. De bemiddelde afdeelingen hadden voor drie man eenen wagen, die met vier tot zes muil dieren of met zes tot acht ossen bespannen was, en waren van plan om op reis zelve in de wagens te gaan zitten; de minder bemiddelden hadden eenen wagen voor vijf of zes man, die dan slechts de pakkaasje en de proviand konde bevatten, terwijl de eigenaars zelve te voet moesten gaan. Het houtwerk van deze wagens was zoo ligt mogelijk gemaakt, daarentegen waren zij zwaar met ijzer beslagen en voorzien van vierkante drie voet hoge kasten, die weder in eenige vakken verdeeld waren om tot berging te dienen voor de verschillende reisbehoeften; de deksels van deze kasten waren vlak, om des nachts tot slaapplaatsen te kunnen dienen, en de geheele wagen was voorzien met een groot dekzeil, uit gegomd doek of uit zwaar zwilk vervaardigd, zoodat men de tenten in de gewone nachtlegerplaatsen niet behoefde op te slaan. De noodige gereedschappen en proviand voor een tafelgezelschap (*mess*) van vijf personen waren voor eene reis van honderd en twintig tot honderd en vijftig dagen berekend en bestonden uit het volgende:

		inkoopsprijs		
		20	doll.	— cent.
tarwemeel	800	3		
ham	800	„	40	„ — „
koffij	125	„	10	„ — „
suiker	150	„	10	„ — „
rijst	50	„	3	„ — „
beschuit	50	„	4	„ — „
zout	100	„	1	„ — „
gedroogd ooft	25	„	2	„ — „
peper	10	„	2	„ — „
mosterd en specerijen	5	„	2	„ — „
giat	10	„	1	„ — „

		inkoopsprijs	
vijf gallons *) azijn		1 doll.	— cent.
kruid	25 8	8 „	— „
lood	50 „	3 „	— „
twee smeltkroezen van gegoten			
ijzer	15 „	2 „	— „
vijf pannen	10 „	3 „	— „
twee emmers	2 „	1 „	— „
een ketel	3 „	1 „	— „
twaalf tinnen borden	2 „	1 „	50 „
vijf paar messen, lepels en vorken	2 „	1 „	— „
vijf aksen	40 „	7 „	50 „
vijf bijlen	10 „	5 „	— „
vijf schoppen	20 „	5 „	— „
vier boren	2 „	2 „	— „
vijf zagen	5 „	5 „	— „
slaghoedjes	1 „	2 „	— „
twee tenten	50 „	20 „	— „
vijftien wollen <i>wailachs</i>	50 „	60 „	— „
een koffijmolen	2 „	1 „	— „
linnen en kleederen	500 „	250 „	— „
een vat brandewijn		8 „	50 „

Deze voorwerpen wogen 3262 pond en kosten 482½ dollars. Hierbij kwam nog een wagen met het dekkleed voor* 85 dollars, 6 muildieren voor 450 dollars of 8 ossen voor 300 dollars, 5 kogelbuksen voor 50 dollars en voor 10 dollars aan kettingen. De uitgave voor vijf personen kwam dus op 1480 dollars, zonder nog de kosten van de reis naar Missouri en van het verblijf aldaar te rekenen; ieder, die zich dus aan eene dezer vereenigingen wilde aansluiten, moest derhalve een voorschot doen van 300 dollars. Behalve deze geregelde afdeelingen, die goed van leeftocht en van goede trekdieren voorzien waren, vond men ook nog eene menigte afzonderlijk reizende

*) Een gallon is iets meer dan vier en eene halve Ned. kan.

personen en familiën , die zich niet aan deze afdeelingen aansloten , óf om onafhankelijk te blijven , óf omdat zij er geene middelen genoeg voor hadden en die echter met slechte voertuigen en weinig levensmiddelen hun geluk beproeven wilden. Tot de eersten behoorden degenen , die met hun huisgezin reisden en waaronder er waren , die op hunne wagens kleine kajuiten hadden laten bouwen met vensters en jalousiën , terwijl zij zelfs niet hadden vergeten om eene kleine kookkagchel in den wagen te plaatsen. Deze duizendvoudig verschillende inrigtingen , die de reizigers met waarlijk amerikaansch vernuft hadden uitgevonden om de toekomstige onaangenaamheden der reis dragelijker te maken , maakten in dien tijd eene wandeling in de omstreken van Independence zeer de moeite waard. Het weder was tamelijk vochtig en ruw , zoodat het wonen in tenten op de door de goudkoorts overspannen verbeeldingskracht als een stortbad werkte; wasschen en koken , een voor de mannen zoo oneigenaardig werk , begon reeds velen na eenigen tijd te mishagen , en meer dan duizend gaven hunne gouden droomen op en roeiden op de Missouri weder naar huis , waar zij wel duchtig uitgelagchen , maar toch hartelijk door hunne bloedverwanten ontvangen werden. De meesten echter bleven bij hun plan , en zoodra de groei van het prairiegras hoop gaf op toereikend voeder , zette zich dit reusachtig leger met meer dan vijfduizend wagens in beweging. De voorhoede werd aangevoerd door eenige pelsjagers , het hoofdleger volgde in eenen verscheidene mijlen breeden sleep. Het was in de eerste dagen van mei; de golvende weide was door duizende bloemsoorten met even zoo vele schakeringen versierd en bood , zoo als altijd in het voorjaar , eenen liefelijken aanblik aan; het weder was in de eerste dagen fraai en de last- en

trekdieren vonden dicht bij de nachtelijke legerplaatsen genoegzaam voeder, zoodat onze reizigers welgemoed waren en zich geheel aan hunne gouden droomen overgaven.

Na eenige dagen bemerkte men echter, dat de vroeger niet aan het prairiegras gewende dieren den buikloop kregen en daardoor zeer verzwakt werden; de pelsjagers hadden dit wel vooruitgezien en wisten, dat de jaarlijksche reizigers naar Santa-Fé daarom eerst eene maand later den togt beginnen, maar zij hadden tevens gedacht aan de mogelijkheid van eene door onvoorziene toevallen veroorzaakte vertraging van zulk een leger en hadden bedacht, welke verschrikkelijke gevolgen het moest hebben, wanneer men te laat in den herfst het rotsgebergte bereikte en men het zoo met sneeuw bedekt vond, dat de overtogt daardoor verhinderd werd; daarom hadden zij van twee kwaden het kleinste gekozen en sterk aangedrongen om toch bij tijds op marsch te gaan. Deze verzwakking van ossen en muil-dieren had echter zeer onaangename gevolgen: voor eenige gespannen, die uit zwakkere dieren bestonden, begon de last na eenige weken te zwaar te worden, men trachtte in het begin de gewoonlijk uit vijftien mijlen bestaande dagmarschen te verkorten, maar dit hielp ook niet, men moest zich getroosten om een gedeelte der lading over boord te werpen, en van nu af scheen het alsof een geheel en al verslagen leger in wanorde langs den weg gevlugt was. De huisgezinnen, die zich uit armoede reeds in het begin met gebrekkige, afgematte dieren hadden moeten tevreden stellen, werden eerst opgehouden, het arme vee konde den wagen onmogelijk verder slepen en men zag menigen huisvader met een kind op den rug, met zijne vrouw, die barrevoets en den zuigeling op haren arm

nevens hem ging, en gevolgd door zijne grootere kinderen, een geraamte van eenen os voor zich uitdrijven, op welks rug men een zakje met meel en eenige hammen door middel van touwen had bevestigd; dit was het overschot van hunne have, waarmede zij hunne woonplaatsen weder trachtten te bereiken. Doch ook vele van de beter geregelde afdeelingen werden ontbonden, de ossen vielen neder of scheurden zich los gedurende een der ontzettende nachtelijke onweders dezer woestenij, die huns gelijken slechts onder de keerkringen hebben, vloten over de prairie en werden dikwijls zelfs na dagen lang zoeken niet weder gevonden. Deze onweders met hunnen op eene aardbeving gelijkenden donder gaan vergezeld van orkanen, die alle wagens zonder uitzondering zouden omverwerpen, wanneer men ze niet uit voorzorg allen met ketenen aan elkander had vastgehecht; de in stroomen nederstortende regen slaat door alle dekzeilen heen, die niet van gegomd doek gemaakt zijn, en de wagens moeten door wollen dekens, die over de dekzeilen heen geworpen en bevestigd zijn, beschut worden. Het is onmogelijk om eene tent gedurende zulk eenen storm staande te houden, de tentpalen breken als zwavelstokken en de geheele tent wordt door den storm weggevoerd. Door verschillende zulke tegenspoeden werden eene menigte afdeelingen geheel of ten deele genoodzaakt om terug te keeren, zoo lang het nog tijd was en zij konden hopen om met de haar overgeblevene proviand en middelen van vervoer de naaste nederzettingen te bereiken; zij werden door anderen vergezeld, wie het nog niet aan de middelen tot den verderen marsch ontbrak, maar die genoegzaam met al het onaangename van eene reis door de wildernis waren bekend geworden, om blijmoedig van al het goud ter wereld afstand

te doen. Op deze wijze keerden er nog eenige duizenden terug.

Het hoofdkorps zette echter zonder den moed te verliezen den marsch voort, eerst langs de Missouri tot waar de Platte in dezen stroom valt en verder langs deze laatste rivier en haren noordelijken arm. Duizende ponden van de door mij opgesomde proviand werden in elke nachtelijke legerplaats achtergelaten; brandhout had men reeds sedert lang gemist, men moest buffelmest zoeken en dikwijls mijlen ver in wollen dekens naar de legerplaats brengen om de ham te braden en de koffij te koken; het laat zich denken, dat het niet gemakkelijk was om na eenen zwaren regen deze brandstof te doen ontvlammen. Maar aan het gebrek aan brandhout kwam weldra een einde; men naderde de wildernis, de weidevelden werden zeldzamer, de dieren magerder en zwakker, het overboord werpen hielp niet meer en men moest elken nacht een gedeelte der wagens achterlaten om aan de anderen een dubbeld voorspan te geven, deze wagens leveren van nu af het dagelijksch brandhout. De Indianen omgaven de karavaan van alle kanten, grepen ze echter, afgeschrikt door het groot getal gewapende lieden, niet aan, maar zagen met verbazing deze volksverhuizing door hunne landen trekken en vergenoegden zich met hetgeen men in de legerplaatsen moest achterlaten. Men kwam in de woestijn en vond slechts bij tusschenpozen kleine plekjes weidegrond dicht aan den oever van den noordelijken arm der Platte.

Was er nu een man onder hen geweest, met moed en geestkracht genoeg voorzien om het opperbevel over de geheele onderneming op zich te nemen, die, van natuur begaafd met de kunst om te bevelen, een gedeelte voor zich in geestdrift had kunnen brengen en daardoor in

staat was gesteld om de onwilligen tot gehoorzaamheid te dwingen, dan had men nog veel ellende kunnen voorkomen; maar dit was niet het geval. De mensch is anders in het dagelijksche leven dan in het ongeluk, de beminnesswaardigste karakters worden dan belangzuchtig en alle onze gedachten schijnen zich slechts met ons zelve te kunnen bezig houden. De ontberingen en ellenden van allerlei aard hadden bij de meesten der avonturiers reeds lang ontevredenheid verwekt met zich zelve, met de door hen zelve aangestelde aanvoerders en met de geheele wereld; dit bleek bij elk moeilijk eind wegs, bij elken overtocht eener rivier. Hierdoor werd de tocht dikwijls vertraagd, daar het bij deze gelegenheid altijd tot twisten en dikwijls tot vechtpartijen kwam. Gelukkig nog, dat het grootste gedeelte der avonturiers tot de betere klassen behoorde; nu reeds werd menig een door het bewustzijn van zich buiten het bereik der wet te bevinden tot daden verleid, die hij anders niet zoude bedreven hebben. Ware de karavaan zamengesteld geweest uit sjouwers onzer zeesteden, hadden zij dan geweten, dat in dezen toestand het regt van den sterkste geldt en dat elke euveldaad, moord niet uitgezonderd, hier ongestraft blijft, dan zouden zij eerst de bemiddelden en later zich zelve onderling aangevallen hebben, en de geraamten van bijna twintigduizend menschen zouden thans in de woestenij liggen te bleeken. Ondertusschen ging het reeds nu, niettegenstaande de meer gunstige omstandigheden, erg genoeg. Een aanvoerder, die het noodige gezag had, zou maatregelen hebben kunnen nemen om spaarzaam te zijn met het weideland; daaraan dacht nu echter niemand. De vorsten verlieten gewoonlijk de kleine weideplaatsen in eenen treurigen toestand; het gras, dat onder hunne tenten vertreden, door hunne vuren verschroeid, door hunne

wagens vernield was, had het leven van menig halfverhongerd dier van de achterhoede nog kunnen verlengen; ieder dacht er slechts aan om zoo veel mogelijk aan de spits van den trein te komen. Hoe diep de gedane stap ook een gedeelte der avonturiers berouwde, zoo viel er echter aan geen terugkeeren meer te denken, achter hen lag een onvermijdelijke dood, daarom voorwaarts! Gedurende dit gedeelte der reis zag men mannen, vrouwen en kinderen te voet of op halfverhongerde ossen en muilezels door de wildernis trekken. Naast hen gingen de dieren, waarop het overschot der proviand geladen was; de weinige nog overblijvende wagens waren met tien tot zestien muilezels bespannen. Deze dieren hebben hunnen ouden naam van volharding ook weder gedurende deze reis opgehouden; op den duizend mijlen langen weg zag men steeds den eenen os na den anderen vallen, terwijl er van de muildieren betrekkelijk zeer weinigen stierven. Zoo bereikte het gedeelte, dat de beste muilezels had, met onbeschrijfelijk veel moeite het gebergte, ging door den zoogenaamden zuidpas, vond in de valleijen van het gebergte weder beter voeder voor het vee en kwam tegen het einde van augustus en in het begin van september bij de mijnen aan. De andere helft was niet zóó gelukkig.

Duizend mijlen westelijk van de Staten, achthonderd mijlen oostelijk van St. Francisco en slechts zestig mijlen zuidelijk van den weg naar Californië ligt in eene vallei, die door het rotsgebergte en de Sierra Nevada gevormd wordt, een groot meer, dat om zijn zoutgehalte het Zoutmeer genoemd wordt. Aan de vruchtbare oevers van dit meer hadden de Mormonen, eene sekte van dweepers, reeds sedert verscheidene jaren eene kolonie gesticht. Deze sektarissen gelooven aan

eene openbaring, welke aan Joseph Smith, een timmerman uit Nieuw-Engeland, in een op gouden bladen geschreven en door hem gevonden bijbel zoude gedaan zijn. In onzen tijd, die als zoo verlicht geprezen wordt, vindt iedere dweeperij, ook de zonderlingste en dolste, nog altijd volgelingen. Ook aan Joseph Smith ontbraken zij niet, hij was zelfs gelukkig genoeg eenige bemiddelde domooren tot zijne leer over te halen. Nu kocht hij landerijen in Missouri, en daar men geloofde, dat zijne bevelen onmiddellijk van God uitgingen, zoo wist hij den arbeid dezer menschen verstandig te regelen en de kolonie bloeide even als alle vereenigingen, die door eenen godsdienstigen band verbonden zijn. De Mormonen begonnen echter weldra in het weinig bevolkte land eenen onreëtmatigen en voor de andersgezinden nadeeligen invloed uit te oefenen. Alle openbare ambten konden zij bij meerderheid van stemmen met de hunnen bezetten, en de aldus gekozen vrederegters waren niet bijzonder naauwgezet, wanneer zij een vonnis moesten vellen in een geding tusschen een der hunnen en iemand, die niet tot hunne sekte behoorde. De bevolking van het distrikt begon te morren, wist de inwoners der omstreken voor zich te winnen en de sekte werd door list en geweld gedwongen om den staat te verlaten.

Zij gingen naar den staat Illinois en vestigden zich aldaar. Ook hier gaven zij aanleiding tot dezelfde klagten, die echter nog meer gegrond waren, daar hun invloed te gelijk met hun getal binnen weinige jaren aanmerkelijk was toegenomen. Zij bouwden in hunne hoofdstad Nauvoo eenen grooten tempel, vormden een bataillon militie uit hun midden, rigtten eene bank op, die niet van de beste soort was, en voerden allerlei stukken uit, waaraan de andersgezinden maar

volstrekt geen heiligen kant konden vinden. Even als in Missouri ontstond er ook in Illinois eene tegenpartij, met dat onderscheid alleen, dat, daar zij zoo veel talrijker waren geworden, nu de gansche staat tegen hen opstond. Nauvoo werd belegerd en met twee oude ijzeren kanonnen beschoten. Joseph Smith werd doodgeschoten, en de Mormonen werden voor de tweede maal genoodzaakt om hunne haardsteden te verlaten. Zij besloten naar Californië te gaan, bereidden zich, zoo goed als het in de haast mogelijk was, op de reis voor, verlieten de Staten en trokken onder de aanvoering van een anderen heilige naar het westen. Na eenen met grenzenlooze ellende gepaarden marsch bereikten zij de Zoutzee. Hier lieten zij zich op eene plaats, waar zij vruchtbaren grond vonden, neder, gedeeltelijk omdat hun de middelen ontbraken om de reis verder voort te zetten, gedeeltelijk omdat hun de ligging in het midden der woestenij beviel. God beval hun door den mond van den nieuwen heilige, die zeker niet dom was, om duchtig te arbeiden, de heilige bestuurde met de door hem gekozene ouderlingen de vereeniging, en reeds in het eerste jaar begon de kolonie te bloeijen; zij bouwden eene stad en hunne velden leverden eenen rijken oogst op.

Aan deze kolonie had een gedeelte der karavaan het te danken, dat het gebrek geene ongehoorde gruwelen ten gevolge had. Eenigen schaften zich hier andere dieren aan en bereikten nog in het laatst van den herfst de mijnen; anderen, die minder bemiddeld waren, bragten hier den winter door en wachtten op het voorjaar om verder te trekken.

Wat het gevolg van deze zee- en landtogten zal zijn, waardoor meer dan tachtigduizend menschen uit den middelstand naar Californië vertrokken zijn en die

tot hunne uitrusting vele millioenen dollars gebruikt hebben, is vooreerst nog niet te berekenen. Van de uitkomst van de zuivere handelsspeculatiën onzer groote zeesteden, die reeds achthonderd schepen met passagiers of goederen beladen naar St. Francisco zonden, hebben wij reeds narigten, en deze zijn alles behalve gunstig. Verleid door de hooge prijzen, die men in den eersten tijd in Californië voor de noodzakelijke levensbehoeften moest geven, stelden duizende huisgezinnen hunne bezittingen in de waagschaal en zonden goederen naar Francisco; reeds bij de keus der goederen scheen het, dat velen het hoofd verloren hadden; onder anderen werden vele duizende kostbare damesshawls naar Californië gezonden, terwijl nu nog eene dame daar als een wonderdier wordt nagezien en men in de mijnen zelfs eene vrouw uit de volksklasse als eene zeldzaamheid beschouwt. De maar van den bijzonderen toestand en van de daaruit voortgekome duurt in Californië was natuurlijk eerder tot Oregon, de Sandwichseilanden, China, Nieuw-Holland en Oost-Indië doorgedrongen dan tot ons, de kooplieden dezer landen hadden dadelijk van de omstandigheden gebruik gemaakt en allerlei proviand naar St. Francisco gezonden, zoodat de prijzen reeds zeer gedaald waren, toen onze eerste om Kaap Hoorn gezeilde schepen aankwamen, maar toen vloot na vloot kwam opdagen met voorraad, die voor milloenen voldoende zoude geweest zijn, toen daalden de prijzen der goederen dikwijls lager dan de marktprijs te Nieuw-York. Men konde wel is waar voorzien, dat de prijzen later wederom zouden rijzen, maar er waren te St. Francisco geene pakhuizen, waarin men de goederen zolderen konde, en daarom moest men alles wel onder den prijs verkoopen. De eigenaars der schepen leden buitendien door het wegloopen

der matrozen een gevoelig verlies; te vergeefs bood men aan de zeelieden een maandelijksch loon van honderd tot honderd en vijftig dollars, en nog tegenwoordig liggen er in de baai van St. Francisco honderde schepen, waarop de kapitein en stuurman beurtelings wacht moeten houden. Men zoude gelooven, dat de goedkoopheid der levensmiddelen eenen gunstigen invloed had moeten uitoefenen op den toestand der gouddelvers in de mijnen, maar het waren alleen de tusschenhandelaars, die er bij wonnen. Het vervoer van de kust naar de mijnen gaat zeer bezwaarlijk, dikwijls valt het aan de zeker gaande muildieren moeilijk om met hunnen last de steile heuvels en de diepe holle wegen op en af te klimmen, en daarom vroegen de kleinhandelaars bijna dezelfde hooge prijzen.

Uit geloofwaardige narigten kunnen wij besluiten, dat de goudrijksdom van Californië ongemeen groot is en dat het graven en wasschen van enkele personen nog gedurende eene reeks van jaren voor vele duizenden een winstgevend werk zal zijn; echter zal het tot de uitzonderingen behooren hiermede een aanzienlijk vermogen te verwerven. Dit is alleen voor de speculanten en de tusschenhandelaars weggelegd. Dat niemand zich echter de arbeid van het goudgraven als zeer gemakkelijk voorstelle; de europesche saletjonker, die in Californië zijn geluk wil beproeven, zal wèl doen met eerst in zijn vaderland eene proef te nemen. Hij zal wèl doen met eene week lang tien uren daags kuilen te graven van acht voet lengte en breedte en van tien voet diepte; daarbij moet hij ook eene gepaste dieet niet vergeten, bij het ontbijt moet hij koffij zonder melk drinken en scheepsbeschuit met spek eten, zijn middagmaal moet bestaan uit spek en drooge boonen en het avondeten uit scheepsbeschuit en spek; in

plaats van des avonds in een zacht bed zich neer te vlijen, wikkele hij zich in een *wailach* en legde zich onder den eersten den besten boom ter ruste. Bevalt hem deze leefregel, dan kan hij zich gerust naar Californië inschepen, waar hij nog gedurende eene reeks van jaren goud zal kunnen vinden. De bekende vindingrijke geest der Amerikanen heeft zich de grootste moeite gegeven om werktuigen uit te vinden, ten einde zoo wel uit de natte graverijen (*wet diggings*), namelijk uit de rivierbedding, zand te halen en te wasschen, als om in de drooge graverijen (*dry diggings*) door paarden- of stoomkracht te graven en het goud van de aarde af te scheiden. Al deze, soms zeer kostbare proefnemingen hebben tot geene uitkomst geleid en de van het begin af gebruikte *cradle* (wieg), een vijf voet lange bak, die op een wiegstel staat en in welks midden men een met gaten voorzien blik heeft aangebragt, is nog het eenige werktuig, waarvan men zich bedient. De aarde of het zand worden in de wieg geworpen en gedurig met water begoten, terwijl men het werktuig altijd in eene schommelende beweging houdt. De ligte aardedeelen spoelen weg, de grove steenen en het kiezelzand blijven boven en worden er met de hand uitgeworpen, terwijl de fijne, maar zware gouddeeltjes zinken en door de gaten van het blik op den tweeden bodem der wieg vallen; hier worden zij met de aarde, die er ook ingedrongen is, uitgenomen en met de vingers uitgezocht. Het goudgraven kan slechts verrigt worden in april, mei en juni en in de laatste helft van september, in oktober en in de eerste dagen van november; in juli, augustus en in de eerste helft van september worden de gouddelvers zonder uitzondering door koortsen aangetast en in den winter maakt de koude en de met sneeuw bedekte grond allen arbeid

in de mijnen ondoenlijk en de arbeiders nemen de wijk naar de kust, waar men altijd een zacht klimaat geniet.

Na eene naauwkeurige vergelijking en na onderzoek van alle officiële en andere geloofwaardige bronnen, die mij ten dienste stonden, geloof ik voor de tachtigduizend landverhuizers van 1849 het volgend horoskoop te kunnen trekken: achtduizend sterven aan, de aldaar heerschende koortsen, vijfduizend worden rijk, tienduizend worden bemiddeld, twintigduizend brengen een weinigje geld mede naar huis terug en zevenendertigduizend zullen zeer tevreden zijn, wanneer zij, ofschoon met ledige beurzen, hunne woonplaats weder kunnen bereiken. Deze uitkomst, die zeker niet met de overspannen verbeelding der menigte overeenkomt, zal het gevolg zijn van de zucht van allen, om alleen door het gouddelven fortuin te maken; deze kostwinning kan slechts gedurende de helft van het jaar gedreven worden en de uitgaven van het levensonderhoud zijn zoo groot, dat men gedurende de andere helft van het jaar de opbrengst van dien arbeid verteert. Betere vooruitzichten hebben geschikte handwerkslieden en kleinhandelaars, die er niet tegen opzien om jaar in jaar uit goederen van de kust naar de mijndistricten van het gebergte te voeren; wanneer deze niet bemiddeld worden, dan is het zonder twijfel hunne eigene schuld.

Men zegt dikwijls, dat hooge arbeidsloonen niets helpen, wanneer het leven duur is. Dit is zeer waar voor een' doorbrenger, zijn vermogen zal op het eind des jaars noch in Malta, noch in Pruissen, noch in Engeland, noch in St. Francisco vermeerderd zijn, maar geheel anders is de verhouding voor eenen matigen, spaarzamen man. Op het eiland Malta, waar men voor eene daghuur zes hollandsche centen

betaalt, kan een zuinige arbeider jaarlijks bijna vier gulden sparen; in St. Francisco is het dagloon van een handwerker zestien dollars, en wanneer deze nu in dezelfde verhouding spaarzaam is als de Malteser, dan zal hij op het einde des jaars negenhonderd en zestig dollars overgewonnen hebben. De verhouding is echter nog meer in zijn voordeel, zoodat hij, wanneer hij matig en spaarzaam leeft, nog meer zal kunnen overhouden en echter meer van het leven zal kunnen genieten dan de Malteser.

Daar ik naauwkeurig met de bestaande omstandigheden bekend ben en hoewel ik ook bij ondervinding de zwarigheden, ontberingen en gevaren van zulk eene onderneming ken, zoo wil ik toch niemand afraden, om zijn geluk in Californië te beproeven, mits hij jong, ongehuwd, gezond en moedig is. Hij moet zich zes beste muildieren, die hij in de Vereenigde Staten bekomen kan, aanschaffen en dan de reis over land doen, terwijl hij zijne muilezels als lastdieren moet gebruiken. Wanneer het hem gelukt om er slechts vier van door de woestenij te brengen, dan heeft hij reeds daardoor alleen een klein kapitaal gewonnen, dewijl men in Californië voor elk muildier driehonderd dollars betaalt. Een gezelschap van dertig mannen, die met tien wagens en veertig muildieren voorzien waren, verliet Columbus op den eersten april 1849, zij kwamen tegen het laatst van augustus bij de mijnen aan, nadat zij zeven wagens op de prairie verbrand en twee muildieren verloren hadden, maar verkregen echter voor het overschot hunner goederen eene veel grootere som dan hun de geheele uitrusting had gekost; van deze menschen hebben wij berigten ontvangen, waaruit blijkt, dat het hun zeer goed gaat. Voor eenige dagen sprak ik nog eenige leden van een gezelschap uit Richland, graaf-

schap Ohio; deze waren ook in het vorige jaar op reis gegaan, hadden met hunne dieren den tusschenhandel bedreven, ieder dagelijks honderd dollars verdiend en waren met de ronde som van tienduizend dollars naar hunne woonplaats teruggekeerd. In dit voorjaar rusten zich wederom duizende toe voor de landreis; het is te hopen, dat zij nut zullen trekken uit de ondervinding der vorige togten en zoo doende sneller en gemakkelijker hun doel zullen bereiken. Men slepe toch geene wagens mede; hij, die zich slechts van lastdieren bedient, wordt daardoor in staat gesteld om zekerder en schielijker te reizen.

St. Francisco is tegenwoordig een waar Babel: de Amerikanen maken wel is waar de meerderheid uit, maar iedere andere natie, ieder eiland der Zuidzee heeft er zijne vertegenwoordigers, Oost-Indië heeft er zijne Hindoes en China zijne scheefoogige inboorlingen gezonden, die in hunne jonken huizen van bamboes medegebragt en hier opgeslagen hebben en die zich hier geheel op de chinesche wijze hebben gevestigd. De Amerikanen schijnen wel lust te gevoelen om alle mededinging van andere volkeren bij het goud-delfen te beletten, zij hebben nog onlangs verscheidene duizenden Zuid-Amerikanen verdreven, maar het is niet zeer denkelyk, dat zij dit op den duur zullen kunnen volhouden.

Buitengewone omstandigheden geven dikwijls aanleiding tot belagchelyke voorvallen. De officieren van het leger en van de vloot en de door de centraal-regering der Vereenigde Staten aangestelde ambtenaren zijn niet hooger bezoldigd dan in de Vereenigde Staten, en het is letterlyk onmogelyk om daarmede in Californië rond te komen. Volgens de wet moeten zij eigene bedienden houden en mogen hiertoe geene soldaten

nemen; nu kan men voor een maandelijksch loon van honderd dollars slechts met moeite eenen bediende krijgen en dus moest de gouverneur, even als de overste Mason, kommandant van het tweede regiment dragonders, zelf de aardappelen schellen en zijne schoenen poetsen. Het volkomen gebrek aan groenten is zeer onaangenaam voor de avonturiers, de ingevoerde aardappelen worden dikwijls voor een dollar het pond verkocht; deze schaarschheid en de zeldzaamheid van versch vleesch in de mijnen hebben scheurbuik veroorzaakt, en men zegt dat honderden aan deze kwaal lijden.

Ik ben in dit verhaal eenigzins omslagtig geweest, daar de zaak zelve zonder twijfel tot de belangrijkste gebeurtenissen onzer eeuw behoort en in staat is om zelfs die menschen op hol te brengen, welke anders niet ligt in geestdrift geraken.

STAATSSCHULD.

Schuld van de Unie.

1°. Schatkistbilletten, die 6% geven.		
2°. Eene 5% leening, betaalbaar in 1855.	$\left. \begin{array}{l} \text{Zij stonden op} \\ \text{den 27 decem-} \\ \text{ber 1849 te} \\ \text{Nieuw-York:} \end{array} \right\}$	110 $\frac{1}{2}$.
3°. Eene 6% leening, betaalbaar in 1856.		100 $\frac{1}{3}$.
4°. Eene 6% leening, betaalbaar in 1862.		106 $\frac{3}{4}$.
5°. Eene 6% leening, betaalbaar in 1867.		108 $\frac{1}{2}$.
6°. Eene 6% leening, betaalbaar in 1868.		110 $\frac{1}{8}$.
		111.

De schuldbrieven der Vereenigde Staten zijn voor het grootste gedeelte in het bezit van engelsche renteniers; die, welke nog in Amerika zijn, bevinden zich in de handen van weduwen, weezen of

andere personen, die door hunne omstandigheden belet worden om zich met geldzaken in te laten en hun kapitaal beter te gebruiken. Het geheele volk staat borg voor de afbetaling, en daar een goed crediet de ware levenslucht van een handeldrijvend volk is, zoo zijn zij waarschijnlijk de beste papieren ter wereld. De centraalregering is altijd uiterst stipt geweest, zoo wel in de betaling der interessen als van het vervallen kapitaal. Door den laatsten oorlog met Engeland was zij met eene schuld van tachtig millioenen dollars belast; deze schuld werd in het jaar 1835 geheel afbetaald en in 1839 was er een batig saldo van vijfendertig millioenen in kas, dat echter sedert voor een te kort heeft plaats gemaakt. Het is op dit oogenblik, daar er nog voortdurend nieuwe door den mexikaanschen oorlog veroorzaakte vorderingen ingediend worden, niet mogelijk te zeggen, hoe groot dit worden zal. Echter zal de geheele schuld de som van 100 millioen dollars niet te boven gaan, hetwelk voor een land met zulke hulpbronnen als de Vereenigde Staten onbeduidend is.

Den zoodanige, die zich in de Vereenigde Staten komt vestigen, is het niet aan te raden, om deze effecten aan te koopen, daar hij bij de meest mogelijke zekerheid nog eens zoo veel interessen van zijn geld kan maken. Daarentegen verdienen deze papieren de opmerksaamheid der Europeanen, daar zij zes ten honderd interest geven, die men met de grootste regelmatigheid in Londen en zelfs in de duitsche zeesteden kan ontvangen, en zij, wat de zekerheid aangaat, voor geen europeesch effect onderdoen; men zal ze in Londen moeten koopen, waar zij verscheidene procenten lager staan. De tegenwoordige tijd is echter minder geschikt om ze aan te koopen; ons staat eene krisis voor de

deur, die de effecten zal doen dalen, zonder dat zij evenwel hunne waarde zullen verliezen; van dit oogenblik moet men gebruik maken. De krisis, die ik bedoel, zal door het vraagstuk der slavernij veroorzaakt worden; zij bedreigt ons op het oogenblik, dat ik dit schrijf (26 maart 1850), en is mogelijk reeds begonnen, wanneer deze bladzijden in het licht komen. Hoewel dit vraagstuk op het eerste gezigt volstrekt niet in verband schijnt te staan met de schuld der centraalregering, zoo is zij er toch innig mede verbonden, zoodat elke aanroering er van in het Congres reeds sedert eenige jaren deze effecten merkelyk heeft doen dalen.

Over de slavernij der negers, zoo, als zij in de noord-amerikaansche staten bestaat, en over alle de gronden, die de verdedigers en tegenstanders van deze instelling kunnen aanvoeren, raad ik den lezer aan om von Raumer's artikel „slavernij” in zijn werk over Noord-Amerika op te slaan, dit artikel is een der beste uit zijn werk. Slechts in twee punten vergist zich de schrijver. Dit is echter niet te verwonderen, daar men lange jaren in de staten zoude moeten doorbrengen om de diepe wonde te kunnen peilen, waaraan de Unie lijdt. Von Raumer hoopt, dat de slavenvraag geene ontbinding der Unie zal veroorzaken, ik heb tot mijne spijt deze hoop verloren; hij hoopt verder, dat de slavernij in de zuidelijke staten eens op eene vreedzame wijze zal afgeschaft worden, ook hierin is zijn scherp verstand door zijn goed hart bedrogen. Wie de zuidelijke staten opmerkzaam beschouwt, die verkrijgt hoe langer zoo meer de overtuiging, dat, zoo lang men behoefte heeft aan boomwol en deze voornamelyk in het zuidelijke gedeelte moet voortgebragt worden, slechts geweld in staat is om de ketenen der slaven te verbreken, en dat

in dat geval de zuidelijke staten tot eene woestenij zullen worden. Wat sir C. Metcalfe ook over de gevolgen van de opheffing der slavernij op de west-indische eilanden moge zeggen, zoo leze men slechts de weekbladen van Jamaica en de Antillen, en men zal de overtuiging bekomen, dat de engelsche West aan deze maatregelen haren ondergang te wijten heeft. Het is opmerkenswaardig, dat alle leden van het hooger en lagerhuis, die in de West waren geweest, tegen de opheffing stemden. De negers alleen zijn in staat om in het zuiden veldarbeid te verrigten, zij alleen kunnen de stekende zon verdragen en zij zijn ook weinig onderhevig aan de koortsen, die onder de keerkringen heerschen; men konde wel is waar vrije kleurlingen voor den arbeid gebruiken, maar de vrije neger werkt slechts zoo veel als hij moet om in zijne noodzakelijkste behoeften te voorzien, zijn grootste genot is, niets te doen. Wij vinden de negers, die sedert verscheidene geslachten in de vrije staten wonen en die even veel loon kunnen verdienen als de blanken, echter nedergehurkt in morsige hutten en zoo arm dat zij naauwelijks een bed hebben en kleederen genoeg bezitten om hunne naaktheid te bedekken. Het is voor den met de negers onbekenden europeaan onmogelijk om over hen een goed oordeel te vellen; door zijn ingeschapen afkeer van de slavernij verwerpt hij alle daadzaken, waaruit men zonde kunnen opmaken, dat het negerras werkelijk eenige trappen lager stond dan de blanke, en dit is evenwel het punt, waar alles op aankomt.

Het duidelijkste voorbeeld van den toestand van een negerland, zelfs te midden der beschaving, geeft ons tegenwoordig St. Domingo, dit aardsche paradijs, dat vroeger de fraaiste parel aan de kroon van Frankrijk

was. Sedert zestig jaren bestuurt hier een vrij neger-volk zich zelf. Daar eene menigte kleurlingen in Frankrijk opgevoed en zelfs op fransche hoogescholeu opgeleid waren, ontbrak dat volk de gelegenheid niet om zich te ontwikkelen; men werpe nu eenen blik op dit eiland en men zal het oog schielijk met afkeer er weder afwenden. — Waar zijn de suiker-, koffij-, boomwol- en indigoplantaadjes gebleven? — Ze zijn verdwenen. — In hare plaats ziet men op de groote, vroeger zoo goed bebouwde velden hier en daar een plekje ter grootte van eenen halven *acre* met bananen bebouwd, benevens eene hut van riet en palmbleden, waarin de heer van het landgoed met mevrouw zijne echtgenoot en een goed aantal kinderen; wanneer een smal stuk doek om de heupen van de volwassenen gewikkeld is, dan mag men het huisgezin gerust voor bemiddeld houden, dikwijls ontbreekt zelfs Eva's vijgenblad. In de onmiddellijke buurt van deze hutten, hoog met onkruid en struiken begroeid, verrotten en verroesten mogelijk nog raderen en werktuigen, de treurige overblijfselen van de plantaadjes van 1792. Op de straten van Port au Prince en van de andere zeehavens, waar vroeger onder de fransche leliën een vlijtig en arbeidzaam volk van den vroegen morgen tot den laten avond de voortbrengselen van het eiland naar de kaaien bragt, staat het gras nu hoog. De republikeinsche regeringsvorm heeft er uitgediend en in het vorige jaar heeft zijne majesteit keizer Faustin I de regering van deze bloeiende staten op zich genomen; bij gebrek aan kostbaarder stof, maakte men eene kroon van bordpapier, waarover goudpapier geplakt was, en de keizer benoemde eene menigte prinsen, hertogen, graven en baronnen, die met gescheurde kousen en kleederen aan zijne hofhouding luister bijzetten.

Sedert den tijd, dat von Raumer zijn werk schreef, zijn er dingen gebeurd, die de schrijver onmogelijk kon voorzien en die de krisis zullen verhaasten. Daar deze krisis niet alleen op Noord-Amerika, maar denkelijk op de geheele beschaafde wereld invloed zal uitoefenen en het voor elken landverhuizer van belang is om den toestand van het land te kennen, en daar zij ook gedurende eenigen tijd een zeer nadeeligen invloed zal uitoefenen op de geldwereld en op de staatschuld, zoo wil ik trachten den lezer zoo veel mogelijk op de hoogte van de tegenwoordige omstandigheden te brengen.

Toen de staten hunne tegenwoordige constitutie vaststelden, waren zij alle, op één na, slavenstaten; de constitutie erkende dus de slavernij en bepaalde, dat elke staat de uit eenen naburigen staat ontvlugte slaven zoude uitleveren. Na eene reeks van jaren zag men in de noordelijke, landbouw drijvende staten, waar buitendien altijd slechts weinige slaven geweest waren, in, dat slavenarbeid aangewend bij den noordelijken akkerbouw door den hoogen prijs der slaven en hun achteloos werken geen voordeel opleverde; de eene staat voor, de andere na, schafte daarom de slavernij af, maar volgens de constitutie werd het voor de bewoners der slavenstaten zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt om hunne voortvlugtige slaven weder op te vangen. Omstreeks dezen tijd lieten zich vele van de invloedrijkste mannen van het zuiden tegen de slavernij uit en verklaarden de instelling voor den vloek van het land. Had men toen de eene of andere overeenkomst gemaakt, waardoor aan de eigenaars slechts eene zeer matige schadeloosstelling was toegekend, dan zoude het vraagstuk zonder moeilijkheden opgelost zijn.

Zoo gingen weder eenige jaren voorbij, waarin

zich in de vrije, aan de slavernij geheel ontwende staten eene partij vormde, die van den kansel en het spreekgestoelte de slavernij brandmerkte en zich onderling verbond, om weggeloopene slaven, in weerwil van de bestaande wetten, niet alleen niet uit te leveren, maar ze op hare kosten naar Canada, waar zij naar de engelsche wet vrij werden, in veiligheid te brengen; deze dweepers kwamen daarenboven overeen, om al het mogelijke, hetzij in der minne of met geweld, tot de geheele afschaffing in het werk te stellen. De partij was in den beginne klein en bestond uit menschen, die nooit in slavenstaten geweest waren, maar veel van de wreede behandeling der slaven gehoord hadden; zij volgden geheel en al de inspraak van hun hart. Binnen kort sloten zich aan deze partij nog twee andere klassen aan; de eene was naijverig op de zuidelijke medeburgers, daar deze souvereiniteitsregten uitoefenden, waarvan de uitoefening in hunne eigene staten hun ontzegd was; de andere was door die zucht om alles gelijk te maken (nivelleren) aangegrepen, welke zich in den jongsten tijd over een groot deel van Europa en Amerika schijnt te hebben verspreid. Hoe wel deze klassen die partij aanzienlijk vermeerderden, zoo bleef zij nog zonder invloed, en werd eerst van gewigt, toen de hoofden der democratische zoo wel als der whig-partij hare leerstellingen gebruikten om hunne bijzondere oogmerken daardoor te bereiken.

Er is welligt geen onderwerp, waardoor men zoo gemakkelijk op het gevoel der onwetende, onnadenkende menigte werken kan, als door de beschouwing der slavernij. De kandidaten voor de openbare bedieningen zochten zich zoo veel mogelijk van dit lokaas te bedienen en bragten in al hunne toespraken tot het volk de slavernij te pas. Men deed verdichte verhalen

van verschrikkelijke martelingen, die slaven ondergaan zouden hebben; men schilderde het beeld eener verkochte slavin, dië van hare kinderen werd losgescheurd; de vrouwen, die onder de toehoorders waren, weenden hare oogen rood, de mannen riepen uit: „God verdoemde deze handelaars in menschenvleesch!” De candidaat had zijn gehoor geroerd, daarmede zijn oogmerk bereikt, de stemmen gewonnen en had nu niets beter te doen dan de ligtgeloovige menigte achter haren rug uit te lagchen. Terwijl het noorden op deze wijze in beweging gebragt werd, was ook de stemming in het zuiden geheel veranderd, en men noemde thans die instelling, welke men ook vroeger gedeeitelijk althans als een vloek beschouwde, eenen zegen. De terugwerking was het gevolg van de uitbreiding der boomwolcultuur. Nog op het laatst der vorige eeuw werd er bijna geene boomwol uitgevoerd; de boomwol moest met de handen van de ontelbare, daarmede verbondene zaadkorrels bevrijd worden, deze moeilijke arbeid maakte ze duur, de bouw was daardoor niet zeer winstgevend, totdat plotseling de *contingén* uitgevonden werd, een werktuig, waardoor men met weinig moeite het produkt van het zaad zuivert. Met de den Amerikanen eigene scherpzinnigheid maakte de zuidelijke planter zich terstond dit voordeel ten nutte: ieder jaar werden de met boomwol beplante velden met duizenden vermeerderd, zoodat tegenwoordig, behalve de groote hoeveelheid, die in onze eigene fabrieken verwerkt wordt, jaarlijks voor 100 millioenen dollars naar Engeland wordt uitgevoerd, en de boomwol onder de voortbrengselen van Amerika de eerste plaats inneemt. Het zuiden zag in, dat zonder de slavernij de boomwolbouw onmogelijk was, en — iedere stem ter gunste der vrijheid verstomde.

Zoo stond de zaak, toen in 1820 Missouri onder

de staten opgenomen zoude worden. De meeste senatoren en representanten der noordelijke staten verzetteden er zich hardnekkig tegen om eene staatsregeling, waarin de slavernij opgenomen was, aan den nieuwen staat toe te staan; reeds toen stonden beide deelen tegen elkander over, doch de storm werd door een vergelijk gestild, ten gevolge waarvan de slavernij in de *territoria* ten zuiden van den zesendertigsten graad noorderbreedte verboden, ten zuiden daarvan toegestaan werd. De landstreken ten zuiden van dien graad zouden, indien zij genoeg inwoners hadden om een' staat te vormen en de meerderheid der inwoners zich voor de slavernij verklaarde, als slavenstaten in den bond opgenomen worden. Toen ter tijd konde men natuurlijk nog niet vermoeden, dat Texas zich met de Vereenigde Staten zoude vereenigen, en dat door den mexikaanschen oorlog eene onafzienbare landstreek ons grondgebied zoude vergrooten. Dit alles toch ligt bijna geheel ten zuiden van den zesendertigsten graad noorderbreedte. Op dit vergelijk volgde gedurende eene reeks van jaren eene windstilte, in welken tijd echter de partij, die aan de slavernij vijandig was, zeer toenam en door haren invloed in de meeste noordelijke staten wetten doordreef, waardoor de uitlevering van gevlugte slaven bemoeijelijkt, in vele gevallen onmogelijk gemaakt werd. Het zuiden verklaarde deze wetten strijdig met de Constitutie; in ieder congres ontstonden er tusschen de ultra-anti-slavernijpartij van het noorden en de ultra-pro-slavernijpartij van het zuiden hevige twisten, die in de staten zelve niet zelden tot gewelddadigheden oversloegen, wanneer eigenaren van negers hunne naar de vrije staten gevlugte slaven vervolgden; echter gebeurde er niets, waaruit men het gevolg konde trekken, dat de Unie gevaar liep om van een gescheurd te worden.

Plotseling scheurde zich Texas, welks bevolking onophoudelijk door emigranten uit de zuidelijke staten vermeerderd was, van Mexiko los. Het vormde gedurende eenige jaren een onafhankelijken staat, voerde de slavernij, die door de mexikaansche wet van 1820 afgeschaft was, weder in, toonde reeds door zijne vlag, eene ster op een blaauw veld, dat het met de omwenteling eene aansluiting aan de Vereenigde Staten op het oog had en verzocht eindelijk onbewimpeld om in de Unie opgenomen te worden. De dweepers uit het noorden verzetteden zich tegen de opname, de gematigde partij meende echter een aanbod, dat met zoo vele stoffelijke voordeelen verbonden was, niet van de hand te mogen wijzen. Texas werd als slavenstaat aangenomen, dien ten gevolge ontstond de oorlog met Mexiko, en daardoor weder de toestand der zaken, zoo als hij tegenwoordig is. Wij hebben hierdoor eene landstreek met ons vereenigd, waaruit, indien de bevolking toeneemt, ten minste vier groote staten gevormd kunnen worden, die alle ten zuiden van den zesendertigsten graad noorderbreedte liggen. In deze landstreek werden tot dusver geene slaven gevonden, en de grond is den plantaadjebouw, waarbij alleen slavenarbeid met nut aangewend worden kan, niet gunstig. Echter hoopt het zuiden in dien tusschentijd zijnen invloed daar zoo te versterken, dat in de door de meerderheid goed te keuren staatsregelingen, indien het zoo ver komt, de slavernij opgenomen zal worden. Het noorden vreest, dat deze hoop van het zuiden zich verwezenlijken zal, en beweert daarom, dat het vergelijk niet op landen kan toegepast worden, die, toen het verdrag gesloten werd, niet tot de Unie behoorden en heeft besloten de aan te stellen regering dezer landstreken de voorwaarde

op te leggen, geene slavernij in haar gebied te dulden *).

Deze strijd over de slavernij in de nieuwe staten kan alleen voor den Europeaan begrijpelijk worden, door eenen blik op de vertegenwoordiging der enkele staten in het Congres te werpen. Wij hebben thans buiten de *territoria*, die nog geene staten vormen, 30 staten, waarvan 15 vrije en 15 slaven-staten zijn. De vertegenwoordigers in het lagerhuis worden door ieder staat in evenredigheid van zijne inwoners gekozen, en daar de vrije staten bijna tweemaal zoo veel inwoners als de slavenstaten hebben, zoo zenden zij natuurlijk bijna het dubbele getal afgevaardigden in het Congres. Het zuiden is daardoor in groote minderheid. De vertegenwoordiging in den senaat is anders: hierin zendt ieder staat, groot of klein, twee senatoren, New-York, met bijna 4 millioen inwoners, even zoo veel als Delaware met honderdduizend. In den senaat staat het zuiden derhalve op gelijken voet met het noorden en kan, indien het eensgezind is, elken aanval op zijne regten vrijdelen. Deze toestand zoude veranderen, indien niet te gelijk met de opnemng van eenen vrijen staat ook een slaven-staat in den bond opgenomen werd. Tot op den jongsten tijd hadden eene zuidelijke en eene noordelijke partij zich dan alle en geopenbaard, wanneer een onderwerp, dat met de slavernij in betrekking stond, in beraadslaging kwam; bij alle andere onderwerpen was het volk in twee groote partijen, de whig- en de democratische partij, verdeeld. Deze par-

*) Het bestuur der *territoria* wordt door het Congres naar goedvinden ingerigt, de stadhouders en de andere ambtenaren worden niet door de inwoners, maar door den President in overeenstemming met den senaat benoemd. Het *territorium* moet zich met deze afhankelijkheid tevreden stellen, totdat het inwoners genoeg (60,000) heeft, om eenen staat te vormen.

tijen verschillen over maatregelen van bestuur, over het tarief, het bankwezen, enz. De beginselen der whigs hebben geene de minste overeenkomst met de partij, die in Engeland dien naam draagt, en de democratie is niet die van Europa, zoo als men zal kunnen opmaken uit de omstandigheid, dat deze partij in het zuiden sterk is en bijna alle slavenhoudende planters onder hare vanen heeft. Beide partijen hadden hare slaafsche volgelingen, die altijd door dik en dun, door regt en onregt hare vaan volgden; eene keuze of een maatregel kreeg echter haar beslag door diegenen, welke zich meer door hun verstand of door eigenbelang lieten leiden, en zich dien ten gevolge nu eens bij deze, dan eens bij gene partij aansloten. Het was dus in het belang van beide partijen om de zoodanigen gunstig voor zich te stemmen. De vrijheidsmannen, hier *abolitionisten* genoemd, nog te zwak zijnde om eene zelfstandige partij te vormen, sloten zich aan deze of gene partij aan, naar dat de denkwijze der kandidaten hun doel gunstig scheen te zijn.

Zoo stonden de zaken in de lente van 1848, toen eene presidentskeuze ophanden was. In de lente van dit jaar hielden beide partijen zamenkomsten, om zich over de benoeming van eenen kandidaat te verstaan. De ex-president Martin van Buren voedde gegronde hoop, om als democratisch kandidaat uitgeroepen te worden; daar echter generaal Cass zich verbonden had, om, indien hij verkozen mogt worden, bij iedere wet, waardoor men de slavernij in de *territoria* zoude willen tegengaan, van zijn regt van *veto* gebruik te maken, zoo wel als om zich met alle magt tegen de verkorting van de regten van het zuiden te verzetten, zoo won hij daardoor het geheele zuiden en verkreeg hij, door zijne vrienden uit het noorden ondersteund, de meer-

derheid der stemmen. Van Buren, een onzer eierzuchtigste burgers, konde deze nederlaag niet verduren, en om wraak te nemen, besloot hij de democratische partij zoo te verzwakken, dat Cass geheel geslagen en de overwinning der whigs, die daarenboven in generaal Taylor eenen bij het volk beminden kandidaat hadden, verzekerd werd. Tot zijnen apostel benoemde hij zijnen zoon John van Buren, een bij uitstek talentvol jong mensch. Men riep eene nieuwe conventie te Syrakus in den staat Nieuw-York te zamen, waar zich niet alleen alle vrienden der kleurlingen, maar ook vele duizende anderen verzamelden, die men door de belofte bijeen gelokt had, dat de partij, indien zij de magt in handen kreeg, er naar streven zou, om de nog niet verkochte congreslanden gratis onder de niet-bezitters te verdeelen. Dit lokaas had natuurlijk eene groote aantrekkingskracht, eene onafzienbare menigte vereenigde zich in Syrakus en had de woorden: *free-soil* (vrije grond) op hare vanen geschreven; het uitstekend redenaarstalent van John van Buren ontstak de vergadering in geestdrift, men besloot eene nieuwe partij onder den naam: *free-soil*-partij te vormen en een eigen kandidaat voor het presidentschap te verkiezen. John wist het daarheen te brengen, dat de keuze op zijnen vader viel. Maar van Buren nam oogenschijnlijk deze keuze met tegenzin aan: hij wist, dat de partij veel te zwak was, om in de Unie een' president te verkiezen, wist echter ook, dat deze partij vooral uit de partij der democratie van het noorden leden zoude aanwerven, en dat door deze verzwakking sommige staten voor Cass verloren en voor Taylor gewonnen zouden worden. John van Buren reisde daarop verschillende staten door, hield overal toespraken en werd op vele plaatsen met geestdrift ontvangen. Het gevolg

was, dat bij de verkiezing Martin van Buren wel in geen staat de meerderheid kreeg, maar dat zijn doel toch bereikt werd, daar zijn mededinger Cass eene nederlaag onderging, zoo als nog weinige kandidaten voor het presidentschap ondergaan hadden. Dit was de eerste demonstratie van gewigt, die de *abolitionists*, versterkt door alle klassen, die tot maatschappelijke hervorming in hare verschillende schakeringen geneigd waren, gedaan hadden; zij hadden hunne kracht getoond en vóór de verkiezingen der representanten in het Congres en in de wetgevende vergaderingen der Staten bemoeiden zich beide partijen in het noorden om deze derde partij door beloften aan zich te verbinden. De uitslag was verschillend: in sommige staten is het den whigs, in andere den demokraten gelukt. Echter hebben de noordelijke representanten van beide partijen in het Congres zich door de gemaakte overeenkomsten verbonden, om bij elken de slavernij betreffenden maatregel tegen het zuiden ééne lijn te trekken. Niet zonder schrik bemerkten de zuidelijke staten deze beweging; hunne tegenstanders in het noorden, met uitzondering der ultra's, spraken er echter nog niet van om de slavernij in de staten zelven af te schaffen, omdat zij daar door de Constitutie uitdrukkelijk bekrachtigd werd, maar zij verlangden slechts, dat zij in de *territoria* niet toegelaten en daardoor het ontstaan van nieuwe slavenstaten verhinderd zoude worden. Deze beschouwing der zaak stemt geheel en al met regt en billijkheid overeen; de zuidelijke staten zouden er ook mede instemmen, indien zij niet meenden, daardoor hun laatste anker, het gelijke aantal stemmen in den senaat, te verliezen en daardoor buiten staat gesteld te worden, om aan de willekeur der abolitionistische dweepers perk en paal te zetten. Deze

vrees is niet zonder grond. Eene hartstogtelijke politieke meerderheid in eene republiek is al te zeer geneigd om over de meerderheid den baas te spelen en drukt niet zelden harder, dan een onbeperkt aziatisch dwingeland. Heden nog spreekt men van de heiligheid der Constitutie, morgen treedt een redenaar op, die door een treffend verhaal van al de gruwelen der slavernij zijne hoorders daartegen in woede doet ontsteken, en ten slotte beweert, dat een artikel der Constitutie, 't welk het eene gedeelte der menschen tot een eigendom van het andere maakt, van zelf nietig is; de vergadering klapt in de handen en men besluit om tot de geweldigste maatregelen over te gaan.

Naauwkeurig van het gevaar en den stand der partijen in het noorden onderrigt, hebben al de wetgevende vergaderingen van het zuiden in den herfst van 1849 comités benoemd, om van dit onderwerp verslag te doen. Ik zal eenige besluiten van een der gematigste dezer comités mededeelen, om den lezer te doen zien, bij welken afgrond wij staan. Het comité van Georgië eindigt zijn verslag, waarin het uiteenzet, hoe sedert den aanvang der Unie het noorden steeds in zijnen aanval tegen de slavernij in het zuiden is verder gegaan, met de volgende besluiten aan te bevelen: Daar de inwoners der geene slaven houdende staten zijn begonnen, de Constitutie en de regten van een gedeelte der inwoners der Unie stelselmatig aan te randen en daarin volharden, 't welk even onregtvaardig als voor den vrede en het voortdurend in stand houden onzer Constitutie gevaarlijk is, zoo zij er door den senaat en het huis der vertegenwoordigers van Georgië besloten:

1. Dat de Centraal-regering der Vereenigde Staten eene beperkte magt heeft, en dat zij zich niet met regt

iets aanmatigen kan, 't welk haar door de Constitutie niet uitdrukkelijk is gegeven.

2. Dat de Constitutie aan het Congres niet het regt toekent, om de invoering der slavernij in een der aan de Vereenigde Staten toebehoorende *territoria* te verhinderen.

3. Dat al de staten der Unie gelijke regten hebben en dat de door de Constitutie verzekerde regten en privilegiën iederen staat en iederen burger verzekerd zijn.

4. Dat ieder *territorium*, in het bezit waarvan de Vereenigde Staten door het regt der ontdekking, door koop of verovering geraken, het eigendom der inwoners van iederen staat is, dat dezen een gelijk regt hebben, om zich daarin met al hunne bezittingen neder te zetten, en dat iedere beperking van dit regt, waardoor de eene partij bevoordeeld, de andere benadeeld wordt, onregtvaardig, drukkend en door de Constitutie niet toegelaten is.

5. Dat slaven door de Constitutie als eigendom erkend zijn en dat het *Wilmot-proviso* *), hetzij het zich uitstrekke tot nu reeds in bezit genomene *territoria* of tot de zoodanige, die later in bezit genomen zullen worden, een maatregel is, die met de Constitutie strijdt.

6. Dat het Congres geene magt heeft zich regtsstreeks of zijdelings met het bestaan der slavernij in het district Columbia te bemoeijen †).

*) Een wetsvoorstel van den representant Wilmot, volgens hetwelk de slavernij niet in eenig *territorium* toegelaten zou worden.

†) De stad Washington, benevens de omliggende, eenige vierkante mijlen groote landstreek, behoort tot geenen staat, maar vormt het district Columbia, dat geene wetgeving en bestuur op zich zelf heeft, maar door den President en het Congres bestuurd wordt. Dat de President en het Congres hier het regt hebben, de slavernij af te schaffen, is aan geen twijfel onderhevig, en het is de noordelijke

7. Dat de weigering der vrije staten om wegge-loopen slaven uit te leveren, eene openlijke en tastbare schennis der Constitutie en een onuitstaanbare aanval op de regten van het zuiden is.

8. Dat, in geval het *Wilmot-provisio* in het Congres aangenomen, of de slavernij in het district Columbia afgeschaft, of Californië *), zoo als het tegenwoordig georganiseerd is, in den bond toegelaten wordt, of de vrije staten voortgaan met de uitlevering van gevlugte slaven tegen de bepalingen der Constitutie in, te weigeren, het de onmiddellijke en gebiedende pligt van de inwoners van dezen staat is, eene conventie zamen te roepen, om te beraadslagen over de middelen om het gevaar af te weren.

9. Dat de inwoners van den staat Georgië eene innige liefde voor de Unie gevoelen, en dat het alleen de voortdurende aanranding van de regten van het zuiden is, die kan veroorzaken, dat er aan de mogelijkheid eener ontbinding der Unie gedacht wordt.

10. Dat de stadhouder verzocht wordt, deze besluiten in afschrift aan de senatoren en representanten van Georgië in het Congres, aan de wetgevende vergaderingen der afzonderlijke staten en aan den President mede te deelen.

Deze besluiten behooren, zoo als ik zeide, tot de representen lang een doorn in het oog geweest, dat in de hoofdstad der Unie, in de stad, waar zoo veel van vrijheid en de regten van den mensch gesproken wordt, menschen dagelijks ter markt gebracht worden.

*) Californië heeft in het begin van dit jaar (1850) eene constitutie ontworpen, en wil als staat in den bond opgenomen worden. Het zuiden beweert, dat het getal ingezetenen te gering is, om een staat te vormen, daar men onmogelijk de trekvogelbevolking, die voor eenige maanden of op zijn hoogst voor eenige jaren, om rijk te worden, Californië bezoekt, tot de ingezetenen brengen kan. (Later is Californië toch in den bond opgenomen. Vert.)

gematigste, welke door de wetgevende vergaderingen in de zuidelijke staten in de laatste maanden genomen zijn. Zuid-Carolina heeft reeds gelden aangewezen, om zich tot den ophanden zijnden strijd toe te rusten; in Alabama werd eene wet voorgesteld, om een regt van 50 procent van alle in het noorden gemaakte manufacturen te heffen, en om elken advokaat, die tegen eenen burger van Alabama ten behoeve van een' burger uit eenen staat, die de uitlevering der gevlugte slaven bemoeijelijkt, eene regtsvordering instelt, met eene boete van 2000 dollars te straffen.

Deze bepalingen zijn geheel en al in strijd met de Constitutie, men zocht ze echter door de wetten der noordelijke staten, die evenmin met de Constitutie overeen te brengen waren, te regtvaardigen. Vele zuidelijke staten hebben hunne senatoren en representanten in het Congres in last gegeven, in geval een van de in de besluiten van Georgië vermelde maatregelen tot wet verheven mogt worden, te verklaren, dat de staat, waaruit zij afgevaardigd zijn, als niet meer tot de Unie behorende beschouwd moet worden. — Zoo staan op dit oogenblik de zaken. God alleen kent den afloop. De ultra's van het noorden zoo wel als van het zuiden zijn voor de scheiding der Unie. De onpartijdige beschouwer kan niet dan met diepen weemoed aan het einde van eene staatsinrigting denken, die, door gelukkige omstandigheden ondersteund, de wereld het schouwspel van eene vroeger nooit gekende welvaart vertoond heeft. Echter is op geen ander resultaat te hopen en schijnt een vergelijk, dat beide partijen zal bevredigen, onwaarschijnlijk. Oogenschijnlijk is het vraagstuk der slavernij de eenige twistappel, het kwaad ligt echter nog dieper. Het is de onmogelijkheid om voor een onmetelijk rijk, als de Vereenigde Staten, wetten te

maken , die weldadig op alle deelen werken. Het bestuur zal al zijne krachten inspannen om de crisis tot na het einde zijner administratie te verschuiven ; gelukt dit , dan zal de crisis bij de eerste presidentskeuze plaats grijpen. Ik ben een burger van Ohio , voor mijnen staat zal ik staan , en zelfs het zwaard , dat sedert 18 maanden in de scheede gerust heeft , weder aangorden , indien de nood aan den man komt. Ik zal dit echter niet doen , zonder de dweepers aan beide zijden te vervloeken , die den burgerkrijg in deze gezegende landen zullen hebben doen ontbranden.

Men zal mij deze afdwaling ten goede houden , daar ik ze noodig gerekend heb om den Europeaan voor den aankoop van schuldbrieven der Unie op dit oogenblik te waarschuwen , en degenen , die tot ons willen overkomen , daarop opmerkzaam te maken , dat de eeuwige binnenlandsche vrede , die , naar de verzekering der demagogen aan deze en gene zijde des oceaans , een noodzakelijk gevolg onzer instellingen zou moeten zijn , in de hoogste mate bedriegelijk is. Hoewel men dan vooruit kan zien , dat die schuldbrieven binnen een zeker tijdsverloop zeer zullen dalen , zoo is het even zoo zeker , dat deze daling slechts tijdelijk zijn zal. De scheiding zal volgen , zij zal waarschijnlijk bloed kosten , maar daarop zullen de driften tot bedaren komen en de beide deelen zullen , als twee verstandige kooplieden uit eene vennootschap , uit de Unie treden. Het valt echter niet te ontkennen , dat , hoewel beide rijken dan nog groot genoeg zullen zijn , de natie nog langen tijd den slag zal gevoelen en de gelukkige omstandigheid , geen magtigen nabuur te hebben , voor beiden zal opgehouden hebben te bestaan.

SCHULDBRIEVEN DER STATEN EN DER GROOTE HANDELSTEDEN.

De effecten der afzonderlijke staten betalen 5 tot 7 procent rente en het meerendeel staat boven pari. Dit is in 't bijzonder waar van de papieren der staten Nieuw-York en Ohio, daar deze als waarborg der in deze staten in omloop zijnde banknoten gedeponeerd moeten worden en dien ten gevolge zeer gezocht zijn. Gedurende de door de onzinnigste speculatiën veroorzaakte crisis van 1837 en 1838 verklaarden zeven staten: Pennsylvanië, Maryland, Michigan, Indiana, Illinois, Arkansas en Mississippi, niet meer te kunnen betalen: de effecten van alle staten daalden daardoor meer, dan door een oorlog had veroorzaakt kunnen worden. Deze zoogenaamde verwerping werd hier door het grootste gedeelte der natie verafschuwd, en de meeste staten deden in dezen moeilijken toestand alles om hun goeden naam te behouden. Ohio, dat toen eene leening moest doen, was genoodzaakt de effecten, welke thans op 100 staan, tegen 60 te plaatsen. Het kwam toen spoedig aan het licht, dat het spreekwoord: *eerlijk duurt het langst*, waar is, en men behoeft voor eene herhaling van het gebeurde niet te vreezen. Pennsylvanië, Maryland en Indiana werden binnen weinig tijd door de openbare meening en door het nadeel, 't welk zij door het verlies van hun krediet leden, gedwongen, met de betaling der interessen niet alleen weder te beginnen, maar ook den bezitters der effecten

de achterstallige rente bij te betalen. Michigan, Illinois en Arkansas hebben in den jongsten tijd een' maatregel genomen, om zich van de smet te zuiveren; alleen in Mississippi heeft een bijzonder geval plaats, waaruit men in Europa leeren kan, hoe voorzigtig men zijn moet om zich met eene leening van een amerikaanschen staat in te laten. Mississippi toch verklaart van zijne schuld, 5 millioen groot, geheel ontslagen te zijn, daar zij onwetig gemaakt is. De zaak is als volgt. De wetgevende magt verklaarde, dat men geene leening zou mogen aangaan, wanneer het daartoe strekkende wetsontwerp niet door twee op elkander volgende wetgevende vergaderingen goedgekeurd was. Door ééne werd zoodanig wetsontwerp aangenomen, de staat had dringend geld noodig en de stadhouder zond gevolmagtigden naar Engeland, om onder het grootzegel van den staat eene leening aan te gaan. Deze gevolmagtigden zagen zich door de tijdsomstandigheden genoodzaakt deze leening tegen zeer bezwarende voorwaarden aan te gaan, de opbrengst werd door de oneerlijkheid der ambtenaren nog verminderd en hetgeen ten slotte in de schatkist kwam, was in waarheid zeer gering. De daarop volgende wetgevende vergadering kwam bijeen, zag den toestand der zaak in en weigerde hare goedkeuring aan het wetsontwerp. Deze streek is zonder twijfel schandelijk; vindt echter de Amerikaan een middel om zich achter eene bestaande wet te verschansen, dan zal hij er zich altijd van bedienen. Zoo al niet door de wet, dan is de staat uit eergevoel verplicht, de schuld te erkennen; een gedeelte van het kapitaal vloeide in de schatkist en werd ten behoeve van den staat besteed, en de volmagt van den stadhouder, onder het grootzegel van den staat, moest voor ieder buitenlander een volledige waarborg voor de wettigheid der leening zijn.

Heeft de stadhouder zijne magt te buiten gegaan, dan bestraft hem de staat, en daarom moet deze zich niet onttrekken aan de gevolgen, welke ontstaan, indien men menschen tot stadhouder kiest, die in staat zijn, zich onder het grootzegel des staats, aan onwettige handelingen schuldig te maken.

Wil een kapitalist gelden in effecten van den een of ander staat beleggen, zoo zoude ik hem den aankoop van schuldbrieven van Nieuw-York, Pennsylvanië en Ohio en van de steden Boston, Nieuw-York, Philadelphia en Baltimore aanraden; zij zijn met coupons voorzien, en de interessen kunnen met de grootste regelmatigheid door een handelshuis te Londen, Hamburg of Bremen ontvangen worden. De ophanden zijnde crisis zal ook deze papieren doen dalen, zonder dat het echter te denken is, dat, welke gevolgen ook de botsing moge hebben, eene met zulke hulpbronnen voorziene, zoo werkzame en scherpzinnige natie niet spoedig weder de vorige hoogte zal bereiken. Daar bovendien het handelsbelang gebiedend vordert, het krediet in het buitenland met de grootste opofferingen te bewaren, zoo houd ik deze effecten in weerwil van de dreigende wolken, die thans den horizon bedekken, en in weerwil van de beruchte verwerping, voor de zekerste schuldbrieven ter wereld.

SPOORWEG-AANDEELEN.

Men wachte zich voor spoorwegaandeelen; een gering getal is goed en geeft rente, de groote menigte

is geen cent waard. De spoorwegen hebben tijdens hunnen aanleg de bestuurders verrijkt, brengen echter na aftrek der kosten van onderhoud weinig op en dit weinige moet voor de betaling der rente van de opgenomen gelden besteed worden; men heeft de arme deelhebbers deerlijk beet gehad, en het is te verwonderen, dat men thans nog zulke onnoozele zielen vindt, dat zij, uitgenoodigd om deel te nemen in dergelijke ondernemingen, de agenten niet oogenblikkelijk de deur uitwerpen. Om zulk eene onderneming op het touw te zetten ging men op de volgende wijze te werk. Eenige looze vossen uit de gegoede klasse, die gaarne in het bestuur wilden zitten en daarop speculeerden, lieten zich door eenige van de eerste handelshuizen een advies geven, dat een spoorweg tusschen twee opgegeven punten niet alleen voor den handel hoogst nuttig zijn zou, maar ook voor de deelhebbers 20 tot 30 procent zou opbrengen. Nadat de dagbladen het publiek gedurende eenigen tijd met dit denkbeeld vertrouwd hadden gemaakt, maakte men een' staat der kosten op, die b. v. op 5 millioen uitviel. Deze opgemaakte staten waren zoo ingerigt, dat zij de onervarenen in den strik lieten loopen, zij gingen tot in de kleinste kleinigheden en gaven bij de berekening op alle mogelijke hinderpalen en tegenspoeden ácht. Met de goedkeuring en de handteekening van zoo vele invloedrijke mannen voorzien, werden deze aandeelen spoedig geplaatst, de bovenvermelde heeren maakten zich meester van het bestuur, en het werk begon.

Van nu af dacht niemand meer aan het voordeel der aandeelhouders, bij ieder contract van aanneming vulde het bestuur zich de zakken, en de gevolgen van deze niet zelden tot in het ongeloofelijke gaande bedriegerijen en verspillingen waren, dat na een zeker tijdsver-

loop de vijf miljoen uitgegeven waren, terwijl de spoorweg nog niet voor de helft gereed was. Het bestuur wendde zich nu tot de aandeelhouders, deze, deels niet in staat, om meer te geven, deels ontevreden over de wijze van beheer, weigerden meer bij te dragen. Het bestuur deed in deze omstandigheden eene leening van vijf miljoen, verpande tot zekerheid der rente de inkomsten van den spoorweg, wanneer hij gereed zoude zijn. Een tijdlang had de zaak nu voortgang, maar ook deze millioenen werden uitgegeven en voordat de spoorweg nog gereed was, moest men weder geld opnemen en daarvoor het overschot van de inkomsten, na aftrek der interessen van de eerste leening, verpanden; deze leening kon men echter niet dan tegen 60 procent tot stand brengen. Het resultaat dezer onderneming is gemakkelijk te raden. Toen de spoorweg eindelijk zoo ver was, om gebruikt te worden, ontvingen de houders der schuldbrieven van de eerste leening hunne rente, die van de tweede kregen soms iets, soms niets, de aandeelhouders in het geheel niets. Helaas is dit beeld op de meeste onzer spoorwegen van toepassing: eenige zijn reeds in staat van faillissement, bij anderen verzoekt het bestuur om uitstel van betaling, leent het geld tegen 20 procent, om de interessen en ook nog aan de aandeelhouders iets te betalen. Hoe lang dit echter duren kan, ligt voor de hand. Daarbij zien de door het bestuur openbaar gemaakte rekeningen er zoo donker en ingewikkeld uit, dat geen aandeelhouder in staat is, een oordeel over de werkelijke waarde zijner aandelen te vellen. Hij wordt zulks eerst wijs, wanneer de geheele onderneming springt.

GELD-BELEGGEN.

Voordat wij tot het amerikaansche hypothekeinstelsel komen, moeten wij de onderscheidene soorten van koopbrieven nagaan, daar het op het grondeigendom geschotene kapitaal dan alleen zeker kan zijn, indien de bezitter van den grond daarop een onbetwistbaar regt heeft. In de oude staten, die vroeger koloniën van Engeland en Holland waren, moet men vele eigendommen tot schenkingen en koopbrieven van de regeringen dier landen terugbrengen en het onderzoek van de geldigheid dier koopbrieven wordt daardoor en doordat in die staten veel land voor negentig jaar verpacht werd, uitermate bemoeijelijkt. In eenige van de noordelijke graafschappen van Nieuw-York zijn buitendien nog vele goederen in erfpacht uitgegeven. Holland had, gedurende zijne heerschappij, eene groote uitgestrektheid lands aan eene familie Ransäller gegeven; toen de kolonie aan Engeland afgestaan werd, bevestigde dit de gift, die later door de Unie ten derden male bekrachtigd werd. De familie Ransäller deelde het land in pachthoeven, ieder 160 acres groot, en deed ze in erfpacht uit; de pacht moest in koorn en andere voortbrengselen betaald worden, terwijl men bij overgang van den een op den ander eene som gelds betalen moest. Toen vóór ongeveer tien jaren een lid dezer familie, wien een groot deel dezer landerijen toebehoorde, overleed, bevond men, dat de goede oude man sedert eene reeks van jaren de pacht maar voor een gedeelte ingevorderd had, dat vele pachters sedert vele jaren niets hadden

opgebragt. De erfgenamen, jongelui, die geld noodig hadden, drongen toen op de betaling der achterstallige pacht aan en de erfpachters kregen het in hun hoofd, te verklaren, dat de familie ongerechtigd was pacht te vorderen; dat hun regt zich op het leenregt grondde, 't welk met den tegenwoordigen tijd niet meer in overeenstemming was; dat zij ook, wanneer men al hetgeen zij in de verloopene jaren betaald hadden bijetrok, reeds de volle waarde van den eigendom betaald hadden. Die gronden waren natuurlijk niet geheel overtuigend voor de jonge heertjes, die erfgenamen waren; zij bragten de zaak voor den regter, wonnen het regtsgeding en toen het op de uitvoering van het vonnis aankwam, verzetteden de pachters zich met geweld. Daar het burgerlijk bestuur niet in staat was de uitspraak des regters uit te voeren, zoo kregen eenige regimenten der militie bevel hulp te bieden, en na eenige bloedige tooneelen gelukte het, de rustverstoorders te onderwerpen en aan het regt over te leveren. Later kwam deze zaak in de wetgevende vergadering van Nieuw-York ter tafel, die de zaak naauwkeurig onderzocht. De papieren der familie Ransäller werden bevonden zoo goed in orde te zijn, dat het met deze zaak belaste comité verklaarde, dat, indien deze titels niet als deugdelijk beschouwd wierden, men in den geheelen staat Nieuw-York niemand zoude kunnen vinden, die een deugdelijken titel had. De familie heeft later de pachters de keus gegeven, om of den ouden toestand te laten voortduren, of tegen betaling van eene zekere som, in evenredigheid staande met de opbrengst, hunne pacht in eigendom te doen veranderen.

Buiten deze schenkingen en verkoopen der koloniale regering laten zich alle titels in de oude en nieuwe staten op eenen van het Congres ontvangen koopbrief of op eenen door het Congres uitgegeven giftbrief terug-

brengen, en men doet goed met bij eenen koop van koopbrief tot koopbrief op te klimmen, totdat men tot het oorspronkelijke stuk komt. In ieder graafschap is in de hoofdplaats een kantoor, *recorders office* genaamd, waar bij iederen verkoop van grondeigendom de koopbrief (*deed*), zoo wel als iedere akte van hypotheek (*mortgage*), overgeschreven moet worden, waardoor alleen ze geldig worden. Degene, die iets koopen wil, kan daar de verschillende overgangen nagaan en tot de oorspronkelijke akte opklimmen. Stoot men bij dit onderzoek op eenen koopbrief, welken door den sheriff van het graafschap afgegeven is, nadat het goed geregteijk verkocht was of op de *deed* van een curator, die op bevel van het geregtshof de goederen van eene nalatenschap verkocht heeft, zoo is het niet noodig verder door te gaan, daar deze verkoopingcn maanden lang te voren in de dagbladen bekend worden gemaakt. Komt degene, die er aanspraak op mogt hebben, niet op, dan zijn zijne regten vervallen.

De middel- en westelijke staten zijn in graafschappen, deze weder in stadsgebieden (*townships*), deze in rijen (*ranges*) en deze weder in sectiën verdeeld, waarvan ieder eene vierkante mijl groot is. Deze indeeling kan men op de kaarten in het kantoor van den auditor in ieder graafschap nagaan. Een acre is 160 vierkante roeden, van 16 $\frac{1}{4}$ voet, groot. Op bovenstaande verdeeling maken eenige streken in Ohio, Michigan en in sommige oostelijke staten, eene uitzondering, waar de officieren en soldaten uit de revolutie hun land gekregen hebben. Het land was toen niet regelmatig gemeten, en de geregtigden konden hun getal acres nemen waar zij wilden, mits geene inbreuk makende op de regten van derden. Dien ten gevolge vinden wij deze landen dikwijls in de wonderlijkste

vormen, sterren, driehoeken en de onregelmatigste veelzijdigste figuren afgedeeld. Men kan denken, dat op deze wijze eene groote menigte kleine stukjes overbleven, waarop zelfs nu nog niemand een onbetwistbaar regt heeft en die door de naburen in bezit genomen zijn. Hiervan zijn kostbare processen niet zelden het gevolg, weshalve ik aan eenen congres-koopbrief boven zoodanige akte de voorkeur geef. De giften van landerijen na den laatsten engelschen en mexikaanschen oorlog bepalen zich tot reeds gemeten land, en hiervan is de akte even zoo goed als de koopbrief.

De *warranty deed* (verwaarborge koopbrief) wordt in den regel gevorderd en gegeven. Hij doet den verkooper en zijne regtverkrijgende verantwoordelijk zijn aan den kooper voor de lasten, die op den dag van verkoop nog op den grond rusteden. Verlaat de verkooper echter zijne woonplaats, vertrekt hij met de noorderzon, zoo als hier dikwijls het geval is, of heeft hij geen vermogen of dit later verloren, en is er in de registers van den *recorder* een *mortgage* ingeschreven, zoo moet de nieuwe eigenaar toch de schuld betalen. Het is dus vóór alles noodig die registers naauwkeurig na te slaan. Indien man en vrouw zamen iets verkopen, dan moet de vrederegter verklaren, dat hij de vrouw ondervraagd heeft, en deze hem heeft verklaard, dat de verkoop door haar uit vrijen wil geschiedde. Is dit niet gebeurd en komt de man vóór de vrouw te sterven, dan heeft deze het regt, levenslang een derde van de inkomsten van het verkochte goed te trekken.

Buiten de reeds opgenoemde koopbrieven vindt men nog den *county-auditors* koopbrief. Volgens de wet van Ohio en van de meeste andere staten wordt de grondeigendom, wanneer er gedurende twee jaren geene belastingen van betaald zijn geworden, openlijk aan dengene

verkocht, die tegen het kleinste stuk op zich neemt de aan den staat verschuldigde som te betalen. B. v. de county-auditor biedt een stuk van 200 acres te koop aan, waarvoor de belastingsom 50 dollars belooft. De één zegt: ik geef de som voor 100 acres, een ander: ik geef ze voor 50 acres, en zoo ontvangt eindelijk de minst vorderende een gedeelte van het land. De vorige eigenaar heeft het regt, binnen twee jaren na den dag van verkoop zijn eigendom weder in te lossen, tegen betaling der belastingsom en 50 procent daarenboven aan den koper. Door de nalatigheid der Amerikanen en door de groote waarde van het kapitaal gebeurt het niet zelden, dat zij aan de gevolgen dezer wet bloot staan. Echter heeft in den regel ook de wederinkoop plaats. Geschiedt dit echter niet, dan geeft de auditor aan den koper eenen koopbrief, die naar de woorden der wet *prima facie evidence* (het beste bij te brengen bewijs) voor het regt van den koper voor ieder geregtshof is, terwijl slechts voor het geval, dat de vorige bezitter krankzinnig of in den vreemde gevangen was, een latere wederinkoop toegelaten is. De *prima facie evidence*, zoo als de wet zich uitdrukt, is echter niet onomstootbaar, een' scherpzinnig advokaat zal het niet moeilijk vallen een veronachtzaamd formulier uit te vinden, waardoor hij den verkoop nietig kan verklaren. De jury is maar al te geneigd om zich door medelijden voor den nalatige, die op deze wijze zijn eigendom verloor, mede te laten slepen en hem weder in het bezit te stellen.

De vijfde soort van koopbrieven zijn die eene overdracht van een regt bevatten (*deeds of rights*). Ik kan op deze wijze den geheelen staat Ohio aan een' derde verkoopen, hem daarvoor eene *deed* geven, deze in het boek van den *recorder* laten overschrijven, het geld

ontvangen, zonder mij aan iets bloot te stellen, daar de wet van den kooper vordert, dat deze in het *recorder-bureau* onderzoek naar de regten des verkoopers doe. Daar men deze *deed* zoodanig kan inrigten, dat hij veel van een verwaarborgden koopbrief heeft, zoo is reeds menig onnoozele bloed daardoor bedrogen geworden, want die *deed* is niets anders dan eene overdracht der regten van den verkooper op een stuk land aan den kooper. In ieder geval, waarin men zoodanige *deed* afgeeft, kan men er zich op verlaten, dat aan het eigendomsregt van den verkooper een steekje los is, daar geen redelijk mensch weigeren zal, een verwaarborgden koopbrief te geven, als hij hem geven kan.

Om met zekerheid geld op hypotheek (*mortgage*) te beleggen, moet men natuurlijk onderzoeken, of de schuldenaar eigenaar van het goed is, en of dit goed reeds ook voor andere schulden verbonden is. Deze geldbelegging geschiedt op de wijze van eene voorwaardelijke eigendomsoverdracht. Volgens de akte zou, indien de schuldenaar op den bepaalden tijd aan zijne verplichtingen niet voldeed, de schuldeischer eigenaar van het verbonden goed worden. Dit is echter niet het geval. De schuldenaar krijgt in geval van executie het overschot der opbrengst van het goed, na aftrek der schulden en rente, terug.

Het is voor ieder, en in 't bijzonder voor de minder goegoden en armen, voordeelig, dat de wetten streng zijn tegen den schuldenaar, en het nadeel, dat de arme heeft, indien hem zijn loon onregelmatig en eerst na een lang tijdsverloop betaald wordt, beloopt dikwijls 25 procent. Echter hebben die wetten, waardoor de schuldenaar gespaard en hem uitstel gegeven wordt, voor de onnadenkende menigte iets bijzonder aantlokkends. In de landen, waar het democratische beginsel de bo-

venhand heeft, maken gewetenlooze volksleiders misbruik van deze neiging der onwetende klasse, stellen het voordeel dezer klassen eenzijdig voor, en zoeken den armen man, door de belofte van naar zulke wetten te streven, zijne stem te ontlokken. Zoo is hier het geval geweest en door soortgelijke wetten is het eenen schuldenaar mogelijk geworden, zijnen schuldeischer de betaling, waarop hij regt had, langen tijd te onthouden. Het gevolg van dit beginsel van wetgeving is, dat, indien de kapitalist met iemand te doen heeft, van wien hij gelooft, dat hij niet ligt in staat zal zijn de schuld af te doen, hij niet leent op hypotheek, maar zich door eene *warranty deed* het eigendom zal laten overdragen, waartegen hij echter aan den schuldenaar schriftelijk belooft, dezen, zoo hij op tijd de schulden aflost, eene *warranty deed* terug te zullen geven. Dit verandert de onderlinge verhouding, want wordt de som niet op den vervaldag betaald, dan wordt de schuldeischer den volgenden dag eigenaar van het stuk goed, en kan hij den armen drommel de deur uitwerpen, zonder meer dan een vierde der waarde betaald te hebben. Van deze gelegenheid wordt natuurlijk door *Shylocks**) niet zelden gebruik gemaakt.

In de laatste dagen van Maart 1850 zijn in Ohio twee wetten tot stand gekomen, die niet zonder invloed op den stand der rente zullen blijven. De eerste geeft aan de partijen het regt om 10 procent rente te bedingen. De tweede, de *homesteadbill*, veroorlooft aan ieder burger om, behalve zoo veel roerend goed, als eene waarde van 300 dollars bedraagt, waarop men reeds vóór deze wet geen beslag mogt leggen, daarenboven grondeigendom ter waarde van 500 dollars vrij van uitwinning te bezitten. Deze wet vindt echter geene toepassing, indien de eigenaar met

*) *Shylock*, de woekeraar in Shakspeare's *Koopman van Venetië*.

zijne vrouw zijn onroerend goed, of zelfs zonder medewerking zijner vrouw zijne roerende goederen verpand. Deze wet zal natuurlijk ten gevolge hebben, dat negen tiende onzer burgers steeds zelfs voor kleinere sommen pand of hypotheek zullen moeten geven, daar geen kapitalist dwaas genoeg zijn zal, iemand op eene schuldbekentenis geld te leenen, wanneer de wet niet toelaat het van hem terug te vorderen. Daar het gebruik van geld voor de minder gegoede klassen met de grootste voordeelen verbonden is, zoo zullen deze alles opofferen om geld ter leen te erlangen, deze wet zal haar dus in groote verlegenheid brengen en vele kosten veroorzaken. Men besluite echter uit de groote vraag naar kapitaal en uit den hoogen rente-stand niet tot eene geldschaarschte in Amerika. Deze omstandigheid is een gevolg van de zich snel ontwikkelende bronnen van bestaan. In St. Francisco betaalt men tot 12 procent rente in de maand. Men zoude denken, dat, daar de wetgevende magt jaarlijks het regt heeft, wetten, waarvan het nadeel blijkbaar is, af te schaffen, zulk eene wet als de bovenvermelde niet meer dan een jaar in stand konde blijven. Dit is toch niet zoo. De klasse, die er onder lijdt, is onwetend, kent de middelen niet om op de representanten te werken, en de dagbladpers van beide partijen is bevreesd eenen aanval op de wet te doen, daar zij in dat geval zeker kan zijn, door de andere partij voorgesteld te worden van het algemeen belang te willen verkrachten. De groothandel begunstigt daarenboven de wet, daar hij hoopt, dat door haar aan de arme klasse kapitalen onttrokken zullen worden, die aan de groote handelsondernemingen zullen toevloeijen.

Daar echter in de midden- en westelijke staten, met uitzondering van hetgeen in het klein in de winkels verkocht wordt, alles op crediet wordt gekocht, zoo

geeft men *handnotes* (acceptatiën) daarvoor af. Deze zijn aan order of aan toonder of aan een bepaald persoon. De bovenvermelde beginselen van wetgeving zijn ook bij de invordering dezer *handnotes* niet zonder invloed gebleven en hebben veroorzaakt, dat zij minder gebruikelijk zijn. Naar deze voor eenige jaren uitgevaardigde wetten heeft de schuldenaar, indien de som van hem op den bepaalden tijd gevorderd wordt, voor eene som van 5 dollars 2 maanden, voor eene som van 5 tot 10 dollars 3 maanden en zoo vervolgens, en eindelijk voor eene som van 80 tot 100 dollars 10 maanden uitstel, onder de voorwaarde van een goeden borg te stellen. Na verloop van dezen termijn kan hij de uitwinning nog dertig dagen ophouden. Hierom zijn in de plaats van deze *handnotes* andere schuldbekentenissen gekomen, die *judgementnotes* genoemd worden, en waarbij alle uitstel afgesneden is. Deze *notes* worden daarenboven gewoonlijk door twee borgen onderteekend. In Europa zoude ieder zich voorzeker tweemaal bedenken, voordat hij zich borg stelde op eene wijze, waardoor hij zoodra de schuld opvorderbaar is, aan uitwinning bloot staat; hier echter, waar men weet, dat de schuld-eischer geen ander middel heeft, eene spoedige betaling te erlangen, en ook de rijkste lieden zich niet zelden schamen van het werkelijke uitstel gebruik te maken, terwijl daarenboven het gebruik een stelsel van onbeperkt crediet geheiligt heeft, zoo hebben deze borgstellingen dikwijls op eene zeer ligtzinnige wijze plaats. De banken vorderen steeds *judgementnotes* en zoo ook de burger voor de kleinste som, die hij uitzet. Indien men geen *mortgage* op roerend of onroerend goed erlangen kan, dan verlangt men zelfs voor de rijkste lieden altijd één of meer borgen. Dit heeft een drevoudigen grond. Ten eerste is het bij de kwikzilver-

natuur der Amerikanen zeer dikwijls het geval, dat zij plotseling al hun goed verkoopen en naar een anderen, verwijderden staat trekken, waardoor de opvordering der schuld met vele zwarigheden verbonden wordt. Ten tweede behoort het niet onder de zeldzaamheden, dat rijke lieden hunne fortuin door gewaagde ondernemingen ten gronde rigten. Ten derde kan de schuldenaar in dien tusschentijd sterven, en dan is het gedurende 18 maanden niet geoorloofd de schuld op te eischen. Daar dit borgstellen niet alleen bij alle geldzaken in zwang is, maar ook alle ambtenaren voor de getrouwe waarneming hunner betrekking zekerheid moeten stellen, even zoo alle misdadigers, met uitzondering alleen van de ergste moordenaars, tegen borgstelling voorloopig vrijgelaten worden, zoo gaat er zelden eene week of maand voorbij, waarin de meer of min gegoede man niet aangezocht wordt, zich als borg voor iemand te verbinden. De aankomeling hoede zich daarvoor als voor de pest, en verklare, dat hij reeds zoo veel geld op deze wijze verloren heeft, dat hij eene gelofte gedaan heeft, om nooit weder borg te worden. Dit is een gulden regel, en als men hem opvolgt, zal men mij voor dezen raad dankbaar zijn. Er kunnen echter omstandigheden zijn, waarin het bijna onmogelijk is, geen borg te willen zijn. In zulke gevallen moet men zich tot eigene zekerheid een *mortgage* op het eigendom des schuldenaars doen geven, 't welk geen redelijk mensch, die u verzoekt borg te zijn, zal weigeren. Zoo ligtvaardig als de Amerikaan borg wordt, zoo ligtzinnig en gewetenloos handelt hij met opzigt tot zijne borgen. Hij ziet er niets in, ze te laten zitten, en duizenden hebben op deze wijze hun geheele vermogen verloren en zijn tot den bedelstaf gebragt geworden. Moet iemand een klein kapitaal ter leen hebben, kan hij niemand tot borg

erlangen , en kan of wil hij zijn onroerend goed niet met hypotheek bezwaren , dan moet hij zijn roerend goed verpanden. Dit geschiedt door eene akte, die men *mortgage on personal property or bill of sale* noemt. Deze akte moet, om wettelijke kracht te hebben, op eene openbare plaats gedeponneerd en telken jare vernieuwd worden. Het zal een gevolg zijn van de *homesteadbill*, dat men alleen van zeer gegoede lieden *judgementnotes* zal aannemen, en dat alles door *mortgages* op roerend en onroerend goed geschieden zal. In Amerika werd reeds vroeger meer bedrog gepleegd, dan in alle andere christelijke, mohammedaansche en heidensche rijken te zamen genomen; door deze wet nu wordt aan het bedrog een nieuwe toegang geopend. De rijke, die gewoonlijk meer inzicht in de zaken heeft, kan zich zeer goed voor de nadeelige gevolgen dier wet vrijwaren, ja, komt er door in de gelegenheid om hoogere renten te bedingen; de minder gegoede echter, die onwetend is en een goed vertrouwen heeft, wordt het slagtoffer van de lagen zijner schuldenaren.

Als een bewijs, hoe noodig het voor den aankomeling is om met den toestand der zaken bekend te zijn, diene het volgende. Een Duitscher kocht eenige jaren geleden van een Amerikaan in een naburig graafschap 80 acres nog onbebouwd boschland. De Amerikaan mat den -kooper de 80 acres toe, gaf hem eene *deed of rights*, die, na door den vrederegtter bekrachtigd te zijn, behoorlijk in het boek van den *recorder* ingeschreven werd. De Duitscher trad in het bezit, bouwde zich een huis en eene schuur, en ontginde het meereendeel der acres. Na verloop van twee jaren vernam hij, dat het door hem gekochte land, benevens eene daaraan grenzende sectie, aan eene familie in Virginië toebehoorde, die het, in de hoop dat het land in

waarde zoude stijgen, gekocht had en het zoo lang onbebouwd had laten liggen. De verkooper, die niet meer regt op het land, dan op een kasteel in de maan had gehad, was verdwenen, en de arme Duitscher mogt blijde zijn, dat de agent der virginische familie hem uit medelijden eenige dollars als vergoeding voor huis en schuur toekende. Ik breng van de vele voorbeelden slechts één bij. Het gebeurt dagelijks, dat er landerijen verkocht worden, die met *mortgages* belast zijn, zonder dat de kooper er iets van weet.

De lezer, die mij tot dusver met aandacht gevolgd heeft, zal hebben ingezien, ten eerste, dat de Amerikaan het geld gelijk aan elke andere waar beschouwt en zich voor het gebruik daarvan zoo veel geven laat, als hij er maar voor krijgen kan; dat dit gebruik wegens de vruchtbaarheid van den grond en den rijkdom aan mineralen en door de vele en snelle middelen van vervoer eene dubbele, zoo niet drievoudige waarde heeft van die in Europa, zoodat zelfs in de midden- en westelijke staten de grootste handelshuizen 10 procent betalen en het met gemak kunnen doen. Sommen onder 100 dollars kunnen zelfs niet tegen 10 procent ter leen bekomen worden: daarvoor betaalt van 15 tot 40 procent. Ten tweede, dat men geld wel met zekerheid kan beleggen, doch dat om dit te doen eene naauwkeurige kennis der omstandigheden en der wetten noodig is en men steeds beginnen moet met het onderzoek naar de regten van den schuldenaar, die een *mortgage* geven wil op het te verpanden goed.

Er is een engelsch spreekwoord, dat luidt: „wie zou willen leven in een nieuwen staat, zoo lang hij in een ouden staat leven kan?” Er is daarenboven nog een ander: „armoede in een nieuwen staat is, verstoken zijn van de gemakken des levens; armoede in een

ouden staat is, verstoken zijn van de noodzakelijke levensbehoefte." Beide spreekwoorden zijn letterlijk waar en zeggen in drie woorden, waarmede men drie boekdeelen zou kunnen vullen. Zoo zeer als ik dus menschen uit de middelklasse aanraad niet overhaast tot de overkomst te besluiten, zoo aanlokkelijk schijnt mij de toestand van Amerika voor de meer gegoede klassen der oude wereld. Het is toch, dunkt me, niet onverschillig, of men onder gelijke zekerheid 4 dan wel 8 tot 12 procent van zijn geld kan maken.

Veel engelsch kapitaal wordt in Amerika uitgezet. Even zoo hebben de zeehavens van het vasteland, die in eene naauwe betrekking met Amerika staan, hier vele kapitalen uitstaan. In het binnenland van Europa heeft men het ook dikwijls beproefd, doch gewoonlijk met een ongelukkigen uitslag. De reden hiervan lag altijd in de oneerlijkheid der agenten en in de moeilijkheid om de agenten tot rekening en verantwoording te noodzaken. De eenige zekere weg is in mijn oog, dat meer familiën zich vereenigen, uit haar midden een verstandig, bedaard man uitkiezen en dezen naar Amerika zenden met den last, zich daar gedurende eenige jaren neder te zetten en gelden te beleggen. Deze agent moet eene stad van den tweeden rang in de midden- of westelijke staten tot zijne woonplaats uitkiezen en zich in het eerste jaar er alleen bij bepalen om zijn geld tegen de laagste rente, namelijk tegen 8 procent, uit te zetten, waartoe hij reeds in de eerste dagen, onder eene tienvoudige zekerheid, gelegenheid hebben zal; gedurende dit eerste jaar moet hij den gang der zaken nagaan en hij zal het tweede jaar in staat zijn van zijne kapitalen meer voordeel te trekken. Het bijeengebrachte kapitaal moet om de honderdduizend gulden zijn, zoodat de agent één procent ontvangen kan, waar-

van hij in zoodanige stad fatsoenlijk kan leven. De overmaking der interesssen naar Europa zal op $\frac{1}{4}$ procent te staan komen. Een verblijf van eenige jaren zal hem in staat stellen nog meer voordeel uit zijn geld te trekken. Hij zal b. v. grondeigendom, dat geregteijk tegen dadelijké betaling verkocht wordt, kunnen koopen. Men kan hierdoor in één jaar dikwijls 200 procent winnen, en ik weet niet, dat het ooit gebeurd is, dat op die wijze gekocht eigendom later met verlies weder verkocht is.

Meer omzigtigheid, grootere bekendheid met het wezen en de omstandigheden van Amerika is er noodig, om met voordeel in de goedgelegene, vruchtbare, maar onbebouwde congreslanden te speculeren. Deze stijgen wel jaarlijks in prijs, soms, indien de bezitter gelukkig is, duizendvoudig, maar men kan gewoonlijk niet rekenen, dat een op interest uitgezet kapitaal minder opbrengt dan een dat in onbebouwd land belegd is. De reden is, dat dit gedurende eene reeks van jaren braak moet blijven liggen om door den verhoogden koop prijs het deficit der interest te dekken. Ik raad dus, om den agent te verbieden zich hiermede in te laten. Ik kan er voorts bijvoegen, dat hij, die hier eenige jaren heeft doorgebracht en later, na door een ander lid der familie afgelost te zijn, weder naar Europa terugkeert, geen berouw zal gevoelen over de hier doorgebrachte jaren. Amerika is eene uitmuntende leerschool voor het leven, en ik zou het voor ieder beschaafd jong mensch wenschelijk achten, hier eenige jaren door te brengen, om dan vol ondervinding naar zijn vaderland terug te keeren. Het door mij aan de hand gegevene plan wordt reeds sedert vele jaren door engelsche familiën gevolgd, en ik kan het als een voortreffelijk plan aanbevelen.

Een ieder wachte zich om uit voorliefde voor republikeinsche instellingen zijn vaderland te verlaten. Indien hij meent hier een ideaal te zullen vinden, zal hij zich bedrogen zien. Daarentegen kunnen er gevallen zijn, waarin het lieden uit den middelstand, die een klein kapitaal bezitten, aan te raden is, herwaarts over te komen. Ik bedoel vooral de zoodanigen, die een talrijk huisgezin hebben en voor de toekomst hunner kinderen in Europa bezorgd zijn, alsook de zoodanigen, die vroeger rijk waren, maar een deel van hun vermogen verloren hebben en er nu niet toe kunnen komen, op een geringeren voet dan hunne betrekkingen en bekenden te leven. De gedachte toch van in den kring, waarin men gewoon is te leven, niet meer mede te kunnen doen, is dikwijls veel smarterlijker dan het verlies van het vermogen zelf en de ontberingen, die men zich dien ten gevolge getroosten moet. Hier in het vreemde land maakt niemand aanmerkingen, indien de disch van zulk iemand eenvoudig en de hoed zijner vrouw niet naar de nieuwste mode is, indien hij zelf als stalknecht van zijn rijpaard werkzaam is, indien hij en zijn huisgezin nu zelve doen, 't geen in het vaderland door dienstboden verrigt werd. Dit zijn van die kleine onaangenaamheden, die in het eerst een weinig hinderen, waaraan de verstandige man echter spoedig gewoon wordt en zich daarom niet ongelukkiger gevoelt. De vader des huisgezins wordt hier spoedig van de zorg voor zijne zonen ontslagen; de zonen, indien zij in het ouderlijke huis goed zijn opgevoed en eenige kundigheden verworven hebben, komen als 't ware spelende vooruit. Hij late ze een handwerk leeren, zelfs indien zij voor den handel of een wetenschappelijk vak bestemd zijn. Ieder handwerk is hier een vruchtbare bodem en stelt niet alleen dengene, die

het met ijver en verstand uitoefent, in staat om zijn brood te verdienen, maar zelfs om binnen eenige jaren een klein kapitaal ter zijde te leggen. De minachting, waarmede men in Europa op den handwerksman nederziet, valt hier geheel weg, de wetgevende vergaderingen van alle staten tellen altijd eene menigte handwerkslieden onder hare leden, zelfs in het Congres zitten dikwijls menschen, die vroeger tot dien stand hebben behoord. In plaats dat men, zoo als in Europa, den baas gedurende den leertijd voor den leerling betaalt, heeft hier het omgekeerde plaats: de vader ontvangt jaarlijks eene som van 50 tot 75 dollars. De meisjes, indien zij niet al te leelijk zijn, worden zonder eenige moeite, zelfs zonder bruidschat, aan den man gebragt; ja, de vermogende man neemt aan, dat men zijne dochter om haar persoon en niet om haar geld trouwt, en geeft als huwelijksgoed niets dan eenig lijfstoebehooren mede. Naar het geld kan de schoonzoon wachten totdat de schoonvader de oogen sluit. De vader van een huisgezin, die uit dezen grond hier overkomt, moet het als een offer beschouwen, dat hij zijnen kinderen brengt: hij zelf zal zich misschien er nooit te huis gevoelen; zijne kinderen daarentegen gewennen zich schielijk aan Amerika en leeren het hartelijk beminnen. Voor den geest van den jongeling heeft de keuze der verschillende wegen, die zich aan hem voordoen, om zich een onafhankelijk bestaan te verschaffen, en die men slechts met ijver en volharding behoeft te betreden, iets bij uitstek opwekkends, en er is bijna geen voorbeeld van, dat een dezer jongelieden weder naar het oude vaderland verlangt terug te keeren.

Het minimum van het kapitaal, van welks interest eene familie uit den middelstand hier goedschiks leven kan, is 3000 dollars. Ik zal aantoonen, wat men daarmede

doen kan, hoe zulk een kapitalist zijn geld gebruiken moet, hoe hij zich het best inrigt en welk een leven hij leiden moet. De klasse, die alleen om een onafhankelijk, lui leven te leiden met zulk een vermogen overkomt, zal klein zijn; de groote menigte zal rijk willen worden, terwijl dit klein kapitaaltje alleen dan, wanneer men het voorzigtig belegt en voorts ingetogen leeft, voor den bezitter voldoende is. Echter is het ook den laatste dringend aan te raden, de hier onder beschrevene inrigting voor de beide eerste jaren tot voorbeeld te nemen en zich stipt daaraan te houden, met die uitzondering, dat ik niet zou aanraden om grondeigendom te koopen. Iemand uit deze klasse moet zich in eene der voorsteden van eene groote stad een huis huren, er naar streven om de taal meester te worden en een jaar lang den gang der amerikaansche zaken opmerkzaam nagaan en in 't bijzonder dien tak, waaraan hij zich later denkt toe te wijden. De veronachtzaming van dezen regel veroorzaakt dikwijls, dat lieden binnen weinige jaren een groot vermogen hier verliezen. In mijne nabijheid zijn mij twee personen bekend, die met ongeveer 60,000 gulden Amerika betraden, terwijl thans de een doodarm is en zijn brood als onderwijzer verdient, terwijl de ander nog wel iets bezit, echter te weinig om te leven en te veel om te sterven. Iedere onderneming in Amerika ziet er op het papier allerliefst uit en verlokt den aankomeling, maar zal deze niet ongelukkig worden, dan dient hij met den toestand der maatschappij bekend te zijn.

Ik zal mij nu iemand uit de deutsche middelklasse tusschen de 40 en 50 jaren voorstellen, die geen handwerk verstaat, geen koopman wil zijn, maar zijne overige dagen stil en onbezorgd wil doorbrengen en voor de toekomst zijner kinderen niet bezorgd wil zijn. De

zoodanige bezit, zoo als wij boven vooronderstelden, bij zijne aankomst in Columbus nog 3500 dollars. De eerste week zal hij, wil hij verstandig doen, in een logement zijn intrek nemen, met eenige Duitschers uit de meer gegoede klasse in aanraking zoeken te komen, en te gelijker tijd de gelegenheid hebben om eenige solide handelshuizen te leeren kennen. Tot een van deze huizen moet hij zich wenden om 2000 dollars van zijn kapitaal tegen 6 of 8 procent uit te zetten. Om geheel zeker te zijn, moet hij de eerlijkheid en den rijkdom van dit huis, al mogt ook de gansche stad het er eens over zijn, niet vertrouwen, maar zich tot een regtsgeleerde wenden, wien hij 5 dollars voor zijne moeite zal moeten geven, ten einde van het handelshuis hetzij *mortgage* op grondeigendom of twee rijke lieden in de stad tot borgen te erlangen. In deze vordering zal men zonder eenige moeite berusten, daar het hoogst zeldzaam is, dat men tegen zoo lage interest geld voor één jaar ter leen bekomen kan. Zijne overige 1500 dollars moet hij in eene bank deponeren, waarvoor hij wel geene rente ontvangt, maar daarom ook de magt heeft, op ieder oogenblik de gelden geheel of gedeeltelijk er uit te nemen. Nadat de eerste week voorbij is, moet hij in een afgelegen hoek der stad een huisje met een tuin huren; hij kan het, bestaande uit een kelder, eene slaapkamer, twee woonkamers, eene keuken, die te gelijk eetkamer is, voor 6—8 dollars in de maand bekomen. Hij behoeft niet meer meubelen, dan hetgeen hoog noodig is, te koopen, daar hij bij de publieke verkoopingën dikwijls in de gelegenheid zijn zal, om die zeer goed en ook goedkoop te bekomen. Vrouwtjelief zal in de kookkagchel van gegoten ijzer schik hebben. Deze kookkagchels zijn door de vindingrijkheid der Amerikanen op eene bewonderens-

waardige wijze verbeterd geworden; met de kagchel ontvangt men te gelijk de daarin passende potten, ketels, braadpannen enz., zoo veel als voor een huisgezin van twaalf personen noodig is. In die kagchel wordt te gelijk het brood gebakken en wel zóó voortreffelijk, als het in den besten bakkersoven geschieden kan. Ik maak de ijzergieterijen in Duitschland hierop opmerkzaam, en geef den raad om modellen uit Amerika te laten overkomen; ik heb nog niemand gesproken, die de doelmatigheid dezer instrumenten niet bewonderde en niet toestemde, dat Europa niets soortgelijks heeft aan te wijzen, dat hiermede wedijveren kan.

Nadat de aankomeling zich op deze wijze huiselijk ingerigt heeft, dient hij pogingen in 't werk te stellen, om met een vrederegter in aanraking te komen, en dan dagelijks twee uur zijn bureau te bezoeken, ten einde bekend te worden met de wijze, waarop de regtsvorderingen aanhangig gemaakt worden. Indien hij gedurende eenige maanden dien raad opvolgt, zal hij binnen kort een goed inzicht in den loop der zaken verkrijgen. Het is daarbij een ieder zeer aan te raden, zich reeds in Europa met de engelsche taal eenigzins bekend te maken en het er zoo ver in te brengen, dat hij een engelsch boek, met behulp van een lexicon, lezen en een gemakkelijk opstel maken kan. Engelsch spreken leert men alleen door den omgang met Engelsen of Amerikanen.

Men zal wél doen met op den toestand zijner vrouw acht te geven. Alle indrukken, die op het gemoed van den man werken, werken met driedubbele kracht op het gemoed der vrouw; reeds het afscheid van het vaderland, van bloedverwanten en bekenden schokt de vrouwen veel heviger, de lange reis met hare onvermijdelijke tegenspoeden, bezwaren en ontberingen, draagt

er toe bij om haar gemoed ter neder te slaan. Bij de aankomst vinden zij zoo veel geheel anders en minder aangenaam, dan hare verbeelding het haar had voorgespiegeld, zij moeten vele gewoonten afleggen, en vele kleine gemakken, waaraan zij sedert jaren gewend waren, ontberen. Zoo ligt als dit den man valt, zoo zeer is dit alles in staat om het vrouwelijke gemoed in eene slechte stemming te brengen. Vermeerderd wordt dit alles door het verschil in het innerlijke der huishouding en keuken en wasch; alles moet naar de hier heerschende omstandigheden ingerigt worden. Na verloop van jaren zien zij zelve in, dat de hier in zwang zijnde gebruiken doelmatiger en geschikter zijn, maar er is eene reeks van jaren noodig, voordat eene europesche vrouw dit wil toestemmen, daar zij in het begin alles, wat haar vreemd is, afkeurt en verwerpt. De vrouw zal dikwijls haren man, die van een uitstapje terugkeert, met tranen in de oogen te gemoet komen, terwijl aan zijnen denkenden geest het land, de politieke en maatschappelijke toestand, de voortbrengselen van den grond, het klimaat, de geheele natuur, zoo veel nieuws aanbieden, dat zijn opgewekte geest niet ligt verleid wordt om over het verledene te jammeren. Hij dient zijne vrouw wat verstrooiing te verschaffen, door haar in beschaafd gezelschap te brengen en voor hare lectuur te zorgen. Het zoude zeer te wenschen zijn, dat ook de vrouwen met eenige kennis der engelsche taal bij hare aankomst toegerust waren, daar er bijna geen voorbeeld van is, dat zij, geheel in hare drukke huishouding verdiept, hier vloeiend engelsch hebben leeren spreken, schrijven en lezen.

Lezen is voor den aankomeling de aangenaamste verstrooiing. Alle engelsche boeken van eenige waarde,

zoo wel wetenschappelijke werken als werken van smaak, worden hier dadelijk nagedrukt en voor het zesde, ja soms voor het vijftigste deel van den prijs verkocht, die de eerlijke boekhandelaar, die den schrijver betalen moet, daarvoor vordert. Engeland heeft sedert vele jaren pogingen in het werk gesteld, om de centraalregering tot eene wet tegen den nadruk te bewegen. Het Congres ziet echter zeer goed in, dat door zulk eene wet Engeland iets winnen, Amerika niet dan verliezen moet, en zoo zal het niet ligt daartoe overgaan. In de hoofdsteden der staten bestaan openbare boekeries van 10,000 tot 20,000 banden, waarvan ieder ingezetenen gebruik maken kan. De wetgevende magt bewilligt telken jare 300 tot 500 dollars voor de vermeerdering dezer boekeries, en voor deze som kan veel aangekocht worden, indien men bij de aanstelling van den bibliothecaris meer op de kunde van den persoon, dan op de verdiensten, die hij zich jegens de heerschende politieke partij verworven heeft, acht slaat. De keuze der boeken hangt geheel van den bibliothecaris af. Deze keuze moet dikwijls dwaas genoeg uitvallen, indien men dezen post aan lieden geeft, die van wetenschappelijke beschaving geen denkbeeld hebben. Onze vorige bibliothecaris was een schrijnwerker, die met geen ander boek dan het Nieuwe Testament bekend was. Het is moeilijk, kostbaar, ja dikwijls onmogelijk om zich duitsche en fransche boeken te verschaffen. Van de 2 millioen in Amerika wonende Duitschers gevoelen 1,990,000 volstrekt geene behoefte aan eene amerikaansch-duitsche letterkunde en zijn met de kostelijke voortbrengselen der duitsch-amerikaansche dagbladen tevreden; de overige 10,000 zien in, dat onder de heerschende omstandigheden de zaak onmogelijk is en streven er naar om hunne taalkennis zoo te vermeerderen,

dat zij gebruik kunnen maken van alle bronnen der engelsche letterkunde. Zij geven ook bij de opvoeding hunner kinderen het overwigt aan de engelsche taal, zoodat deze bijna niet meer zuiver duitsch kunnen spreken, ja, in vele gevallen is het duitsch bij de kleinkinderen geheel verloren gegaan. De engelsch-amerikaansche letterkunde is, met uitzondering der dagbladen en tijdschriften, onbeduidend: er mag van tijd tot tijd een schrijver optreden, die meer dan middelmatig is, maar over het algemeen verlaat men zich, wat het wetenschappelijke betreft, geheel op oud-Engeland. Daar bij alle handelingen de engelsche taal gebruikt wordt, zoo is het ook alle ouders aan te raden, hunne kinderen deze taal het eerst te doen leeren; zijn zij later in de gelegenheid nog meer talen te leeren, dan is dit natuurlijk zeer aan te prijzen. In de tweede helft der vorige eeuw werden eenige streken van Pennsylvanië uitsluitend door Zuid-Duitschers in bezit genomen, deze hebben hunne taal zelfs in het openbaar tot in den jongsten tijd gebruikt, en de advokaten moesten voor de regtbanken in het duitsch pleiten, het was echter een duitsch, dat voor den Noord-Duitscher even zoo onverstaanbaar was als het engelsch. In de laatste jaren heeft ook het engelsch uit dezen hoek het duitsch verdrongen. De kinderen der aankomelingen leeren op de engelsche scholen door den omgang met andere kinderen de landtaal als 't ware spelend, hunne smijldige tong is zeer geschikt om de halfopgeslokte sistoonen der engelsche taal na te stamelen, en de vader zal zich na eenige maanden over zijne weinige vorderingen in het engelsch, in vergelijking met die zijner kinderen, verwonderen.

Heeft de huisvader dit plan opgevolgd, heeft hij zich huiselijk ingerigt, heeft hij zijnen tijd verdeeld

voor de uitspanning zijner vrouw en de school zijner kinderen gezorgd, en zich met den stand der zaken wat vertrouwd gemaakt, dan ga hij er eindelijk op uit om eene vaste plaats van 5-10 acres te zoeken, waarop hij zich kan nederzetten. Door het heen en weder trekken der Amerikanen is dit altijd gemakkelijk; hij behoeft zich daarom niet met den aankoop te overijlen; indien het bekend wordt, dat er zoo iemand is, zal men hem van vele zijden goede aanbiedingen doen. Hij lette vooral op eene gezonde, zoo mogelijk drooge ligging, en eenen goeden, ook gedurende het natte jaar- getijde te gebruiken weg naar de stad, hij geve de voorkeur aan een stuk grond, waarop reeds een huis staat. Moet hij echter een nieuw huis zetten, dan zal hij best doen, om het geheel en al aan te besteden en daarvan door een notaris of advokaat eene akte te laten opmaken. Geschikt land zal hij in de omstreken van Columbus, of van eene soortgelijke stad, voor 50 dollars per acre kunnen bekomen, waaronder echter de gebouwen niet begrepen zijn.

De uitgaven, noodig om zich goed in te rigten, zullen bedragen :

	dollars
1. een stuk grond van 5 acres	250
2. een van baksteen en gebouwd huis met kelder en vier kamers	350
3. een van hout gebouwde stal en eene hooischuur voor ééne koe en één paard	100
4. eene put	25
5. latwerk voor den tuin	25
6. palissaden voor de omheining	25
7. vijf bedden met toebehooren	15
8. twee dozijn stoelen	24
9. vijf tafels	20
10. eene kookkachel met toebehooren	20

	dollars
11. porcelein en glaswerk	8
12. twee andere kagchels	12
13. drie spiegels	9
14. twee kommodes	16
15. onderscheiden huisraad	10
16. een rijpaard met zadel	50
17. eene koe	20
18. kippen, eenden en ander gevogelte	5.

Deze uitgaven bedragen 984 dollars, of met de 175 dollars, die hij voor zijn verblijf in de stad betaald heeft, 1159 dollars, hij heeft dus met de 80 dollars, die hij als een halfjaar rente ontvangen heeft, nog 420 dollars in handen. Van zijne kleine bezitting moet hij 2 acres als kunstweide, 2 acres als zomerweide voor paard en koe, $\frac{1}{2}$ acre als aardappel- en koolveld en $\frac{1}{2}$ acre als tuin gebruiken. Na verloop van het eerste jaar zal hij in staat zijn het grootste gedeelte van zijn kapitaal tegen 10 procent op hypotheek, het overige tegen 20 procent op pand van roerend goed uit te zetten, wij kunnen dus vaststellen, dat hij 230 dollars interest ontvangt. Zijne jaarlijksche uitgaven voor 4-5 personen zijn als volgt:

	dl. ct.
1. 4 vat tarwemeel van 20 £ tegen 5 doll.	20
2. 4 zwijnen van 150 £ — 100 £ tegen 3 doll.	18
3. 150 £ suiker van 8 ct.	12
4. 70 £ koffij van 10 ct.	7
5. 25 £ rijst	1 50
6. versch vleesch	10
7. 100 £ zout	1
8. 5 gallon azijn	50
9. 60 schepels mais voor paard en gevogelte	12
10. 50 £ gedroogde vruchten	2

Transporteer 84

	doll.
	Transport 84
11. 10 bos brandhout van 1 doll. 50 ct.	15
12. kleeding en schoenen der familie	36
13. kleeding en schoenen van den man	24
14. arbeidsloon voor hooijen	5
15. wasch	6
16. belastingen	10
	<hr/> 180.

Ik neem aan, dat de arbeid noodig tot den tuinbouw door den eigenaar en zijne familie zelve verrigt wordt. Die arbeid is gezond en aangenaam. Hij houdt dus, na aftrek der 180 dollars, nog 50 dollars voor kleine uitgaven over. Die berekening is gegrond op een dagboek van eenen vriend, die sedert ettelijke jaren op deze wijze leeft. Eene oppervlakkige beschouwing doet reeds inzien, dat eene familie in zulke omstandigheden niet met glans leven kan, daar alle huiselijke arbeid door het huisgezin zelf verrigt moet worden. Mevrouw en mejufvrouw hare dochter moeten de koe voederen en melken, boter karnen, bedden opmaken, schuieren enz., terwijl mijnheer zijne laarsen poetst, de kleederen borstelt en den roskam in de hand neemt, om zijn paard te reinigen, een arbeid, die in het natte jaargetijde niet tot de aangenaamste behoort. Men ziet, dat dit levensplan alleen voor den man past, die in rijpen leeftijd om de wille zijner kinderen zijn vaderland verlaat. Zijn bestaan is in de hoogste mate onafhankelijk, zorgeloos en niet zonder genot. Hij zal meer duitche familiën vinden, waarmede hij eenige avonden in de week, zijne partij *ombre* of *whist* zal kunnen maken. Leeft hij gelukkig in zijn huisgezin, kan hij zich wetenschappelijk bezig houden, is hij in staat engelsche boeken te lezen, dan zal zijn toestand hem spoedig

dierbaar worden, en hij zal ze niet ligt met een ander verruilen. Den jongeling echter zal dit passief bestaan zoo veel te minder bevredigen, als hij zich van het opgewekte amerikaansche leven omgeven ziet.

Ik heb hier het minimum van kapitaal aangenomen; die meer bezit, kan zijne woning beter inrigten, zich beter kleeden, paard en wagen houden en zich bedienen laten. Hierbij bepaalt zich echter zijn grooter genot. Die veel meer bezit, en niet door den handel rijk wil worden, is een dwaas, zoo hij Europa verlaat, om hier te leven. Elke stad van den tweeden rang in Europa zal hem meer genot aanbieden, dan hij in Amerika verwachten kan. Wil hij iets doen, dan moet hij van de gunstige omstandigheden van Amerika, op de wijze als ik heb aangegeven, in Europa gebruik maken.

Door de europesche onlusten zijn in den jongsten tijd vele duizenden uit den middenstand en de hoogere klassen, van middelen ontbloot, aan onze oevers geland. De Oostelijke Staten wemelen van Polen, Hongaren, Italianen, Franschen en Duitschers, die zich in hun vaderland gecompromitteerd hebben, hun toestand is treurig genoeg. De demagogen van beide partijen lieten er zich aan gelegen liggen om ze met glans als martelaren der vrijheid te ontvangen, boden lijsten ter intekening aan om eenige maaltijden en danspartijen ter hunner eere aan te leggen, hierbij echter bepaalde zich de ondersteuning, en deze menschen zijn in de diepste ellende gedompeld: arbeiden kunnen zij niet, middelen hebben zij niet, en meer hulp erlangen zij niet. In de vorige week werd eene bill in het Congres gebragt, volgens welke deze staatkundige vluchtelingen congresland ontvangen zouden; het is waarschijnlijk, dat deze bill tot wet verheven wordt, maar die lieden zullen er weinig door gebaat worden.

Een aan den arbeid gewende Europeaan heeft in de eerste jaren in de amerikaansche boschlanden een ellendig bestaan; wie niet aan arbeid gewoon en voor het overige zonder middelen is, zal zeker als bezitter van 160 acres onontgonnen land verhongeren, als hij in den landbouw zijn bestaan zal moeten vinden. Vele dezer heeren hadden gehoopt, door de wonderschoone theoriën van Fourier en Cabet eene rol te kunnen spelen, zij hebben zich bitter bedrogen, daar zij bijna geen ongunstiger veld voor hunne operatiën hadden kunnen uitkiezen. De Amerikaan is een gloeiende republikein, staatkundige vrijheid is zijn ideaal, even zoo heilig zijn hem echter ook familie en eigendom. De pers is reeds op de bedoelingen dezer vlugtelingen opmerkzaam geworden en laat niet na, hunne leeringen aan de kaak te stellen. De litzinnigheid is onbegrijpelijk, waarmede jaarlijks zoo vele wetenschappelijk gevormde lieden zonder middelen Europa verlaten, in de meening, dat zij bij hunne aankomst in Amerika geborgen zullen zijn. De gezonde, sterke handwerksman is geborgen, de ruwe kracht wordt in de jonge, zich ontwikkelende staten gezocht; wetenschappelijke vorming lijdt een sterk disconto, en ik raad ieder, vóór Europa te verlaten, zich gedurende geruimen tijd met zwaren handenarbeid bezig te houden, daar hij gedurende eene reeks van jaren daarmede zijn brood zal moeten verdienen. Later zal het hem dikwijls mogelijk zijn, zijnen toestand te verbeteren, de eerste jaren bieden hem bijna zonder uitzondering niets dan een ellendig, bekrompen bestaan aan. Wij hopen, dat een ieder, die lust gevoelt naar Amerika over te komen zich deze raadgevingen ten nutte zal mogen maken.

61 7
6

